

Z A Ł O Ż E N I A P R O J E K T U U S T A W Y O Z M I A N I E U S T A W Y P R A W O T E L E K O M U N I K A C Y J N E

I. WPROWADZENIE

1. Aktualny stan stosunków społecznych

W ostatnich latach, w stosunkach społecznych i gospodarczych, nastąpił wzrost znaczenia przekazywania informacji przez publiczne sieci telekomunikacyjne. Bardzo istotne stało się sprawne funkcjonowanie i dostępność telekomunikacyjnej infrastruktury fizycznej dostarczającej ważne usługi obywatelom Unii Europejskiej (dalej także jako „UE”), w tym usługi tzw. e-government (tj. e-rządu). Dlatego też, w krajach członkowskich UE, obserwuje się zarówno dążenie do zapewnienia utrzymania integralności i bezpieczeństwa publicznych sieci łączności (czyli sieci telekomunikacyjnych), jak też szeroko pojęte działania mające na celu przyczynienie się do rozwoju telekomunikacji. Szczególne działania nakierowane są przy tym na szerokopasmowy dostęp do Internetu, a co za tym idzie, na likwidację zjawiska wykluczenia cyfrowego – przede wszystkim geograficznego i socjalnego.

Na koniec 2009 roku Polska zajmowała 25 miejsce pod względem dostępności usług szerokopasmowych dostarczanych konsumentom w krajach UE za pośrednictwem sieci stacjonarnych. Wskaźnik ten osiągnął poziom 13,5 %. W tym samym czasie średnia dla 27 krajów członkowskich UE wynosiła 24,8 %, natomiast w krajach o najwyższym poziomie penetracji stacjonarnymi usługami szerokopasmowymi, z usługi dostępu do Internetu korzystało około 37 % populacji danego kraju¹.

Polski rynek telefonii ruchomej można scharakteryzować jako rynek dojrzały, w związku z czym jego rozwój, mierzony wzrostem penetracji, nie przebiega już tak gwałtownie jak w latach ubiegłych. Operatorom bardziej zależy na utrzymaniu i maksymalnym zagospodarowaniu istniejącej bazy klientów, poprzez rozwój nowych usług i promocje cenowe.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku na krajowym rynku telefonii ruchomej działalność prowadziło 18 przedsiębiorców telekomunikacyjnych, z czego:

- PTK Centertel Sp. z o.o. (Orange, Orange POP, Orange GO, Nowe Orange GO);
- Polkomtel SA (Plus, Simplus, Sami Swoi, 36,6);
- PTC Sp. z o.o. (Era, Tak Tak, Heyah);
- P4 Sp. z o.o. (Play, Play fresh);
- CenterNet (CenterNet Mobile, wRodzinie);
- Mobyland Sp. z o.o.

– to operatorzy infrastrukturalni, a pozostałych 12 to operatorzy wirtualni (MVNO)².

Penetracja telefonii komórkowej w Polsce wyniosła – na koniec 2009 roku – 117,4 %, co oznacza, że w naszym kraju jest prawie 45 milionów aktywnych numerów telefonii

¹ Przywołane dane pochodzą z Raportu o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2009 r. opublikowanego na stronach Urzędu Komunikacji Elektronicznej www.uke.gov.pl

² j.w.

ruchomej³. Na koniec września 2010 roku liczba sprzedanych kart SIM (penetracja) wynosiła 121,5 % a liczba użytkowników wynosiła 46,4 miliona.

Zmiany, wprowadzone rozporządzeniem z dnia 17 czerwca 2009 r. w *sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telefonicznych* (Dz. U. Nr 97, poz. 810), miały na celu usprawnienie procesu przenoszenia numerów, zarówno w sieciach stacjonarnych jak i mobilnych. Na skutek wejścia w życie tego rozporządzenia liczba przeniesionych numerów gwałtownie wzrosła względem takich działań abonentów w roku 2008. Na koniec 2009 roku zanotowano o 181 % więcej przeniesionych numerów z sieci operatora i o 172 % więcej numerów przeniesionych do sieci operatora.

Nowością na polskim rynku telekomunikacyjnym, związaną z konwergencją usług telekomunikacyjnych, jest coraz częstsze oferowanie usług w pakietach obejmujących głos, dane, wideo oraz usługi mobilne. Jednakże ze względu na to, iż usługi te wymagają wysokich przepływności łączy, przy słabo rozwiniętych sieciach telekomunikacyjnych i braku infrastruktury światłowodowej, jak dotąd korzysta z nich niewielu abonentów.

Polska, pod względem cen miesięcznych koszyków usług dla średnio aktywnych użytkowników telefonii ruchomej wg danych Teligen, znalazła się w 2009 roku na 13 miejscu wśród 19 wybranych krajów Unii Europejskiej. Cena polskiego miesięcznego koszyka usług dla średnio aktywnych użytkowników była wyższa o 3,79 EUR od średniej UE. Pomimo dalszych spadków cen za usługi telefonii ruchomej w 2009 roku spowodowanych zwiększającą się konkurencją na rynku w wyniku pojawiania się nowych podmiotów widać, że w dalszym ciągu są one wyższe niż oczekiwania klientów oraz przewyższają średnie ceny UE⁴.

Mimo zmian na rynku telekomunikacyjnym – zarówno pod względem technologicznym, rosnącego zapotrzebowania na usługi, jak i zwiększenia dostępności usług telekomunikacyjnych – w Polsce nadal występują opóźnienia w stosunku do innych państw UE.

W związku z powyższym, w celu wsparcia rozwoju sieci telekomunikacyjnych, w tym szerokopasmowych, podjęto inicjatywę ustawodawczą w postaci prac nad projektem *ustawy o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych*. Ustawa została uchwalona przez Sejm RP w dniu 7 maja 2010 r. (Dz. U. Nr 106, poz. 675, dalej „ustawa o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych”), a weszła w życie w dniu 17 lipca 2010 roku. Głównym celem ustawy jest zapewnienie warunków rozwoju dostępu do usług i sieci telekomunikacyjnych, ze szczególnym naciskiem na szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz likwidacja zjawiska geograficznego wykluczenia cyfrowego.

Przekazywanie informacji przez sieci łączności elektronicznej jest również kluczowe dla rozwoju integracji systemów nadzoru morskiego, które służą wzmocnieniu bezpieczeństwa i ochrony żeglugi morskiej oraz przeciwdziałaniu niebezpieczeństwom grożącym ekosystemom morskim w obszarach morskich RP. Znaczenie tych spraw zostało podkreślone w dokumencie rządowym „Założenia Polityki Morskiej Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020” z 2009 r.

2. Aktualny stan stosunków prawnych

³ j.w.

⁴ j.w.

Podstawowym, systemowym, aktem prawnym regulującym kwestie z zakresu telekomunikacji jest ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – *Prawo telekomunikacyjne* (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm., dalej: „ustawa Prawo telekomunikacyjne” „ustawa” lub „prawo telekomunikacyjne”). Ustawa w głównej mierze stanowi transpozycję przepisów unijnych, czyli tzw. dyrektyw łączności elektronicznej z 2002 roku, tj.:

- dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dalej także jako: „dyrektywa ramowa”),
- dyrektywy 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń (dalej także jako: „dyrektywa o dostępie” lub „dyrektywa dostępową”),
- dyrektywy 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dalej także jako: „dyrektywa o zezwoleniach” lub „dyrektywa autoryzacyjna”),
- dyrektywy 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dalej także jako: „dyrektywa o usłudze powszechnej”),
- dyrektywy 2002/58/WE dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dalej także jako: „dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej”).

Kolejną ustawą regulującą tę problematykę jest ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. Nr 82, poz. 556, z późn. zm).

Dodatkowo, kwestie z zakresu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w tym zwłaszcza usprawnienia i przyspieszenia procesu inwestycyjnego w telekomunikacji reguluje, powoływana powyżej, ustawa z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Dz. U. Nr 106, poz. 675).

Polska, jako członek Unii Europejskiej, tworzy wraz z innymi państwami UE wspólny wewnętrzny rynek UE, w tym wspólny rynek łączności elektronicznej. Komisja Europejska wypełniając zobowiązania wynikające z powołanych powyżej dyrektyw łączności elektronicznej z 2002 roku, dokonała przeglądu ram regulacyjnych i przedstawiła wstępne wyniki tego przeglądu w komunikacie z dnia 29 czerwca 2006 roku w *sprawie przeglądu ram regulacyjnych UE dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej*. Na podstawie tych wstępnych wyników, przeprowadzono w ramach państw członkowskich UE konsultacje społeczne, które pokazały, że najważniejszym problemem do rozwiązania jest fakt, że wspólny rynek wewnętrzny łączności elektronicznej w praktyce nie funkcjonuje. Podniesiono w szczególności, że fragmentaryczność regulacji w zakresie telekomunikacji oraz niespójność działań krajowych organów regulacyjnych nie tylko zagrażają konkurencyjności sektora telekomunikacyjnego, lecz mogą także pozbawić konsumentów istotnych korzyści wynikających z konkurencji transgranicznej⁵.

W konsekwencji uznania potrzeby przeprowadzenia reformy ram regulacyjnych UE w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej, zostały znowelizowane dyrektywy pakietu łączności elektronicznej z 2002 roku. W dniu 25 listopada 2009 roku został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę tzw. pakiet łączności elektronicznej, który obejmuje:

⁵ Rec. 2 Dyrektywy 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 roku zmieniającej dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 337/37).

- 1) dyrektywę 2009/140/WE zmieniającą dyrektywy: 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 337/37),
- 2) dyrektywę 2009/136/WE zmieniającą dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie nr 2006/2004(WE) w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz. Urz. UE L 337/11).

Ponadto, Parlament Europejski i Rada (WE) przyjęły rozporządzenie nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 roku *ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd*, dalej jako „rozporządzenie ws. ustanowienia BEREC”.

3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Na potrzebę wprowadzenia w życie projektowanej ustawy składa się kilka czynników.

Jak już wskazano powyżej, w wyniku przeprowadzenia przez Komisję Europejską przeglądu ram regulacyjnych UE dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej (komunikat Komisji z dnia 29 czerwca 2006 roku dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów *w sprawie przeglądu ram regulacyjnych UE dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej*) w dniu 25 listopada 2009 roku, zostały przyjęte przez Parlament Europejski i Radę przepisy nowelizujące regulacje dotyczące rynku telekomunikacyjnego.

Zgodnie z postanowieniami dyrektyw 2009/136/WE i 2009/140/WE z 2009 roku (pakiet łączności elektronicznej), państwa członkowskie mają obowiązek przyjąć i opublikować do dnia 25 maja 2011 roku przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do ich wykonania, przekazując jednocześnie tekst tych przepisów Komisji Europejskiej.

W zmienionych przepisach ustawy uwzględnić należy także:

1. powstanie nowego Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (dalej „BEREC”);
2. zmiany wynikające z Wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (trzecia izba) z dnia 11 marca 2010 roku⁶ (Sprawa C-522/08) (1), dotyczącego zakazu uzależniania zawarcia umowy o świadczenie usług od zawarcia umowy o świadczenie innych usług;
3. konieczności dostosowania polskiego prawa do przepisów *rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 717/2007 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej*.

Ponadto, w trakcie sześcioletniego okresu obowiązywania ustawy Prawo telekomunikacyjne, dostrzeżono potrzebę nowelizacji niektórych jej przepisów, których stosowanie w praktyce powoduje trudności lub wątpliwości interpretacyjne.

⁶ (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Naczelnego Sąd Administracyjny – Rzeczpospolita Polska) – Telekomunikacja Polska S.A. w Warszawie przeciwko Prezesowi UKE

Wreszcie, potrzeba zmiany wynika także z postulatu usuwania barier inwestycyjnych w dziedzinie telekomunikacji, w tym także tych, które zostały wskazane w dokumencie „Czarna lista barier” („Czarna lista barier dla rozwoju przedsiębiorczości 2010” – dokument opracowany przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan).

W tym miejscu należy zamieścić wyjaśnienie, iż część przepisów dyrektyw 2009/136/WE oraz 2009/140/WE nie została transponowana w przepisach projektu.

Pierwszą grupę stanowią przepisy regulujące kwestie proceduralne, adresowane do organów unijnych, tj.:

- art. 35 i 37 zmienionej dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej);
- art. 7 ust. 5, art. 7a ust. 2, 3 i 5, art. 7b, art. 9b ust. 3, art. 10 ust. 4, art. 15 ust. 1, art. 18 ust. 3 oraz art. 22 ust. 4 zmienionej dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- art. 4 ust. 5 oraz art. 14a zmienionej dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej);
- art. 8a ust. 3 i 4 dyrektywy ramowej – przepisy są skierowane do Komisji Europejskiej i nie wymagają implementacji.

Drugą grupę zmian pakietu telekomunikacyjnego, z którymi nie wiąże się konieczność zmian krajowych regulacji, stanowią zmiany redakcyjne. Dotyczy to w szczególności:

- art. 2 lit. 1, art. 10 ust. 1 i 2 zmienionej dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- art. 5 ust. 2 – zmiana polega jedynie na aktualizacji przywołanego numeru dyrektywy;
- art. 29 ust. 1 dyrektywy o dostępie - doprecyzowano przepisy dotyczące zapewnienia dodatkowych usług; jest to zmiana głównie o charakterze gramatycznym, art. 76 i 171 ustawy Prawo telekomunikacyjne nie wymagają zmiany;
- art. 8 ust. 3 akapit 1 - tiret pierwszy dyrektywy o dostępie - zmiana wynikająca ze zmian w art. 5 (usunięcie odwołania do 5 ust. 2)
- art. 12 ust. 3 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne. Zmiana porządkowa - nowy ust. 3 art. 12 dyrektywy to przeniesiony w prawie niezmienionej formie poprzednio obowiązujący ust. 2 art. 5 dyrektywy;
- art. 5 ust. 4 dyrektywy o zezwoleniach - nie są konieczne zmiany w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Zmiana przepisu dyrektywy ma charakter wyłącznie redakcyjny.

Kolejne zmiany, nie skutkujące nowelizacją ustawy Prawo telekomunikacyjne, to zmiany dyrektyw, polegające na wykreśleniu następujących przepisów:

- 1) w zmienionej dyrektywie 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej):
 - art. 16 – dotyczy przeglądu zobowiązań, jest to przepis przejściowy odnoszący się do stanu sprzed zmiany dyrektywy w ramach pakietu;
 - art. 17 ust. 3 – dotyczy obowiązków regulatorów narodowych wobec Komisji i odnosi się do stanu sprzed zmiany dyrektywy w ramach pakietu;
- 2) w zmienionej dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa):
 - art. 8 ust. 2 lit c oraz ust. 3 lit. c – przepis kierunkowy – zawiera otwarty katalog przesłanek, w związku z czym nie powodują konieczności zmiany przepisu krajowego;
 - art. 17 ust. 1 zdanie 1 – przepis dotyczący stosowania norm, zmiana polega na dodaniu przymiotnika „normy nieobowiązkowe”, jednak art. 3 w ustawie Prawo telekomunikacyjne nie wymaga zmiany, ponieważ zmiana ma na celu wskazanie, iż normy opublikowane przez Komisję, nie są obowiązkowe do przyjęcia przez państwa

członkowskie i decyzja o ich wprowadzeniu do porządku prawnego zależy wyłącznie od poszczególnych państw;

- art. 27 - był przepisem przejściowym, odnoszącym się do stanu sprzed zmiany dyrektywy w ramach pakietu;

- Załącznik I - stanowił wykaz rynków właściwych; wykreślenie tego przepisu nie wymaga zmian w przepisach krajowych, ponieważ telekomunikacyjne rynki właściwe nie są już określane ani na poziomie ustawy Prawo telekomunikacyjne ani na poziomie aktów wykonawczych do niej, ale każdorazowo przez regulatora podczas przeprowadzania analizy takich rynków;

3) w zmienionej dyrektywie 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie):

- art. 5 ust. 3 – nie wymaga zmiany ustawy Prawo telekomunikacyjne, ponieważ przeniesienie z art. 5 ust. 2 do art. 12 dyrektywy spowodowało zmianę numeracji pozostałych ustępów dyrektywy, natomiast treść nie uległa zasadniczej zmianie. Zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne, Prezes UKE może interweniować z własnej inicjatywy i ingerować w stosunki międzyoperatorskie na podstawie art. 29 i 45;

- art. 7 – nie wymaga zmian w ustawie Prawo telekomunikacyjne, gdyż wdrażające go przepisy art. 221, zgodnie z ust. 3 tego przepisu, przestaną obowiązywać w momencie uprawomocnienia się decyzji wydanych na podstawie art. 25. Zmiana w dyrektywie polega na tym, że usunięty został przepis przejściowy znajdujący się w pakiecie dyrektyw z 2002 r.

Kolejną grupę zmian stanowią takie rozwiązania, z którymi przepisy krajowe są już obecnie zgodne. Tak jest m.in. w przypadku:

1) zmian w dyrektywie 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej):

- art. 1 ust. 3 i 4 – dotyczy zakresu przedmiotowego dyrektywy;

- art. 2 lit. d i f – polskie definicje „numeru geograficznego” i „numeru niegeograficznego” są zgodne z nowymi definicjami przewidzianymi w dyrektywie,

- art. 2 lit. e – skreślono definicję urządzenia końcowego sieci i przeniesiono do art. 2 lit. da dyrektywy ramowej jako definicję punktu zakończenia sieci; przepis art. 2 pkt 52 ustawy Prawo telekomunikacyjne jest z nią zgodny;

- art. 17 ust. 1 - doprecyzowano przesłanki nałożenia przez Regulatora obowiązków regulacyjnych (w usługach detalicznych), ale art. 46 ustawy Prawo telekomunikacyjne w dotychczasowym brzmieniu nie wymaga zmiany;

- art. 21 ust. 3 lit. a – obecnie jest już implementowany w art. 64 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne;

- art. 26 ust. 1 – obecnie jest już implementowany w art. 77 ustawy Prawo telekomunikacyjne;

- art. 26 ust. 3 - nie wymaga implementacji; przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne w jednakowy sposób określają wymogi w odniesieniu do numeru alarmowego 112 jak i numerów 997, 998 oraz 999;

- art. 27 ust. 1 i 2 - doprecyzowano przepisy dotyczące numeracji, ale obecne brzmienie art. 126 ustawy Prawo telekomunikacyjne, regulującego te kwestie, nie wymaga zmiany;

- art. 30 ust. 2 i 3 – implementowane w art. 31 i 71 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne;

- art. 30 ust. 6 – obecnie jest już implementowany w art. 71a ustawy Prawo telekomunikacyjne;

- 31 ust. 1 – implementowany w projekcie ustawy o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej;

- art. 33 ust. 3 - położono większy nacisk na konsultowanie z użytkownikami końcowymi, konsumentami i przedsiębiorcami decyzji Regulatora (z zakresu uprawnień użytkowników końcowych i konsumentów); wprowadza się (fakultatywnie) promowanie współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z podmiotami zainteresowanymi promowaniem zgodnych z prawem treści w sieciach i usługach łączności elektronicznej. Obejmuje to koordynowanie (publikacji) informacji użyteczności publicznej; przepis kierunkowy implementowany już w art. 15 i 192 ustawy Prawo telekomunikacyjne;
- art. 34 ust. 1 – obecnie jest już implementowany w art. 109 i 110 ustawy Prawo telekomunikacyjne;

2) zmian w dyrektywie 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej):

- art. 2 lit. h) – wdrożony w art. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną;
- art. 3 – wdrożony w art. 1 ust. 1 oraz w dziale VII ustawy Prawo telekomunikacyjne;
- art. 4 ust. 1a tiret 1 i 2 - odpowiednie przepisy znajdują się w ustawie o ochronie danych osobowych – przepisy art. 36 – 39a;
- art. 6 ust. 3 - nie wymaga implementacji; w myśl art. 159 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakres danych transmisyjnych wchodzi dane lokalizacyjne; regulacje te zawierają się w art. 159 ust. 3 i 174 ustawy Prawo telekomunikacyjne;
- art. 13 ust. 6 - nie wymaga implementacji (wynika z zasad ogólnych);
- art. 15 ust. 1b - nie wymaga implementacji (domena ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną);
- art. 15a ust. 2 i 3 – wdrożony; poprzez art. 199 i 209 ustawy Prawo telekomunikacyjne;

3) zmian w dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa):

- art. 2 lit. b – nie ma potrzeby redagowania definicji rynków ponadnarodowych; dotychczas nie definiowano tego pojęcia w słowniczku ustawy – pojęcie to zostało użyte w art. 25d obecnie obowiązującego ustawy Prawo telekomunikacyjne i jest zgodne z nową definicją zawartą w dyrektywie;
- art. 2 lit. da - przepis zaimplementowany uprzednio, ale jest zgodny z nową definicją w dyrektywie. W obecnym ustawie Prawo telekomunikacyjne w art. 2 pkt 52 znajduje się definicja zakończenia sieci, która jest zgodna definicją punktu zakończenia sieci znajdującą się w dyrektywie;
- art. 2 lit. q - przepis zaimplementowany uprzednio;
- art. 4 ust. 3 - kwestia ta jest regulowana corocznie w rozporządzeniu w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej do ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 ze zm.);

4) zmian w dyrektywie 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie):

- art. 5 ust. 2 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie przepisów dostępowych. W tym artykule są tylko zmiany redakcyjne wynikające z dodania art. 7a do dyrektywy ramowej oraz przeniesieniem ustępu 2. Dodano w dyrektywie ramowej art. 7a dotyczący uprawnienia Komisji Europejskiej względem środków naprawczych – „Procedura dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych. Procedura dotycząca art. 7a będzie implementowana w dziale I rozdz. 4 postępowanie konsolidacyjne”;

- art. 8 ust. 1 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne (poszczególne obowiązki są implementowane za pomocą oddzielnych przepisów). Zmiana nie wymaga bezpośredniej implementacji. W ustawie Prawo telekomunikacyjne wprowadzony będzie artykuł dający Prezesowi UKE możliwość przeprowadzenia separacji funkcjonalnej. Pozostałe obowiązki są implementowane w kolejnych przepisach;

- art. 9 ust. 1 - nie wymaga zmian w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Jest to przepis fakultatywny;

- Załącznik II część A pkt 1 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne, ponieważ te elementy są uregulowane w sposób szczegółowy w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie zakresu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym (Dz. U. Nr 138, poz. 866) w Zał. III punkt 3 lit a i b (zmiany w tych punktach mogą wynikać z konieczności dostosowania rozporządzenia do definicji „dostępu do lokalnej pętli”);

- Załącznik II część A pkt 2 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne, ponieważ te elementy są uregulowane w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie zakresu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w Zał. III punkt 3 lit c) - sposób udzielania informacji o dostępności elementów sieci obejmujących wszystkie informacje niezbędne do zapewnienia dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej, w szczególności informacje dotyczące schematu architektury:

- a) sieci dostępowej, ze wskazaniem dostępności lokalnej pętli abonenckiej w konkretnych częściach sieci dostępowej, w tym przyporządkowanych numerów zakończeń sieci wraz z dokładnym adresem zakończenia,
- b) sieci telekomunikacyjnej używanej do świadczenia usług szerokopasmowej transmisji danych oraz ulokowania węzłów sieci telekomunikacyjnej, ze wskazaniem lokalnych pętli abonenckich dostępnych za pośrednictwem tych węzłów na potrzeby świadczenia usług szerokopasmowej transmisji danych;

- Załącznik II część A pkt 3 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne, ale zmian w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie zakresu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w Zał. III punkt 3 lit d);

- Załącznik II część B pkt 1 - nie wymaga zmian ustawy Prawo telekomunikacyjne, ponieważ te elementy są uregulowane w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie zakresu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w sposób odpowiadający regulacjom w zmienionej dyrektywie w Zał. III punkt 4 lit a i b;

- 5) zmian w dyrektywie 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) - art. 5 ust. 3 – nie są konieczne zmiany. Przepis wdrożony w art. 126 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zgodnie z którym przydział numeracji o ustalonym przeznaczeniu następuje w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku.

II. PROPOZYCJE ROZSTRZYGNIĘĆ NIEZBĘDNE DO OPRACOWANIA PROJEKTU I ICH UZASADNIENIE

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy projektowanej ustawy

1.1. Zakres przedmiotowy

Założenia do nowelizacji ustawy dotyczą w szczególności następujących zagadnień:

- 1) świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym usługi powszechnej,
- 2) postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego,
- 3) dostępu telekomunikacyjnego,
- 4) gospodarowania częstotliwościami oraz uprawnień do korzystania z częstotliwości,
- 5) numeracji,
- 6) bezpieczeństwa danych oraz sieci telekomunikacyjnych oraz bezpieczeństwa i integralności sieci,
- 7) analiz rynków,
- 8) organów administracji łączności, w tym zadań ministra właściwego do spraw łączności oraz Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „Prezes UKE”), powołania drugiego zastępcy Prezesa UKE, wynagrodzeń Prezesa UKE, zastępców Prezesa UKE oraz pracowników UKE.

1.2. Zakres podmiotowy

Projekt założeń dotyczy użytkowników końcowych usług telekomunikacyjnych, abonentów, przedsiębiorców telekomunikacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania w zakresie telekomunikacji, podmiotów posiadających prawo do wykorzystywania częstotliwości oraz numeracji, organów administracji łączności, Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz Centrów Powiadamiania Ratunkowego.

2. Objasnienia podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie

Na kształt definicji ustawowych wpływ mają podstawowe definicje zawarte w dyrektywie 2009/136/WE oraz dyrektywie 2009/140/WE (pakiet łączności elektronicznej). Proponowane brzmienie wprowadzonych zmian w definicjach ma na celu zapewnienie spójności projektu ustawy z dyrektywami.

W nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne planuje się zmianę bądź wprowadzenie następujących pojęć:

Art. 2 pkt 5

Definicja dostępu do lokalnej pętli abonenckiej

Konieczność modyfikacji definicji wynika z nowych zapisów Załącznika II dyrektywy o dostępie i wynika zarówno z postulatu pełnego zastosowania zasady neutralności technologicznej w przypadku uwolnienia pętli lokalnej, jak i ze zmian definicji: pełnego dostępu do pętli, współdzielonego dostępu do pętli lokalnej. Przy konstruowaniu tej definicji należy uwzględnić zdobyte postępy technologicznego, tj. możliwość zastosowania przy budowie lokalnej pętli abonenckiej innych mediów niż para przewodów metalowych, tak, aby następnie możliwe było zastosowanie tych przepisów do regulacji dostępu do pętli światłowodowej. Dlatego też, w nowym brzmieniu definicji korzystanie z lokalnej pętli abonenckiej nie powinno być powiązane z żadną technologią i powinno również dotyczyć obowiązku zapewnienia ekwiwalentu funkcjonalnego.

W celu wprowadzenia powyższych zmian, w definicji należy wprowadzić modyfikację zapisów związanych z określoną technologią budowy lokalnej pętli czy techniką zwielokrotnienia kanału, tj. zmianę następujących elementów dotychczasowej definicji: „korzystanie z pełnego pasma częstotliwości pętli abonenckiej” oraz „...niegłosowego pasma częstotliwości pętli abonenckiej przy zachowaniu możliwości korzystania z lokalnej pętli abonenckiej przez jej operatora do świadczenia usług telefonicznych”.

W konsekwencji powyższej zmiany, przez dostęp do lokalnej pętli będzie się rozumieć: korzystanie z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej pozwalające na pełne wykorzystanie możliwości lokalnej pętli abonenckiej (pełny dostęp do lokalnej pętli abonenckiej) lub wykorzystanie części możliwości lokalnej pętli abonenckiej przy zachowaniu możliwości korzystania z lokalnej pętli abonenckiej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego (współdzielony dostęp do lokalnej pętli abonenckiej).

Art. 2 pkt 6

Definicja dostępu telekomunikacyjnego

Konieczność zmian tej definicji w ustawie Prawo telekomunikacyjne spowodowana jest wprowadzoną modyfikacją w analogicznej definicji w dyrektywie o dostępie. Wprowadzane zmiany wyłącznie doprecyzowują definicję, nie zmieniając jej zakresu. Mimo to, w celu zwiększenia pewności prawnej i przejrzystości przepisów, jak również mając na względzie prawidłową implementację tych przepisów, należy analogiczne zmiany wprowadzić w definicji dostępu w ustawie Prawo telekomunikacyjne. W konsekwencji, definicja ta powinna otrzymać brzmienie:

6) dostęp telekomunikacyjny – korzystanie z urządzeń telekomunikacyjnych, udogodnień towarzyszących lub usług świadczonych przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, na określonych warunkach, celem świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym świadczenia za ich pomocą usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści, polegające w szczególności na:

- a) łączeniu urządzeń telekomunikacyjnych, w tym na dostępie do lokalnej pętli abonenckiej oraz urządzeń i usług niezbędnych do świadczenia usług w lokalnej pętli abonenckiej,
- b) dostępie do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,
- c) dostępie do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wspomagających eksploatację,
- d) dostępie do translacji numerów lub systemów zapewniających analogiczne funkcje,
- e) dostępie do sieci telekomunikacyjnych, w tym na potrzeby roamingu,
- f) dostępie do systemów dostępu warunkowego,
- g) dostępie do usług sieci wirtualnych,
- h) dostępie do systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby przygotowywania zamówień, dostaw, zamawiania, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania.

Art. 2 pkt 19 i 20

Definicja lokalnej pętli abonenckiej oraz lokalnej podpętli abonenckiej

Uwzględniając zmiany technologiczne, tj. okoliczność, że pętla lokalna nie służy wyłącznie świadczeniu publicznych usług telefonicznych, należy wprowadzić zmianę dwóch definicji: „lokalnej pętli” i „podpętli abonenckiej”. Zostało to uwzględnione w pakiecie dyrektyw łączności elektronicznej poprzez usunięcie z dyrektywy o usłudze powszechnej definicji „publicznej sieci telefonicznej” (art. 2 lit. b), oraz modyfikację definicji „sieci łączności

elektronicznej” w dyrektywie ramowej (art. 2 lit. a). Modyfikacje te w sposób bezpośredni wynikają ze zmian dyrektywy o dostępie w art. 2 lit. e oraz Załącznika II lit. a.

W związku z koniecznością ujednolicenia terminologii w ustawie Prawo telekomunikacyjne i wykreśleniem z ustawy definicji „publicznej sieci telefonicznej”, termin „publiczna sieć telefoniczna” należy zastąpić terminem „publicznej sieci telekomunikacyjnej”. Modyfikacje wskazanych definicji należy zsynchronizować ze zmianami w siatce pojęciowej, związanymi z usunięciem definicji „publicznej sieci telefonicznej”.

Art. 2 pkt 26 oraz pkt 30

Definicja połączenia telefonicznego oraz publicznie dostępnej usługi telefonicznej

Kwestią, która musi znaleźć swoje uregulowanie w przepisach ustawy Prawo telekomunikacyjne jest relacja między nową definicją „połączenia” oraz definicją „publicznie dostępnej usługi telefonicznej” (art. 2 lit. c dyrektywy o usłudze powszechnej), która po zmianach obejmie również technologię VoIP. Praktycznym problemem, który może się pojawić jest techniczna możliwość realizacji usługi przenośności numerów w tej technologii. Wydaje się jednak, iż na gruncie obecnie obowiązujących przepisów nie będą potrzebne zasadnicze zmiany. Dobrym rozwiązaniem przedmiotowej kwestii, które już obecnie funkcjonuje, jest uprawnienie Prezesa UKE do badania, czy istnieją możliwości techniczne realizacji tej usługi oraz kompetencja do wydania decyzji zawieszającej realizację tego uprawnienia abonentów.

W świetle powyższego proponuje się odpowiednią zmianę art. 2 pkt 26 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zgodnie z którą *połączeniem telefonicznym jest połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, pozwalające na dwukierunkową łączność głosową*. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na konieczność zmiany definicji „publicznie dostępnej usługi telefonicznej” poprzez wskazanie, że „publicznie dostępna usługa telefoniczna jest to usługa telekomunikacyjna dostępna dla ogółu użytkowników, w celu bezpośredniego lub pośredniego inicjowania i odbierania połączeń krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji telefonicznej”.

Art. 2 pkt 28

Definicja publicznej sieci telefonicznej

W związku z wykreśleniem w dyrektywie o usłudze powszechnej definicji „publicznej sieci telefonicznej” (dotychczasowy art. 2 lit. b) oraz zmodyfikowaniem w dyrektywie ramowej definicji „publicznej sieci łączności” i „sieci łączności elektronicznej”, proponuje się wykreślenie definicji „publicznej sieci telefonicznej” z ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz, w celu ujednolicenia pojęć użytych w ustawie, zastąpienie tego zwrotu w treści poszczególnych przepisów określeniem „publiczna sieć telekomunikacyjna”.

Art. 2 pkt 30

Definicja publicznie dostępnej usługi telefonicznej

W związku ze zmianą definicji „publicznie dostępnej usługi telefonicznej” w dyrektywie o usłudze powszechnej proponuje się wykreślenie z definicji zawartej w art. 2 lit. 30 ustawy Prawo telekomunikacyjne następujących fragmentów:

- „(...) oraz uzyskania dostępu do służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (...)”;
- „(...) która ponadto może obejmować:

- a) zapewnienie pomocy konsultanta dostawcy usług przy korzystaniu z usług telekomunikacyjnych,
- b) uzyskanie informacji o numerach telefonicznych,

- c) *dostęp do spisów abonentów,*
- d) *dostęp do aparatów publicznych,*
- e) *korzystanie z usług na szczególnych warunkach,*
- f) *korzystanie ze specjalnych udogodnień przez osoby niepełnosprawne,*
- g) *korzystanie z połączeń z numerami niegeograficznymi”.*

Definicja ta, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w znowelizowanej dyrektywie o usłudze powszechnej, powinna być także uzupełniona o doprecyzowanie, że połączenia mogą być dokonywane „bezpośrednio lub pośrednio”. Proponuje się zatem uzupełnienie brzmienia wskazanego przepisu ustawy Prawo telekomunikacyjne o doprecyzowanie - „(...) w celu bezpośredniego lub pośredniego inicjowania i odbierania połączeń (...)”.

W konsekwencji „publicznie dostępna usługa telefoniczna” powinna być definiowana jako „usługa telekomunikacyjna dostępna dla ogółu użytkowników, w celu bezpośredniego lub pośredniego inicjowania i odbierania połączeń krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji telefonicznej”.

Art. 2 pkt 34a

Definicja sieci dostępowej

W związku z wdrożeniem art. 13a ust. 4 dyrektywy o dostępie, w zakresie implementacji użytego w tej dyrektywie zwrotu „sieć dostępu” zakłada się dodanie pkt 34a zawierającego definicję pojęcia „sieci dostępowej”. Pojęcie to rozumiane będzie jako „sieci telekomunikacyjne zapewniające lokalne połączenie od punktu dostępu do zakończenia sieci”.

Art. 2 pkt 35

Definicja sieci telekomunikacyjnej

W związku z uzupełnieniem definicji sieci łączności elektronicznej w dyrektywie ramowej, istnieje konieczność uzupełnienia definicji sieci telekomunikacyjnej w ustawie Prawo telekomunikacyjne o nieaktywne elementy sieci. Zmiana ta rozszerzy zatem regulacje dotyczące sieci telekomunikacyjnej m.in. na tzw. „ciemne włókno”.

art. 2 pkt 40a

Definicja szkodliwych zakłóceń

Zakłada się dodanie pkt 40a implementującego definicję pojęcia „szkodliwych zakłóceń” wprowadzoną w art. 2 lit. r dyrektywy ramowej. Przepis ten definiowałby „szkodliwe zakłócenia” jako „zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służb radiokomunikacyjnych lub, które w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają funkcjonowanie służby radiokomunikacyjnej, działającej zgodnie z obowiązującymi przepisami międzynarodowymi, unijnymi lub krajowymi”. Dostosowania do nowej definicji będą wymagały te przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne, w których już obecnie występuje pojęcie „zakłóceń” (np. art. 200, art. 204, art. 204a, art. 205, art. 233).

Art. 2 pkt 8, pkt 44 i pkt 44a

Definicja urządzeń towarzyszących oraz usług towarzyszących

Dyrektywa 2009/140/WE zmieniła art. 2 lit. e dyrektywy ramowej zawierający definicję „urządzenia towarzyszącego” oraz dodała w tej dyrektywie art. 2 lit. ae zawierający definicję „usług towarzyszących”. Pierwsza ze zmian stanowi rozbudowanie i uszczegółowienie dotychczasowej definicji „urządzeń towarzyszących”.

W konsekwencji zmiany wymaga art. 2 pkt 8, zawierający definicję „infrastruktury telekomunikacyjnej” oraz art. 2 pkt 44 zawierający definicję „udogodnień towarzyszących”.

W definicji „urządzeń towarzyszących” należy się odwołać do definicji „infrastruktury telekomunikacyjnej” (art. 2 pkt 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne), która, po zmianie obejmuje, wykorzystywane do zapewniania telekomunikacji: słupy, wieże, maszty i inne konstrukcje nośne, kable, budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, kanały, przewody, maszty, studzienki i szafki.

Ponadto, należy transponować definicję „usług towarzyszących” poprzez wskazanie, że są to takie usługi związane z siecią lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności.

W art. 2 pkt 44 powinna znaleźć się definicja „urządzeń towarzyszących”, stanowiąca transpozycję definicji z art. 2 lit. e dyrektywy, a po tym punkcie powinien zostać dodany pkt 44a stanowiący transpozycję definicji z art. 2 lit. ea dyrektywy ramowej (definicja „usług towarzyszących”).

3. Przepisy merytoryczne

Cele ustawy

Art. 1 ust. 2

W art. 1 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne proponuje się zmiany mające na celu wskazanie, iż jednym z zasadniczych celów ustawy jest zaimplementowanie poprzez odpowiednie uregulowania rozwiązań w zakresie tzw. „Green ICT”, oznaczających gospodarkę niskoemisyjną, efektywne wykorzystanie zasobów środowiska i jego ochronę, ograniczenie zmian klimatycznych, redukcję zużycia energii oraz zasobów naturalnych, a przede wszystkim zwiększenie świadomości społecznej na temat wpływu gospodarki na środowisko naturalne.

W zakresie szeroko rozumianej telekomunikacji, w kontekście „Green ICT”, zauważa się, iż technologie ICT mają kluczowe znaczenie dla powstrzymania zmian klimatycznych na świecie. Przedmiotowa koncepcja jest również przedmiotem zainteresowania Komisji Europejskiej, która zamierza zachęcać do stosowania rozwiązań ICT zmierzających do ograniczenia efektu cieplarnianego.

W związku z powyższym, proponuje się dodanie kolejnego punktu w ust. 2, zgodnie z którym jednym z celów ustawy będzie tworzenie warunków dla promowania nowoczesnych technik oraz stosowania rozwiązań przyjaznych środowisku naturalnemu.

Jednocześnie, w związku z położeniem przez KE szczególnego nacisku na prawa osób niepełnosprawnych oraz biorąc pod uwagę generalny charakter udziału zainteresowanych stron w postępowaniu konsultacyjnym prowadzonym przez Prezesa UKE, proponuje się wprowadzenie w tym zakresie generalnych wytycznych w ramach celów ustawy.

Przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych

Art. 4, art. 148d

Proponuje się wprowadzenie obowiązku uzyskania zgody krajowego organu regulacyjnego na wykorzystywanie urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym, przez przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Potrzeba wprowadzenia takiego obowiązku wynika z konieczności zapewnienia poprawnego funkcjonowania wszystkich urządzeń radiowych działających na obszarze kraju. Brak koordynacji w tym zakresie prowadzi do powstawania zakłóceń i niepoprawnego funkcjonowania urządzeń radiowych, zarówno wskazanych wyżej podmiotów zagranicznych, jak i podmiotów krajowych.

Wprowadzenie opisanego obowiązku uzyskania zgody jest dopuszczalne w świetle prawa międzynarodowego w oparciu o art. 27 ust. 1 Konwencji Wiedeńskiej o Stosunkach Dyplomatycznych z 1961 r. ratyfikowanej przez Polskę w 1965 roku (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232):

„1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodne porozumiewanie się misji dla wszelkich celów urzędowych. W porozumiewaniu się z rządem oraz z innymi misjami i konsulatami państwa wysyłającego, bez względu na miejsce ich siedziby, misja może używać wszelkich odpowiednich środków, łącznie z kurierami dyplomatycznymi oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Misja może jednak zainstalować i używać nadajnika radiowego tylko za zgodą państwa przyjmującego”.

W związku z powyższym, odpowiednie zmiany w zakresie opisanym powyżej, powinny być zamieszczone w art. 4 pkt 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Ponadto, przewiduje się dodanie art. 148d, który uzależniałby zakładanie oraz używanie urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym, przez przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od uzyskania zgody Prezesa UKE. Używanie urządzeń przez ww. placówki dopuszczalne byłoby wyłącznie w zakresie związanym z ich działalnością dyplomatyczną chyba, że odpowiednie umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską stanowią inaczej lub wymaga tego zasada wzajemności.

Proponuje się wprowadzenie 12-miesięcznego terminu na uzyskanie powyższej zgody przez placówki zagraniczne dla urządzeń już funkcjonujących. Brak takiej regulacji, o charakterze przejściowym, spowodowałoby, że z dniem wejścia w życie ustawy, dalsze używanie wykorzystywanych obecnie, przez wskazane powyżej podmioty zagraniczne, urządzeń radiowych stałoby się niezgodne z prawem. Z uwagi na ilość placówek oraz konieczność zapewnienia płynności wprowadzenia nowej regulacji proponuje się właśnie 12-miesięczny okres przejściowy, jako wystarczający i gwarantujący niezakłócone funkcjonowanie placówek zagranicznych.

Obowiązki informacyjne przedsiębiorców telekomunikacyjnych

Art. 6b

Należy rozszerzyć obowiązki informacyjne przedsiębiorców poprzez dodanie w art. 6b ust. 2 i 3. Zgodnie z proponowanymi zmianami operator publicznej sieci telekomunikacyjnej będzie obowiązany do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji o planowanym rozwoju sieci i usług, który mógłby wywrzeć wpływ na usługi hurtowe świadczone przez tego operatora. Przedsiębiorca o znaczącej pozycji na rynkach hurtowych dodatkowo będzie

obowiązany przekazywać dane księgowe dotyczące rynków detalicznych związanych z tymi rynkami hurtowymi. Zmiana ta wynika z potrzeby implementacji zmienionego art. 5 ust. 1 dyrektywy ramowej.

Wykonywanie działalności w zakresie telekomunikacji przez jednostki samorządu terytorialnego

W art. 13a ustawy Prawo telekomunikacyjne należy zastąpić zwrot „oraz art. 11-13 stosuje się odpowiednio” zwrotem „oraz art. 11 i art. 12 stosuje się odpowiednio” – zauważyć należy, że art. 13 ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowi wyłącznie upoważnienie dla ministra właściwego do spraw łączności do wydania rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o wpis lub zmianę wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Postępowanie konsultacyjne i konsolidacyjne

W zakresie postępowań konsultacyjnych i konsolidacyjnych, dyrektywa 2009/140/WE wprowadziła zmiany w art. 6 i 7 dyrektywy ramowej, ponadto dodała art. 7a przewidujący procedurę dotyczącą spójnego stosowania środków naprawczych. Dodatkowo, w związku z powołaniem Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (dalej „BEREC”), należy również tę instytucję uwzględnić w procedurze postępowania konsolidacyjnego.

Art. 15

W art. 15 ustawy Prawo telekomunikacyjne proponuje się wprowadzić obowiązek przeprowadzania postępowania konsultacyjnego w przypadku decyzji dotyczących dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 139 ustawy oraz innych przypadków dostępu wskazanych w ustawie Prawo telekomunikacyjne oraz w ustawie z dnia maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675). Obowiązek taki wynika z art. 12 ust. 3 dyrektywy ramowej.

Art. 17

Art. 17 ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowi implementację art. 7 ust. 9 dyrektywy ramowej. Jednakże ten przepis dyrektywy nie zawiera, jak polska regulacja, ograniczenia terminu przyjęcia środków tymczasowych do 6 miesięcy. Ponadto, z praktyki stosowania tego przepisu, w szczególności w przypadku decyzji dotyczących dostępu telekomunikacyjnego, wynika, że okres 6 miesięcy bywa okresem zbyt krótkim. Specyfika rynku i okoliczności związane z procesem wydawania decyzji (np. w przypadku SMP konieczność przeprowadzenia analizy rynku i zebrania odpowiednich danych) sprawiają, że „środek tymczasowy” oznacza w praktyce okres dłuższy niż 6 miesięcy. W związku z powyższym proponuje się wprowadzić w art. 17 zmianę polegającą na zastąpieniu okresu 6 miesięcy okresem 12 miesięcy.

Art. 17a

Art. 6 akapit 3 dyrektywy ramowej stanowi, iż Państwa Członkowskie zapewniają, aby utworzono jeden punkt informacyjny, który będzie umożliwiał dostęp do wszystkich bieżących konsultacji. W związku z powyższym proponuje się dodać art. 17a ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowiący, iż Prezes UKE publikuje na stronach internetowych UKE informacje o toczących się postępowaniach konsultacyjnych wraz z materiałami i opiniami konsultacyjnymi, które nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa.

Art. 18 ust. 1

W art. 18 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne należy wprowadzić zmiany mające na celu:

- uwzględnienie w ramach postępowania konsolidacyjnego obowiązku przesyłania do BEREC-a przez Prezesa UKE projektu rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem w zakresie planowanego środka, nakładanego na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego na rynku krajowym,
- uregulowania zasady, zgodnie z którą postępowanie konsolidacyjne będzie wszczynane dopiero po zakończeniu postępowania konsultacyjnego, a nie równocześnie z tym postępowaniem, tak jak to jest obecnie (implementacja art. 7 ust. 3 dyrektywy ramowej).

Art. 19 ust. 1

Jak wskazano w opisie noweli do art. 18 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne, projekt rozstrzygnięcia w zakresie planowanego środka, nakładanego na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego na rynku krajowym, powinien także być opiniowany, obok - jak dotychczas - Komisji Europejskiej i NRA, również przez BERECa.

Z kolei zgodnie z art. 7 ust. 3 *in fine* dyrektywy ramowej, Komisja Europejska, BEREC oraz NRA z innych krajów powinni mieć 1 miesiąc na wyrażenie opinii do projektu rozstrzygnięcia. Jednocześnie należy zauważyć, iż dyrektywa nie przewiduje możliwości przedłużenia tego terminu, zatem stanowiska i opinie przekazane po jego upływie, nie będą mogły zostać wzięte pod uwagę. W związku z tym, zwrot: „w terminie, o którym mowa w art. 16 ust. 2” powinien być zmieniony na: „rozstrzygnięcia w nieprzekraczalnym terminie 1 miesiąca od jego otrzymania”.

Jeżeli Komisja Europejska i organy regulacyjne innych państw członkowskich wyrażą w terminie stanowisko do projektu rozstrzygnięcia, Prezes UKE niezwłocznie uwzględni to stanowisko w możliwie najszerszym zakresie.

Art. 19 ust. 2

W związku z określeniem terminu (1 miesiąc) w art. 7 ust. 3 dyrektywy ramowej na zaopiniowanie rozstrzygnięcia w zakresie wprowadzonego środka na rynku krajowym, taki sam termin powinien zostać wprowadzony w art. 19 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne. W przepisie powinien także zostać określony 6-miesięczny termin dla Prezesa UKE na zmianę projektu rozstrzygnięcia lub umorzenie postępowania, w przypadku, gdy Komisja Europejska wyda decyzję, w której wezwie do wycofania projektu rozstrzygnięcia (implementacja art. 7 ust. 6 dyrektywy ramowej).

Ponadto, wprowadzić należy możliwość zmiany projektu rozstrzygnięcia i zobowiązać Prezesa UKE do ponownego przeprowadzenia w tej sprawie postępowania konsultacyjnego oraz postępowania konsolidacyjnego.

Art. 19a

Proponuje się dodać w ustawie Prawo telekomunikacyjne art. 19a, zgodnie z którym terminy, o których mowa w art. 18 ust. 1 oraz 19 ust. 1 będą miały zastosowanie, o ile Komisja nie określi w zaleceniu innych terminów, zgodnie z art. 7b ust. 1 dyrektywy ramowej.

Art. 19b

Proponuje się po art. 19a dodać art. 19b, który stanowił będzie implementację art. 7a dyrektywy ramowej, wprowadzającego procedurę dotyczącą spójnego stosowania środków naprawczych. Procedura ta dotyczyć będzie części środków objętych postępowaniem konsolidacyjnym, to jest rozstrzygnięć mających na celu nałożenie, zmianę lub wycofanie obowiązku nałożonego na operatora na podstawie art. 34, art. 36, art. 37, art. 38, art. 39, art. 40, art. 42 lub art. 46 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Będzie to przepis szczególny w stosunku do art. 18, bowiem dotyczyć będzie pewnego zakresu środków regulacyjnych (określonych w art. 5 i 9–13 dyrektywy dostępowej i art. 17 dyrektywy o usłudze

powszechnej). Proponuje się w tym przepisie wskazać jego zakres przedmiotowy, poprzez określenie, iż jeżeli w odniesieniu do rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 18 ustawy Prawo telekomunikacyjne, mającego na celu nałożenie, zmianę lub wycofanie obowiązku nałożonego na operatora na podstawie:

- 1) art. 37 (art. 9 dyrektywy dostępowej);
- 2) art. 42 (art. 9 dyrektywy dostępowej);
- 3) art. 36 (art. 10 dyrektywy dostępowej);
- 4) art. 38 rozdzielnosci księgowej (art. 11 dyrektywy dostępowej);
- 5) art. 34 (art. 12 dyrektywy dostępowej);
- 6) art. 39 i 40 (art. 13 dyrektywy dostępowej);
- 7) art. 46 (art. 17 dyrektywy o usłudze powszechnej – w nowym brzmieniu)

- Komisja w terminie, o którym mowa w art. 19 ust. 1, z zastrzeżeniem art. 19a, zawiadomi Prezesa UKE oraz BEREC o powodach uznania, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że ma poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem unijnym, to w takim przypadku, rozstrzygnięcie to nie mogłoby zostać przyjęte przez kolejne trzy miesiące od dnia otrzymania zawiadomienia przez Prezesa UKE.

Przepis powinien wskazywać także, iż w przypadku gdy Komisja nie przekaze zawiadomienia, Prezes UKE może przyjąć projektowane rozstrzygnięcie, uwzględniając w jak największym zakresie wszelkie uwagi Komisji, BEREC lub innego krajowego organu regulacyjnego (art. 7a ust. 1 akapit 2 dyrektywy ramowej).

Należy w ustawie Prawo telekomunikacyjne zawrzeć dodatkowo przepis umożliwiający zawieszenie na 3 miesiące wprowadzenia danego środka oraz nałożenia na Prezesa UKE obowiązku podjęcia w tym czasie odpowiedniej decyzji i przekazania jej do Komisji wraz z uzasadnieniem, w przypadku przyjęcia środka, do którego zostały zgłoszone zastrzeżenia.

W przepisie tym należy wskazać, iż w terminie, o którym mowa w art. 19 ust. 1, Prezes UKE ściśle współpracuje z Komisją oraz z BEREC w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia spełniającego cele, o których mowa w art. 189 ust. 2 ustawy, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.

Ponadto, przepis powinien precyzować, iż jeżeli BEREC podziela stanowisko Komisji wyrażone w zawiadomieniu, Prezes UKE współpracuje z BEREC w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia. Przed upływem terminu, o którym mowa w art. 19 ust. 1, Prezes UKE może:

- 1) zmienić lub wycofać projektowane rozstrzygnięcie, uwzględniając w jak największym stopniu zawiadomienie Komisji oraz opinię BEREC;
- 2) utrzymać swoje projektowane rozstrzygnięcie (art. 7a ust. 4 dyrektywy ramowej).

W terminie miesiąca od podjęcia przez Komisję decyzji odnośnie projektowanego rozstrzygnięcia, Prezes UKE powinien powiadomić Komisję i BEREC o przyjęciu ostatecznego rozstrzygnięcia. Termin ten może być wydłużony w przypadku potrzeby przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego (art. 7a ust. 6).

Należy uwzględnić w ustawie Prawo telekomunikacyjne obowiązek powiadomienia Komisji i BEREC o podjętej przez regulatora decyzji, w tym obowiązek przekazania jej uzasadnienia (art. 7a ust. 7 dyrektywy ramowej), w przypadku gdy Prezes UKE postanowił nie zmieniać lub nie wycofywać projektowanego rozstrzygnięcia pomimo negatywnego stanowiska wyrażonego przez Komisję.

Przepis powinien wskazywać, iż Prezes UKE może wycofać projektowane rozstrzygnięcie na każdym etapie postępowania konsolidacyjnego (art. 7a ust. 8 dyrektywy ramowej).

Art. 20 ust. 2

W art. 20 ust. 2 obok Komisji Europejskiej należy dodać kolejny organ powiadamiany, przez Prezesa UKE o podjęciu decyzji, czyli BEREC.

Analiza rynku

Art. 21

Zgodnie ze zmianami wynikającymi z dyrektywy ramowej należy wskazać w art. 21, iż analizy rynku powinny być przeprowadzane w terminie 3 lat od przyjęcia poprzedniego środka dotyczącego danego rynku, czyli nałożenia, zmiany, utrzymania lub uchylecia na nim obowiązków regulacyjnych. Termin ten może zostać przedłużony o maksymalnie kolejne 3 lata, po poinformowaniu Komisji Europejskiej, o ile Komisja nie zgłosi sprzeciwu w ciągu miesiąca. Należy zatem wyposażyć Prezesa UKE w prawo wystąpienia do Komisji z takim wnioskiem. Kolejną przesłanką obligującą do przeprowadzenia analizy rynku jest upływ 2 lat od przyjęcia zmienionego zalecenia w sprawie odnośnych rynków w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji.

Powyższe zmiany wynikają ze zmiany podejścia Komisji Europejskiej do regulowania rynków właściwych i stopniowego odchodzenia od regulacji sektorowych na rzecz zasad konkurencji.

Art. 22 ust. 1 pkt 1, art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 24 pkt 1

W ustawie Prawo telekomunikacyjne niespójne są przepisy dotyczące określania przez Prezesa UKE rynku właściwego na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 oraz art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 24 pkt 1. Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne, Prezes UKE określając rynek właściwy uwzględnia „uwarunkowania krajowe oraz w największym możliwie stopniu zalecenie Komisji i wytyczne, o których mowa w art. 19 ust. 3, w zakresie wyrobów i usług telekomunikacyjnych”. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 24 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne Prezes UKE dokonuje określenia rynku właściwego „mając na uwadze poziom rozwoju krajowego rynku produktów i usług telekomunikacyjnych, zgodnie z prawem konkurencji”. Wytyczne te nie są ze sobą tożsame. Proponuje się zatem w art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne wskazać szczegółowo wytyczne, jakie powinien brać pod uwagę Prezes UKE podczas określania rynku właściwego (w tym wytyczne z art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 24 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne), natomiast w przepisach art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 24 pkt 1 odesłać do art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia przepis art. 22 ust. 1 pkt 1 powinien określać jako przesłankę określenia rynku właściwego, uwarunkowania krajowe oraz (w największym możliwie stopniu) zalecenie Komisji i wytyczne, o których mowa w art. 19 ust. 3, w zakresie wyrobów i usług telekomunikacyjnych, a także poziom rozwoju krajowego rynku produktów i usług telekomunikacyjnych, zgodnie z prawem konkurencji.

Natomiast, art. 23 ust. 1 pkt 1 oraz 24 pkt powinny jedynie zawierać odwołanie do art. 22 ust. 1 pkt 1.

Celem proponowanych zmian jest osiągnięcie spójności w stosowaniu środków naprawczych przez krajowe organy regulacyjny. Doprowadzi to do zgodnego z celami dyrektywy zmieniającej 2009/140/WE, większego ujednolicenia regulacji i w efekcie wprowadzenia

spójnego rynku wewnętrznego łączności elektronicznej. Dalsze utrzymywanie występującej niespójności mogłoby wpływać na osłabienie rynku wewnętrznego łączności elektronicznej. Jednolite stosowanie regulacji w ramach poszczególnych państw członkowskich jest szczególnie ważne w świetle nowego art. 7a znowelizowanej dyrektywy ramowej. Proces definiowania rynku właściwego jest jednym z kluczowych elementów całej procedury regulowania rynków, a zatem zgodność na tym poziomie może mieć decydujący wpływ na całą dalszą regulację zastosowaną przez krajowy organ regulacyjny

Art. 23

Skuteczność i szybkość postępowań regulacyjnych prowadzonych przez Prezesa UKE zwiększyłaby się w przypadku stworzenia możliwości, aby w rozstrzygnięciu wydawanym przez Prezesa UKE w sytuacji występowania na danym rynku właściwym skutecznej konkurencji, możliwe było jednoczesne uchylenie obowiązków nałożonych na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy we wcześniejszej decyzji Prezesa UKE zostali uznani za przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców o kolektywnej pozycji znaczącej. W tym zakresie celowe jest wprowadzenie w ustawie Prawo telekomunikacyjne rozwiązania, zgodnie z którym Prezes UKE w jednym akcie miałby możliwość stwierdzenia, że na danym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja oraz uchylenia obowiązków nałożonych wcześniejszą decyzją regulacyjną. W związku z powyższym proponuje się, zmianę art. 23 ust. 1 tak by Prezes UKE po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 22 ust. 1, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym nie występuje przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni zajmujący kolektywną pozycję znaczącą był upoważniony do wydania:

1) postanowienia, w którym:

- a) określiliby rynek właściwy w sposób określony w art. 22 ust. 1 pkt 1,
- b) stwierdziliby, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja
 - jeżeli na tym samym rynku właściwym nie występował przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję albo

2) decyzji, w której:

- a) określiliby rynek właściwy w sposób określony w art. 22 ust. 1 pkt 1,
- b) stwierdziliby, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja,
- c) uchyliby nałożone obowiązki regulacyjne
 - jeżeli na tym samym rynku właściwym występował przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję.

W ust. 2 powinno zostać wskazane, że Prezes UKE w ww. decyzji określi termin uchylenia obowiązków regulacyjnych, tak aby uchylenie to uwzględniało sytuację przedsiębiorców telekomunikacyjnych działających na rynku objętych tą decyzją, nie dłuższy jednak niż przewidziane w umowach, które dotyczyły realizacji uchylanych obowiązków regulacyjnych, zawartych pomiędzy przedsiębiorcami okresy wypowiedzenia umowy.

Tak jak to stanowi obecny art. 23 ust. 2, do projektu postanowienia lub decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu konsultacyjnym.

Prezes UKE powinien ogłaszać na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej decyzję, w której:

- a) określił rynek właściwy,
- b) stwierdził, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja,

c) uchylił nałożone obowiązki regulacyjne.

Proponowane zmiany art. 23 mają doprowadzić do zgodnego z celami dyrektywy zmieniającej 2009/140/WE, większego ujednolicenia i w efekcie wprowadzenia spójnego rynku wewnętrznego łączności elektronicznej. Duży nacisk położony na spójność regulacji w ramach Unii Europejskiej jest chociażby odzwierciedlony np. w nowym art. 7a dyrektywy ramowej. Szybkość prowadzonego postępowania administracyjnego jest obecnie również niezwykle ważna w związku ze zmianami jakie wprowadza art. 16 zmienionej dyrektywy ramowej. Artykuł ten wprowadza konkretne terminy na przeprowadzenie i zakończenie analiz rynkowych przez organy regulacyjne państw członkowskich, a przypadku niemożliwości przeprowadzenia tych analiz w określonym terminie, przewiduje pomoc BEREC dla konkretnego regulatora, w celu sprawnego i terminowego zakończenia analiz. Tym samym znowelizowany pakiet dyrektyw przykładą jeszcze większą wagę do szybkości postępowań regulacyjnych.

Art. 24

Art. 24 ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowi implementację art. 8 dyrektywy o dostępie, w którym jest mowa o „nakładaniu, zmianie lub uchyleniu” obowiązków regulacyjnych. W obecnym brzmieniu art. 24 ustawy Prawo telekomunikacyjne nie ma jednak mowy o uchyleniu obowiązków po ponownej analizie rynku właściwego, lecz jedynie o ich zmianie, co nie jest tożsame w świetle przepisów dyrektywy. Ponadto przepis ten wydaje się niezgodny z art. 22 ust. 2 pkt 4. Powyższy stan rodzi problemy przy wydawaniu decyzji regulacyjnych w zakresie uchylania nałożonych obowiązków, związku z czym w art. 24 pkt 2 lit. c powinno być wskazane, że Prezes UKE wydając wskazaną w art. 24 decyzję zmienia lub uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają zmianę lub uchylenie tych obowiązków.

W związku z powyższą propozycją, należy wskazać, że celem wprowadzonej zmiany jest osiągnięcie spójności w stosowaniu środków naprawczych, o których mowa w dyrektywie dostępowej (art. 9 – 13). Należy bowiem zauważyć, że w innych krajach członkowskich wprowadzono regulację, zgodnie z którą w przypadku, gdy na danym rynku występuje przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej, który nie utracił tej pozycji, ale sytuacja rynkowa i stwierdzone w toku analizy problemy uzasadniają uchylenie danego obowiązku regulacyjnego (nałożonego wcześniejszą decyzją na tym samym rynku), organ regulacyjny uchyla ten obowiązek. Obecne przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne nie przewidują takiej możliwości, zasadne jest zatem wprowadzenie tej zmiany.

Art. 25 ust. 1

W konsekwencji proponowanej wyżej zmiany art. 23 należy znowelizować art. 25 ust. 1, tak by wskazywał on, że jeżeli przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 24, na tym samym rynku właściwym występował przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję, Prezes UKE uchyla, w drodze decyzji, obowiązki regulacyjne określając termin ich uchylenia, tak aby uchylenie to uwzględniało sytuację przedsiębiorców telekomunikacyjnych działających na rynku objętych tymi decyzjami, nie dłuższy jednak niż przewidziane w umowach, które dotyczyły realizacji uchylanych obowiązków regulacyjnych, zawartych pomiędzy przedsiębiorcami okresy wypowiedzenia umowy.

Art. 25c

W związku z art. 3 ust. 3c dyrektywy ramowej należy w art. 25c dodać pkt 3, zgodnie z którym rozstrzygnięcia dotyczące rynków właściwych powinny w jak największym stopniu uwzględniać opinie i wspólne stanowiska przyjmowane przez BEREC.

Art. 25d

Dodatkowo w rozdziale o analizie rynku należy wprowadzić przepis, zgodnie z którym, jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny zajmuje znaczącą pozycję na rynku właściwym, będzie można go uznać za przedsiębiorcę zajmującego znaczącą pozycję na rynku powiązanym, jeżeli powiązania pomiędzy obu rynkami są tego rodzaju, że siła rynkowa przedsiębiorcy jest przenoszona z rynku właściwego na rynek powiązany w taki sposób, że wzmacnia pozycję tego przedsiębiorcy na rynku powiązanym.

Art. 25e

W związku z dodaniem w dyrektywie ramowej ust. 7 w art. 16 regulującego procedurę uzyskania pomocy BEREC w zakresie analizy rynków, w przypadku niezakończenia przez regulatora analiz w terminach określonych w dyrektywie, należy wprowadzić odpowiednią zmianę w ustawie Prawo telekomunikacyjne. W związku z powyższym przewiduje się dodanie art. 25e, który uprawnia Prezesa UKE do wystąpienia z wnioskiem do BEREC o opinię w sprawie analizy wskazanego rynku i utrzymania, zmiany albo uchylecia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku. W ciągu 6 miesięcy od uzyskania opinii BEREC, Prezes UKE powiadamia Komisję o projektowanym rozstrzygnięciu.

Art. 192 ust. 1 pkt 18

Zgodnie z proponowaną wyżej zmianą do art. 23, w art. 192 ust. 1 pkt 18 ustawy Prawo telekomunikacyjne należy poszerzyć katalog rozstrzygnięć Prezesa UKE o decyzję wydawaną na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Dostęp telekomunikacyjny

Art. 28 ust. 1 pkt 2a

W związku z położeniem nacisku w pakiecie łączności elektronicznej na rozwój efektywnej infrastruktury proponuje się uzupełnić zestaw kryteriów, które bierze pod uwagę Prezes UKE w rozstrzygnięciach dotyczących dostępu telekomunikacyjnego. Planowane jest uzupełnienie kryterium „rozwój nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej” o sformułowanie „w szczególności konkurencyjnej, oraz promocję innowacyjnych technik;”.

Art. 34 ust. 2

Zgodnie ze zmianami dyrektywy o dostępie w art. 12 ust. 1 lit. a) i j) nakładany, na operatora o znaczącej pozycji rynkowej, obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego należy uzupełnić o zapewnienie dostępu do nieaktywnych elementów sieci lub urządzeń telekomunikacyjnych oraz zapewnienie dostępu do usług identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności.

Art. 35 ust. 1

W związku z położeniem nacisku na rozwój efektywnej infrastruktury w nowelizacji ram regulacyjnych należy uzupełnić zestaw kryteriów, które bierze pod uwagę

Prezes UKE w rozstrzygnięciach dotyczących określania zakresu obowiązku dostępu telekomunikacyjnego dla operatora o znaczącej pozycji rynkowej Prezes UKE, poza dotychczasowymi kryteriami, powinien (zgodnie z modyfikacjami dyrektywy o dostępie w art. 12 ust. 2 lit a), c) i d)), uwzględnić: możliwość zastosowania innych rozwiązań związanych z dostępem telekomunikacyjnym, takich jak dostęp do kanalizacji kablowej, poczynione inwestycje telekomunikacyjne (inwestycje telekomunikacyjne są inwestycjami celu publicznego) w tym inwestowanie w dziedzinie efektywnej konkurencyjnie infrastruktury.

Art. 42 ust. 6

W związku z nowymi zapisami Załącznika II dyrektywy o dostępie tj. uwzględnieniem w regulacjach zastosowania przy budowie lokalnej pętli abonenckiej innych mediów niż para przewodów metalowych, wymagane jest usunięcie odniesienia do nich w tym artykule.

Łącza dzierżawione

Art. 42 i 47

W związku ze skreśleniem art. 18 w dyrektywie o usłudze powszechnej dotyczącego łączy dzierżawionych należy zmodyfikować art. 42 i 47 ustawy poprzez usunięcie regulacji dotyczących łączy metalowych.

W związku z proponowaną zmianą konieczne będzie wprowadzenie odpowiedniego przepisu przejściowego.

Separacja funkcjonalna

Zagadnienia separacji funkcjonalnej regulują w dyrektywie o dostępie dwa przepisy: art. 13a i 13b. Pierwszy z nich przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo obowiązku rozdziału funkcjonalnego, natomiast drugi dotyczy tzw. dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

Przepis art. 13a dyrektywy o dostępie przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w przypadku gdy obowiązki regulacyjne nałożone wcześniej na tego przedsiębiorcę nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz gdy istnieją istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub niewydolność rynków związane z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu. Podział funkcjonalny zgodnie z przepisem dyrektywy ma polegać na wyodrębnieniu w ramach przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo niezależnie działającej jednostki organizacyjnej, której zostałaby powierzona działalność związana z hurtowym oferowaniem produktów dostępu. Jednostka ta miałaby obowiązek dostarczania produktów i usług dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.

Użyty w tłumaczeniu art. 13a ust. 1 zwrot „niewydolność rynku” proponuje się zastąpić w projekcie przepisu wdrażającego zwrotem „zawodność rynku”. W angielskiej wersji dyrektywy występuje termin „market failure”, co zwykle się tłumaczy na polski jako zawodność rynku. Zgodnie z definicją, zawodność rynku jest sytuacją, w której mechanizm rynkowy nie prowadzi do efektywnej (w sensie Pareta) alokacji zasobów.

Mając na względzie fakt, iż prawo polskie nie reguluje instytucji wydzielonej jednostki organizacyjnej w ramach przedsiębiorstwa (spółki czy też jednoosobowej działalności gospodarczej), do takiej jednostki organizacyjnej powinny mieć zastosowanie, w zakresie nieuregulowanym, przepisy dotyczące oddziału. Rozwiązanie to w pełni uwzględnia specyfikę instytucji separacji funkcjonalnej i jej odrębności w stosunku do oddziału.

Zgodnie z art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) przez oddział należy rozumieć wyodrębnioną i samodzielną organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywaną przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności. Oddział rozumiany jest zatem przede wszystkim w sposób funkcjonalny i tym samym, ściśle rzecz biorąc, traktować go należy raczej jako część przedsiębiorstwa, niż dopatrywać się w nim cech przedsiębiorcy. W świetle prawa polskiego oddział, co do zasady, nie ma zdolności prawnej ani zdolności do czynności prawnych⁷.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1974 roku Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Możliwość uznania za pracodawcę oddziału spółki handlowej potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego⁸. Sąd Najwyższy stwierdził, że każda osoba prawna jest pracodawcą w rozumieniu art. 3, chyba że dla niektórych pracowników za pracodawcę należy uznać jednostkę organizacyjną stanowiącą jej część składową. Aby te jednostki będące częścią większej struktury mogły być uznane za pracodawcę, muszą spełniać dwa podstawowe warunki, uregulowane w przepisach wewnętrznych określających ich status: wyodrębnienie finansowo-organizacyjne oraz samodzielne zatrudnianie pracowników. Możliwość ta wynika także z przepisu art. 241²⁸ § 1 Kodeksu pracy, zgodnie z którym układ zakładowy może obejmować więcej niż jednego pracodawcę, jeżeli pracodawcy ci wchodzi w skład tej samej osoby prawnej⁹.

Zgodnie z art. 38 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.), jeżeli przedsiębiorca posiada oddziały, to w rejestrze przedsiębiorców obok danych dotyczących przedsiębiorcy powinny być ujawnione także siedziby i adresy jego oddziałów.

Przepisy odnoszące się do oddziału znajdują się w Kodeksie cywilnym:

- **art. 43⁶** - firma oddziału osoby prawnej zawiera pełną nazwę tej osoby oraz określenie „oddział” ze wskazaniem miejscowości, w której oddział ma siedzibę.
- **art. 109⁵** - prokurę można ograniczyć do zakresu spraw wpisanych do rejestru oddziału przedsiębiorstwa (prokura oddziałowa).

W przepisach wdrażających art. 13a ust. 4 dyrektywy o dostępie nie powinno się wskazywać terminu, w jakim Prezes UKE ma obowiązek przeprowadzić analizę różnych rynków związanych z dostępem do użytkowników końcowych. Takie rozwiązanie wynika wprost z treści dyrektywy, bowiem omawiany przepis nie wymaga wskazania takiego terminu. Wydaje się zatem, że termin ten nie powinien być określany na poziomie ustawowym, lecz kwestia ta powinna być zostawiona do decyzji samego organu regulacyjnego. Zgodnie bowiem z

⁷ A. Powalowski (red.), S. Koroluk, M. Pawełczyk, E. Przeszło, K. Trzcinski, E. Wieczorek, Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz, ABC, 2007 r.

⁸ wyrok z dnia 6 listopada 1991 roku, I PRN 47/91.

⁹ K. Jaśkowski, E. Maniewska, Komentarz bieżący do art. 3 kodeksu pracy, LEX/el. 2010 r.

wytycznymi BEREC – organ regulacyjny powinien przeprowadzić taką analizę w rozsądnym terminie.

Ponadto, użyty w art. 13a ust. 4 dyrektywy o dostępie termin „sieć dostępu” powinien być zastąpiony w projektowanym przepisie wdrażającym określeniem „sieci dostępowej” rozumianej jako „sieci telekomunikacyjne zapewniające lokalne połączenie od punktu dostępu do zakończenia sieci”.

W odniesieniu do przepisu art. 13a ust. 5 dyrektywy o dostępie, należy wskazać, że sam fakt nałożenia na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku podziału funkcjonalnego nie oznacza, że poza tym obowiązkiem oraz obowiązkami, o których mowa w art. 34, art. 36–40, art. 42 i art. 44 ustawy Prawo telekomunikacyjne, Prezes UKE nie może nałożyć na tego przedsiębiorcę również innych obowiązków regulacyjnych. Zgodnie bowiem z art. 22 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne przez obowiązek regulacyjny rozumie się obowiązek, o którym mowa w art. 34, 36–40, art. 42, art. 44–47 lub art. 72 ust. 3. Katalog obowiązków jakie Prezes UKE może nałożyć np. na rynkach detalicznych jest znacznie szerszy, niż tylko obowiązki wymienione w dyrektywie o dostępie i odnosi się także do obowiązków przewidzianych w dyrektywie o usłudze powszechnej.

Dlatego też, szczegółowe zapisy dodawanego w ustawie Prawo telekomunikacyjne art. 44a powinny określać, iż jeżeli:

1. wcześniej nałożone obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 34, art. 36–40 i art. 42, nie zapewniły na rynku lub rynkach hurtowych skutecznej konkurencji oraz
2. istnieją na tym rynku lub rynkach istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub zawodność rynku,

- Prezes UKE może, po przeprowadzeniu analizy tego rynku lub rynków, o której mowa w art. 21, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zintegrowanego pionowo obowiązek rozdziału funkcjonalnego, polegający na wykonywaniu działalności związanej ze świadczeniem usług hurtowego dostępu telekomunikacyjnego przez wyodrębnioną, niezależnie działającą jednostkę organizacyjną, lub przez kilka wydzielonych jednostek organizacyjnych. Wydzielona jednostka organizacyjna zapewnia dostęp telekomunikacyjny innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, w tym przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, któremu nakazano podział oraz innym jednostkom organizacyjnym tego przedsiębiorcy, w takich samych terminach i na takich samych warunkach, w tym dotyczących poziomów cen i usług oraz przy użyciu tych samych systemów i procesów. Przed nałożeniem na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku rozdziału funkcjonalnego Prezes UKE wystąpi do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie obowiązku rozdziału funkcjonalnego, do którego dołącza:

- 1) wyniki analizy rynku albo rynków potwierdzające, iż wcześniej nałożone obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, nie zapewniły na rynku lub rynkach hurtowych skutecznej konkurencji oraz, że istnieją na tym rynku lub rynkach istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub zawodność rynku;
- 2) uzasadnioną ocenę, że w rozsądnym terminie nie zaistnieje lub zaistnieje w niewielkim stopniu na rynku lub rynkach hurtowych skuteczna i trwała konkurencja w zakresie dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 3) analizę spodziewanego wpływu nałożenia obowiązku rozdziału funkcjonalnego na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, w tym na sytuację pracowników wydzielonej jednostki organizacyjnej, na Prezesa UKE oraz na rynek telekomunikacyjny. Dodatkowo analiza zawiera wpływ na motywację do inwestowania na rynku telekomunikacyjnym,

a także spodziewany wpływ na konkurencję na tym rynku oraz potencjalne skutki dla konsumentów;

4) analizę zmiany kosztów funkcjonowania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w przypadku nałożenia obowiązku rozdziału funkcjonalnego, mającego wpływ na koszty usług hurtowych i detalicznych świadczonych przez tego przedsiębiorcę;

5) uzasadnienie zastosowania rozdziału funkcjonalnego jako najskuteczniejszego sposobu zapewnienia skutecznej konkurencji lub usunięcia zidentyfikowanych nieprawidłowości na rynku lub rynkach hurtowych;

6) projekt decyzji w sprawie rozdziału funkcjonalnego obejmujący określenie:

- charakteru i stopnia rozdziału funkcjonalnego, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego wydzielonej jednostki organizacyjnej,
- zakresu składników majątkowych wydzielonej jednostki organizacyjnej oraz rodzaj produktów lub usług dostarczanych przez tę jednostkę,
- rozwiązań w zakresie zarządzania wydzieloną jednostką organizacyjną, w tym zasad dotyczących stworzenia w tej jednostce odpowiedniej struktury zachęt, zapewniających niezależność pracowników wydzielonej jednostki organizacyjnej od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, innych jednostek tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, spółek od niego zależnych, wobec niego dominujących lub z nim powiązanych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.)¹⁰,
- zasad realizacji obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w tym harmonogram realizacji tego obowiązku,
- zasad zapewniających przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych podmiotów,
- programu monitorowania zapewniającego przestrzeganie obowiązku rozdziału funkcjonalnego, obejmującego w szczególności publikację przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, corocznego sprawozdania.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez Komisję Europejską, Prezes UKE w drodze decyzji nakłada obowiązek rozdziału funkcjonalnego.

Po nałożeniu obowiązku rozdziału funkcjonalnego Prezes UKE, zgodnie ze wskazaniem dyrektywy dostępowej, przeprowadza skoordynowaną analizę rynków właściwych związanych z siecią dostępową oraz nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla inne obowiązki regulacyjne.

Natomiast art. 13b dyrektywy regulujący tzw. dobrowolny podział przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo stanowi, iż w przypadku gdy przedsiębiorca zintegrowany pionowo, którego pozycja na jednym bądź kilku rynkach odnośnych została uznana za znaczącą, ma zamiar przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany podmiot (w prawie polskim przyjęta jest konstrukcja odrębnej osobowości prawnej, przykładem takiego podmiotu jest zatem nowoutworzona spółka prawa handlowego) w celu zapewnienia wszystkim dostawcom detalicznym, w tym swoim własnym jednostkom detalicznym, w pełni równoważnych produktów dostępu, ma obowiązek poinformowania o tym organ regulacyjny. Ponadto, uznano za zbędne użycie zwrotu: „w tym swoim własnym jednostkom detalicznym” – w prawie polskim dla przypadków przenoszenia środków majątkowych przyjęta jest konstrukcja odrębnej osobowości prawnej.

¹⁰Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 208, poz. 1540, z 2008 r. Nr 86, poz. 524, Nr 118, poz. 747, Nr 217, poz. 1381 i Nr 231, poz. 1547 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 69 i Nr 42, poz. 341.

Jednocześnie, na gruncie prawa polskiego zamiast wyrażenia „dostawca detaliczny” bardziej właściwe jest określenie „dostawca usług świadczący usługi na rzecz użytkowników końcowych”. Podobnie, zwrot „oferowanie produktów dostępu” powinien być zastąpiony zwrotem „zapewnienie wszystkim dostawcom usług świadczącym usługi na rzecz użytkowników końcowych możliwości oferowania równoważnych usług użytkownikom końcowym”.

Szczegółowe zapisy w art. 44e określają, iż przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej jest obowiązany niezwłocznie poinformować Prezesa UKE o zamiarze przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępowej lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną, mającą innego właściciela lub na nowozawiazany w tym celu podmiot, w celu zapewnienia wszystkim dostawcom usług świadczącym usługi na rzecz użytkowników końcowych, możliwości oferowania równoważnych usług użytkownikom końcowym. Przedsiębiorca niezwłocznie informuje Prezesa UKE o każdej zmianie zamiaru. Prezes UKE przeprowadza skoordynowaną analizę rynków właściwych związanych z siecią dostępową, w celu określenia wpływu planowanych działań na te rynki i informuje przedsiębiorcę o jej zakończeniu.

Po uzyskaniu informacji o zakończeniu analizy rynku przedsiębiorca może dokonać przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępowej lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną, mającą innego właściciela na nowozawiazany w tym celu podmiot, w celu zapewnienia wszystkim dostawcom usług świadczącym usługi na rzecz użytkowników końcowych, w tym w ramach swojego przedsiębiorstwa, możliwości oferowania równoważnych usług użytkownikom końcowym, i zawiadamia o tym Prezesa UKE.

Prezes UKE po otrzymaniu zawiadomienia, w oparciu o wyniki analizy nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki regulacyjne.

Świadczenie usług użytkownikom końcowym

Art. 56

Zmiany wymaga art. 56 ustawy Prawo telekomunikacyjne dotyczący umów zawieranych z abonentami. Propozycja zmian w art. 56 ust. 3 ma na celu uzupełnienie katalogu obligatoryjnych elementów umowy zgodnie z wyliczeniem wskazanym w art. 20 dyrektywy o usłudze powszechnej, o takie elementy jak:

- sposoby dokonywania płatności;
- warunki korzystania z promocji, w tym minimalny okres trwania umowy promocyjnej;
- ograniczenia w zakresie korzystania z udostępnionych abonentowi przez dostawcę usług urządzeń końcowych;
- dane dotyczące funkcjonalności świadczonej usługi:
 - a. informacje o tym, czy zapewniany jest dostęp do służb ratunkowych, *gromadzone są dane o lokalizacji* urządzenia końcowego, z którego wykonywane jest połączenie oraz o wszelkich ograniczeniach w dostępie do służb ratunkowych;
 - b. informacje o wszelkich ograniczeniach w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji;
 - c. informacje o działaniach, jakie dostawca usług jest uprawniony podejmować w celu pomiaru parametrów usługi oraz optymalnej organizacji ruchu w sieci telekomunikacyjnej, wraz z informacją o ich wpływie na jakość świadczonych usług;
 - d. informacje o działaniach, jakie dostawca usług jest uprawniony podejmować w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci;

- uprawnienia abonenta w przypadku niezapewnienia przez dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych minimalnych gwarantowanych parametrów świadczonej usługi;
- sposoby kontaktowania się z podmiotami, które tę usługę świadczą;
- zasady umieszczenia danych abonenta w spisie abonentów;
- sposób przekazywania abonentowi informacji i zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą w tym o sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych;
- minimalną gwarantowaną prędkość transferu danych w ramach świadczonej usługi dostępu do sieci Internet, która nie może być niższa niż 90% prędkości oferowanej lub prezentowanej w materiałach informacyjnych lub promocyjnych.

Określenie minimalnej gwarantowanej prędkości transferu danych w ramach świadczonej usługi dostępu do sieci Internet ma na celu także wyeliminowanie problemu zawyżania prędkości transferu danych w ofertach promocyjnych kierowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych do potencjalnych abonentów. Prawie wszyscy dostawcy usługi dostępu do Internetu zabezpieczają się bowiem w umowach z klientami wskazując, że oferowane prędkości są prędkościami maksymalnymi, a które w zasadzie nigdy nie wystąpią w praktyce. *Ratio legis* tego przepisu jest wprowadzenie uczciwej konkurencji bazującej na realnych danych i przejrzystych zasadach. Przedsiębiorcy powinni bowiem rywalizować na rynku oferując gwarantowane prędkości.

W związku z potrzebą implementacji art. 30 ust. 5 dyrektywy o usłudze powszechnej należy dodać w kolejnych ustępach (4a i 4b) regulacje przewidujące, iż w przypadku konsumenta określony w umowie maksymalny okres obowiązywania pierwszej umowy z dostawcą nie może przekraczać 24 miesięcy, a także iż dostawca usług zapewnia konsumentowi możliwość zawarcia takiej umowy również na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.

Ustawa prawo telekomunikacyjne w art. 56 ust. 2 przewiduje, iż umowa o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, co do zasady powinna zostać zawarta na piśmie. Przepisy te mają charakter ochronny i zapewniają abonentom przejrzystość i pewność kontraktowania. Ma to szczególne znaczenie dla osób starszych, wobec których nadal dochodzi do nadużyć podczas zawierania umów.

Pomimo, iż zastrzeżenie formy pisemnej dla usług telekomunikacyjnych jest rozwiązaniem dającym abonentom najlepsze zabezpieczenie przed takimi zjawiskami jak np. *misseling*¹¹, to należy stopniowo odchodzić od bezwzględного obowiązku stosowania tej formy na rzecz stosowania opcjonalnego. Odpowiadając na zapotrzebowania ogromnej rzeszy młodych użytkowników oraz realizując postulaty zgłaszane przez środowisko przedsiębiorców telekomunikacyjnych (tzw. czarna lista barier wpływających na rozwój sektora telekomunikacyjnego, opracowana przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”) należy wdrożyć rozwiązania zwiększające elastyczność oraz szybkość zawierania oraz dokonywania zmian w treści umowy.

Po pierwsze należy wskazać w art. 56 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, iż umowa o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oprócz formy pisemnej może zostać zawarta w formie elektronicznej z wykorzystaniem podpisu elektronicznego, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz.U. Nr 130,

¹¹ *Misseling* – zła sprzedaż występuje w sytuacji, kiedy sprzedawca w procesie sprzedaży nierzetelnie prowadzi transakcję, nie udziela pełnych informacji, co prowadzi do tego, że klient kupuje towar, ale jak odkrywa jego funkcjonalności okazuje się, że nie jest to, to czego się spodziewał.

poz. 1450, z późn. zm.) oraz podpisu, o którym mowa w art. 16 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych (Dz.U. Nr 167, poz. 1131).

Ponadto, należy zauważyć, iż zwłaszcza pisemne aneksowanie umów stanowi duże utrudnienie, zarówno dla coraz mobilniejszych abonentów, jak i przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy ponoszą koszty przygotowania pisemnego dokumentu oraz przesłania go (najczęściej kurierem) do abonenta.

Konieczne będzie zatem dokonanie zmiany również w art. 56 ust. 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie potwierdzenia abonentowi faktu złożenia oświadczenia o zmianie warunków umowy oraz jego zakresu i terminu wprowadzenia zmian, w formie pisemnej oraz umożliwienie zmiany umowy zawartej w formie pisemnej za pomocą środków porozumiewania się na odległość zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. Nr 22, poz. 271, z późn. zm.) – art. 6 i n. Jednocześnie osobom, które nie korzystają z komputera należy pozostawić wybór, czy chcą skorzystać z tradycyjnej, obowiązującej formy aneksowania umów w formie pisemnej.

Z tą zmianą wiąże się zmiana ust. 6a, zgodnie z którą, na żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 6, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zamiast w formie pisemnej, dostarcza abonentowi:

- a) treść proponowanej zmiany warunków umowy dokonanej za pomocą środków porozumiewania się na odległość,
- b) potwierdzenie faktu złożenia oświadczenia o zmianie warunków umowy oraz jego zakresu i terminu wprowadzenia zmian,
- c) drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta w tym celu adres poczty elektronicznej lub za pomocą podobnego środka porozumiewania się na odległość.”.

Powyższe zmiany wpisują się w koncepcję tzw. „Green ICT”, wspieraną m.in. przez Komisję Europejską¹², a oznaczającą gospodarkę niskoemisyjną, efektywne wykorzystanie zasobów środowiska, ograniczenie zmian klimatycznych, ochronę środowiska, redukcję zużycia energii oraz zasobów naturalnych, a przede wszystkim zwiększenie świadomości społecznej na temat wpływu gospodarki na środowisko naturalne. W zakresie szeroko rozumianej telekomunikacji, w kontekście Green ICT, zauważa się, iż technologie informacyjne mają kluczowe znaczenie dla powstrzymania zmian klimatycznych na świecie. W dniu 5 października 2009 roku, podczas otwarcia konferencji Telecom World w Genewie, Pan Ban Ki-moon, Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych zaapelował do uczestników konferencji o kreatywne podejście w wykorzystaniu telekomunikacji do stworzenia bardziej zielonej gospodarki¹³. Właśnie przejście z formy papierowej na formę elektroniczną zapewnia nie tylko szybszą i łatwiejszą komunikację, ale również przyczynia się do ochrony środowiska naturalnego (niższe zużycie papieru, toneru, energii, etc.).

Art. 59 ust. 1

W przepisie należy uwzględnić zmianę numeracji przywoływanego w tym przepisie art. 56 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Art. 62

Przepis art. 62 należy uzupełnić o kwestie dotyczące sposobów ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług telekomunikacyjnych. Należy upoważnić Prezesa UKE do żądania od przedsiębiorców telekomunikacyjnych przekazania

¹² <http://www.euractiv.com/en/infosociety/commission-unveils-plans-green-ict/article-178001>
<http://www.businessgreen.com/vnnet/news/2238485/ec-announces-increased-ict>

¹³ http://www.telecoms-mag.com/article.asp?HH_ID=AR_5706

danych koniecznych do opracowania informacji, o których mowa w ust. 1, określając formę, w jakiej dane te mają być przekazywane (art. 21 ust. 1 dyrektywy o usłudze powszechnej) oraz do zobowiązania przedsiębiorców telekomunikacyjnych do publikowania informacji, o których mowa w ust. 1 (art. 21 ust. 4 dyrektywy o usłudze powszechnej).

Art. 63

W związku z faktem, iż dyrektywa o usłudze powszechnej nadaje krajowym organom regulacyjnym uprawnienia do:

1) określenia, między innymi, wymiennych wskaźników jakości usług oraz treści, formy i sposobu podawania informacji przeznaczonych do opublikowania, w tym ewentualne mechanizmy certyfikacji jakości oraz

2) nałożenia na przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności minimalnych wymogów w zakresie jakości usług, aby zapobiec pogorszeniu się jakości usług oraz utrudnień lub spowolnień ruchu w sieciach,

- konieczna jest odpowiednia modyfikacja treści przepisu art. 63.

Uprawnienie do określenia wymiennych wskaźników jakości usług oraz treści, formy i sposobu podawania informacji przeznaczonych do opublikowania (o którym mowa w pkt 1) ze względu na uwarunkowania konstytucyjne może być realizowane – w drodze rozporządzenia - wyłącznie przez ministra właściwego do spraw łączności. W chwili obecnej podstawę do wydania takiego dokumentu rządowego stanowi treść art. 63 ust. 3.

Drugie uprawnienie będzie natomiast realizowane przez Prezesa UKE, w drodze indywidualnych decyzji administracyjnych.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie przepisu ust. 2a, w świetle którego w celu zapobiegnięcia występowaniu pogorszenia się jakości publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz utrudnień lub spowolnień ruchu w sieciach telekomunikacyjnych, Prezes UKE, po uprzedniej konsultacji z Komisją Europejską, będzie mógł określić w drodze decyzji indywidualne wymogi w zakresie jakości tych usług. W ten sposób zaimplementowane zostanie postanowienie art. 22 ust. 3 dyrektywy o usłudze powszechnej.

Z uwagi na nowe brzmienie art. 22 dyrektywy o usłudze powszechnej, kryterium jakości, obok kryterium ceny, powinno stać się podstawą wyboru przez użytkownika końcowego dostawcy usług. W związku z tym proponuję taką zmianę przepisów (art. 63 Pt), aby każdy dostawca publicznie dostępnych usług miał obowiązek publikowania danych dotyczących jakości świadczonych przez niego usług.

W tym celu proponuje się, aby minister właściwy do spraw łączności określał, w drodze rozporządzenia, wskaźniki dotyczące jakości usług oraz formę, terminy i sposób publikowania przez dostawców publicznie dostępnych usług danych dotyczących jakości świadczonych przez nich usług, kierując się potrzebą zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do wyczerpujących i przejrzystych informacji.

Art. 70 i 71

Przepis art. 70 ustawy Prawo telekomunikacyjne wymaga zmiany polegającej na doprecyzowaniu, że numer, którego dotyczy żądanie przeniesienia, widnieje w planie numeracji krajowej. Podobnej zmiany wymaga treść art. 71 ust. 5.

Konieczne jest jednocześnie doprecyzowanie, że obsługa wniosków o przeniesienie numeru, w celu zapewnienia szybkiej wymiany informacji między usługodawcami oraz zapewnienia realizacji wniosków bez zbędnej zwłoki, odbywa się za pomocą systemu PLI CBD (dodany ust. 2a), a baza danych prowadzona przez Prezesa UKE jest częścią tego systemu (zmiana w ust. 4). Dotychczas ustawa Prawo telekomunikacyjne nie dotyczyła kwestii inicjacji procedury przeniesienia numeru, pozostawiając ją regulacjom rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych

sieciach telefonicznych (Dz. U. Nr 97, poz. 810). Planuje się jednak uregulowanie tej kwestii w dodawanym ust. 1a w art. 71, zgodnie z którym procedura przeniesienia numeru uruchamiana jest stosownym wnioskiem abonenta, złożonym w sposób i na warunkach określonych w omawianym powyżej rozporządzeniu.

Jednocześnie wprowadza się zmianę polegającą na zastąpieniu „sieci telefonicznej” pojęciem „sieci telekomunikacyjnej”. Jak już powyżej wskazano, zmiana podyktowana jest wykreśleniem takiej definicji z dyrektywy ramowej.

Art. 71b

W związku ze zmianą przepisów dyrektywy o usłudze powszechnej dotyczącej przenośności, numerów istnieje konieczność wprowadzenia przepisu określającego maksymalny termin na przeniesienie numeru (1 dzień) oraz sposób określania i wypłaty odszkodowania z tytułu opóźnień lub przeniesienia numeru wbrew woli abonenta. W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie do ustawy odpowiedniego przepisu art. 71b, regulującego powyższe kwestie.

Art. 105a

W konsekwencji wprowadzenia w art. 56 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne wymogu określania w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych minimalnej gwarantowanej prędkości transferu danych w ramach świadczonej usługi dostępu do sieci Internet, należy wprowadzić art. 105a. Przepis ten jednocześnie stanowił będzie implementację art. 20 ust. 1 lit. f dyrektywy o usłudze powszechnej oraz załącznika II tej dyrektywy. Przedmiotowa regulacja stanowi sankcję za zawyżanie oferowanych parametrów usług oraz późniejsze niewywiązywanie się z warunków umowy.

Jednocześnie jako wyjątki od zasady uregulowano przypadki, kiedy problemy z zagwarantowaniem właściwej jakości usług spowodowane były jedynie przyczynami przejściowymi lub były wynikiem okoliczności, za które przedsiębiorca telekomunikacyjny nie ponosi odpowiedzialności (np. spowodowane przez samego abonenta) – w takich przypadkach abonent nie będzie uprawniony do żądania zwrotu opłaty abonamentowej.

Zgodnie z tym przepisem, abonent nie ponosiłby opłaty abonamentowej za świadczoną usługę dostępu do sieci Internet za okres rozliczeniowy, w którym parametry tej usługi nie odpowiadają minimalnym parametrom gwarantowanym przez dostawcę usług określonym w umowie, o której mowa w art. 56 ustawy Prawo telekomunikacyjne. W przypadku, gdy opłata została już przez abonenta wniesiona, podlegałaby ona w całości zwrotowi.

Rozwiązanie to nie dotyczyłoby przypadku, gdy łączny czas, w którym parametry usługi dostępu do sieci Internet nie odpowiadały minimalnym parametrom gwarantowanym przez dostawcę usług, nie przekroczył 12 godzin w danym okresie rozliczeniowym.

Implementacja wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-522/08

Sprawa C-522/08 dotyczy wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, skierowanego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na mocy art. 234 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską przez Naczelnego Sąd Administracyjny (dalej „NSA”) w sprawie wykładni prawa unijnego – dyrektyw pakietu telekomunikacyjnego (dyrektywy 2002/19/WE, 2002/20/WE, 2002/21/WE, 2002/22/WE). Wniosek został złożony w ramach postępowania przed NSA w przedmiocie rozpatrzenia skargi kasacyjnej Telekomunikacji Polskiej S.A. (dalej: „TP S.A.”) od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, oddalającego skargę TP S.A. na decyzję Prezesa UKE nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości polegających na uzależnieniu zawarcia umowy o

świadczenie usług szerokopasmowego dostępu do Internetu „neotrada tp” od świadczenia usługi telefonicznej.

Trybunał Sprawiedliwości UE wyrokiem z dnia 11 marca 2010 roku stwierdził, że dyrektywy pakietu telekomunikacyjnego nie stoją na przeszkodzie wprowadzeniu zakazu sprzedaży związanej (łączonej). Oznacza to, iż polski ustawodawca mógł pójść dalej w kwestii ochrony konsumenta, niż przewidują to tylko przepisy pakietu. Powyższe stanowisko było zbieżne ze stanowiskiem Rzeczypospolitej Polskiej prezentowanym w sprawie.

Jednakże w kwestii samej sprzedaży związanej przepisy polskiego prawa telekomunikacyjnego są sprzeczne z prawem unijnym (w szczególności z dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 roku dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym, Dz. Urz. L Nr 149 z 11 czerwca 2005 roku, s. 22–39), gdyż polskie regulacje wprowadzają zakaz sprzedaży związanej o charakterze generalnym, nieograniczony żadnymi przesłankami. Trybunał Sprawiedliwości UE szerzej tego zagadnienia nie uzasadniał wskazując, iż ta kwestia była już przedmiotem rozstrzygnięcia Trybunału w sprawach połączonych C-261/07 i C-299/07 VTB-VAB i Galatea.

Oznacza to, że kwestia sprzedaży łączonej musi być każdorazowo rozpatrywana indywidualnie (okoliczności danego przypadku muszą być brane pod uwagę). Z orzeczeń wcześniejszych wynika bowiem, iż Państwa członkowskie nie mogą przyjąć bardziej restrykcyjnych środków niż te, które określa Dyrektywa 2005/29/WE, nawet gdyby miało to na celu zapewnienie jeszcze wyższego poziomu ochrony konsumentów. Dyrektywa bowiem dokonuje całkowitej harmonizacji przepisów w zakresie nieuczciwych praktyk rynkowych. Ustanawiając domniemanie niezgodności z prawem ofert związanych, przepisy krajowe takie jak te, których dotyczy omawiane postępowanie, nie spełniają wymogów ustanowionych przez Dyrektywę 2005/29/WE (definicja nieuczciwych praktyk, wyczerpujące wyliczenie 31 zakazanych praktyk w załączniku nr I).

Konsekwencją przedmiotowego orzeczenia jest konieczność zmiany art. 57 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne poprzez usunięcie zakazu sprzedaży związanej, określonej w pkt 1 tej jednostki.

Usługi Premium rate

Art. 64, 64a oraz 65

Projektowana zmiana służy zwiększeniu ochrony konsumentów przed nadużyciami w związku z korzystaniem z usług o podwyższonej opłacie. Temu celowi w szczególności ma służyć rozszerzenie obowiązków informacyjnych wobec odbiorców tego rodzaju usług.

Z uwagi na fakt, iż konsumenci najczęściej za nieprawidłowe świadczenie usług o podwyższonej opłacie winili operatorów telekomunikacyjnych, podczas gdy ci ostatni wielokrotnie odpowiadali wyłącznie za jakość zestawianych połączeń, natomiast za udostępnianie treści odpowiadał zupełnie inny podmiot, w nowelizowanych przepisach wskazano wyraźnie możliwość wystąpienia takiego podziału funkcjonalnego oraz doprecyzowano obowiązki dostawców usług (wskazując tym samym zakres ich odpowiedzialności).

Planuje się również rozszerzenie zakresu informowania konsumentów o usłudze o podwyższonej opłacie poprzez wprowadzenie obowiązku informowania przez dostawców tego rodzaju usług na 5 sekund przed rozpoczęciem naliczania opłaty o cenie za minutę połączenia telefonicznego z danym numerem. Informacja taka powinna być podawana również w przypadku, gdy sposób naliczania opłat zmienia się w trakcie połączenia.

Planuje się rozszerzyć przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne o szczególną regulację w zakresie usług Premium rate świadczonych za pomocą SMS, które najczęściej są źródłem nieprawidłowości na rynku tych usług. Połączenie telefoniczne jest ustanawiane za pomocą

numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji telefonicznej. Zainicjowane połączenie telefoniczne może być w każdej chwili przerwane, co ma znaczenie w przypadku połączeń typu premium rate rozliczanych nie za zestawienie pojedynczego połączenia, lecz za czas połączenia np. do serwisów informacyjnych. Usługi SMS typu premium są na ogół świadczone przy wykorzystaniu numerów skróconych spoza planu numeracji krajowej. Rozliczenie dokonywane jest za wysłanie jednego SMS-a, a nie za czas połączenia jak w przypadku usługi telefonicznej.

Użytkownicy sieci ruchomych są często odbiorcami niechcianych SMS-ów (spam) zawierających treści zachęcające do wysyłania zwrotnych SMS-ów na numery usług premium rate, co stanowi pole do różnych nieuczciwych praktyk działających na szkodę użytkowników. Użytkownik nie zawsze ma możliwość rozeznania się z jakiego rodzaju usługą ma do czynienia. Zdarzają się przypadki, gdy samo potwierdzenie otrzymania wiadomości uruchamia usługę typu Premium - tego rodzaju przypadki znane są z informacji prasowych, a ponadto UOKiK prowadzi szereg postępowań w tym zakresie.

Warto zauważyć, że przepis art. 64 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne chroni w sposób szczególny tylko użytkowników usług o podwyższonej opłacie świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej, zobowiązując dostawcę usługi do informowania każdorazowo przed rozpoczęciem naliczania opłat, o cenie jednostki rozliczeniowej połączenia do numeru danej usługi. Użytkownicy sieci ruchomych korzystający z usług SMS nie mają takiej ochrony co sprzyja nieuczciwym praktykom, tym bardziej, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni zawierają umowy z dostawcami treści, którzy z kolei mają swoich poddostawców, często są to podmioty działające poza granicami Polski niestosujące się do zasad uczciwych praktyk.

Dostawcy usług Premium rate zobowiązani zostaliby także do podawania do publicznej wiadomości lub bezpośrednio użytkownikom końcowym informacji nie tylko o numerze i cenie (brutto) za jednostkę rozliczeniową usługi, lecz również o nazwie podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie.

Użytkownicy końcowi otrzymają jednocześnie możliwość zablokowania (na żądanie) połączeń wychodzących na numery o podwyższonej opłacie.

Rozszerzeniu uległby katalog niezbędnych informacji, jakie dostawca usługi o podwyższonej opłacie obowiązany jest przekazać Prezesowi UKE, który prowadzi jawny rejestr numerów wykorzystywanych do świadczenia tego rodzaju usług.. Zgodnie z planowaną zmianą art. 65 ust. 1 dostawca usługi o podwyższonej opłacie, w terminie co najmniej na jeden dzień przed dniem rozpoczęcia świadczenia tej usługi, powinien przekazywać Prezesowi UKE w formie pisemnej i elektronicznej informacje o:

- 1) swojej nazwie (firmie), adresie i siedzibie;
- 2) nazwie, rodzaju i zakresie świadczonej usługi o podwyższonej opłacie;
- 3) numerze lub numerach wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie;
- 4) nazwie (firmie), adresie i siedzibie podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie, o ile dodatkowego świadczenia nie realizuje dostawca usługi;
- 5) terminie rozpoczęcia świadczenia usługi o podwyższonej opłacie.

Skróceniu uległby również minimalny termin, z jakim dostawca usług przekazać musi ww. informacje Prezesowi UKE. Przyspieszy to procedurę rozpoczęcia świadczenia usług lub realizowania dodatkowego świadczenia, np. w przypadku kampanii społecznych, akcji charytatywnych, itp.

Nowa regulacja ma charakter prokonsumencki. Szczegółowo ustala obowiązki podmiotów świadczących usługę o podwyższonej opłacie. Ze względu na charakter tych usług oraz

praktykę wskazującą na brak dostatecznej ochrony konsumentów, zdecydowano się rozszerzyć dotychczasowe obowiązki.

Powyższe rozwiązania są kompilacją rozwiązań prawnych stosowanych w innych krajach członkowskich UE.

Centralna Baza Danych

W obecnym stanie prawnym sytuującym rozłącznie Platformę Lokalizacyjno – Informacyjną z Centralną Bazą Danych (dalej „PLI CBD”), i bazę danych numerów przeniesionych, występują trudności z lokalizacją abonenta, który zmienił dostawcę usług i przeniósł przydzielony numer. Wskazane trudności spowodowane są tym, że Prezes UKE, jako zarządzający PLI CBD, nie dysponuje skutecznym narzędziem umożliwiającym sprawne i dokładne wskazanie lokalizacji takiego abonenta.

W celu podniesienia efektywności lokalizacji abonenta łączącego się z numerem alarmowym 112, który zmienił dostawcę usług i przeniósł przydzielony numer, proponuje się zwiększenie możliwości jego identyfikacji.

Wskazany cel proponuje się osiągnąć poprzez połączenie PLI CBD i bazy danych numerów przeniesionych, poszerzenie katalogu danych, jakich obowiązek nieodpłatnego przekazywania ciąży na dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz wyraźne wskazanie w ustawie, że obsługa wniosków o przeniesienie numeru będzie odbywać się wyłącznie drogą elektroniczną.

Art. 71 ust. 1a

Jak już wskazano powyżej, w związku z propozycją, aby obsługa wniosków o przeniesienie numeru odbywała się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 78 ust. 4, należy wprost wskazać, iż procedura przeniesienia numeru inicjowana jest wnioskiem abonenta.

Art. 71 ust. 2a

Rozbudowanie regulacji art. 71 ustawy Prawo telekomunikacyjne polegałoby na wskazaniu, że obsługa wniosków o przeniesienie numeru odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 78 ust. 4, zmierza do usprawnienia procesu przenoszenia numerów poprzez likwidację zbędnej korespondencji i eliminację czynności nadmiernie wydłużających proces przenoszenia numerów. Ponadto określenie, że taka obsługa odbywać się będzie za pośrednictwem PLI CBD spowoduje, że Prezes UKE będzie dysponował aktualnymi danymi umożliwiającymi prawidłową lokalizację abonenta łączącego się z numerem alarmowym 112, który zmienił dostawcę usług i przeniósł przydzielony numer oraz będzie dodatkowym elementem łączącym PLI CBD z bazą numerów przeniesionych. Dodawany ust. 2a w art. 71 umożliwi również monitorowanie przez Prezesa UKE procesu przenoszenia numerów.

Art. 71 ust. 4

Zmiana w art. 71 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne polegałaby na wyraźnym wskazaniu, że baza numerów przeniesionych jest częścią PLI CBD. Taka regulacja spowoduje, że Prezes UKE będzie dysponował kompletnym narzędziem umożliwiającym dokładniejsze i szybsze lokalizowanie osób łączących się z numerem alarmowym, ponieważ połączenie obu instytucji pozwoli na wykorzystywanie najbardziej aktualnych danych w procesie lokalizacji.

Art. 78 ust. 2

Poszerzenie katalogu danych, jakie powinny być nieodpłatnie przekazywane przez dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych Prezesowi UKE, ma na celu objęcie tą regulacją danych dotyczących podmiotów korzystających z publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dla celów związanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu. Wskazać należy, że przedmiotowe dane mają pomóc w lokalizowaniu osób wykonujących połączenie z numerem alarmowym z numeru należącego do takiego podmiotu. Nowe dane, które dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych będą mieli obowiązek dostarczać Prezesowi UKE to numer REGON, firma lub nazwa i forma organizacyjna danego podmiotu.

Art. 78 ust. 7

Zmiana upoważnienia zawartego w art. 78 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne dotyczy zakresu spraw przekazanych do uregulowania oraz wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego. Jest to konsekwencja zmiany zaprojektowanej w art. 71 ust. 4 stanowiącego, że baza danych numerów przeniesionych będzie stanowić część systemu PLI CBD i zmierza do poszerzenia zakresu przedmiotowego regulacji przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 78 ust. 7 (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 roku w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych (Dz. U. Nr 236, poz. 1620)) o tryb obsługi wniosków o przeniesienie numeru przy uwzględnieniu m.in. potrzeby wspierania obsługi przenoszenia numerów oraz o wykaz danych.

Zmiana zapisu art. 78 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne powinna uwzględniać wymóg art. 26 ust. 5 dyrektywy o usłudze powszechnej mówiący o zapewnieniu przez właściwe organy regulacyjne określenia kryteriów dokładności i niezawodności podanych informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie. Delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia da możliwość zmiany wymagań w zależności od aktualnego poziomu możliwości technicznych.. Należy wskazać, iż zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne pojęcie lokalizacji osoby wywołującej połączenie jest tożsame z informacjami dotyczącymi lokalizacji zakończenia sieci. Zgodnie z ust. 3 art. 78 ustawy informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci są to dla stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej - dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci, a dla ruchomej publicznej sieci telefonicznej - geograficzne położenie urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

Dodawany ust. 3a w art. 128

Proponuje się dodać przepis mający na celu zobligowanie obu stron umowy o udostępnianiu numeracji do przekazania jej tekstu Prezesowi UKE w terminie 14 dni od dnia jej podpisania.

Usługa powszechna

Biorąc pod uwagę całokształt zmian wprowadzonych w dyrektywie o usłudze powszechnej oraz cel wprowadzenia tych przepisów (jakim jest w szczególności potrzeba zapewnienia dostępu do podstawowych usług telekomunikacyjnych wszystkim użytkownikom końcowym, wszędzie tam, gdzie nie zapewnia ich sam konkurencyjny rynek) proponuje się zmienić dotychczasowy sposób wyznaczania przedsiębiorcy zobowiązanego do świadczenia usług składających się na usługę powszechną. Rozwiązanie takie było dopuszczalne już w świetle zapisów dyrektyw przed nowelizacją, jednakże Polska zdecydowała się na jego przyjęcie w chwili obecnej, kiedy stan rozwoju rynku telekomunikacyjnego na to pozwala.

Proponuje się, by w miejsce – wynikającego obecnie z przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne – obowiązku wyznaczenia przedsiębiorcy zobowiązanego do świadczenia usług składających się na usługę powszechną, powierzyć regulatorowi rynku telekomunikacyjnego uprawnienie do wyznaczenia takiego przedsiębiorcy, wyłącznie gdy zajdzie taka potrzeba, w szczególności biorąc pod uwagę faktyczne potrzeby użytkowników końcowych poszczególnych obszarów kraju (tj. gdy sam rynek na zasadzie samoregulacji i z poszanowaniem zasad skutecznej konkurencji nie realizuje usługi powszechnej). Tym samym decyzja o wyborze przedsiębiorcy zobowiązanego do świadczenia usług składających się na usługę powszechną należałaby do Prezesa UKE, po dokonaniu oceny rynku w tym zakresie, w szczególności pod względem dostępności, jakości i przystępności cenowej usług składających się na usługę powszechną. W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom wyrażenia opinii w tej sprawie, wyniki powyższej oceny powinny być poddane konsultacjom.

Przedsiębiorca zobowiązany do świadczenia usług składających się na usługę powszechną wyznaczany będzie w trybie konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia danej usługi na obszarze wskazanym przez Prezesa UKE, bądź – w sytuacji, gdyby niemożliwe okazało się wyznaczenie przedsiębiorcy w ten sposób – na mocy decyzji administracyjnej Prezesa UKE. Prezes UKE, określając warunki konkursu, powinien kierować się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzebami użytkowników końcowych oraz potrzebą minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze. Natomiast zwycięzcą konkursu powinien zostać przedsiębiorca, który zaoferował najniższy prognozowany koszt netto świadczenia danej usługi (przy czym przy ocenie ofert uwzględniona powinna być także ekonomiczna i techniczna zdolność przedsiębiorcy do świadczenia danej usługi).

W związku ze zmianą treści art. 36 ust. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej zachodzi konieczność wprowadzenia obowiązku informowania KE o wszelkich zmianach regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorstw wyznaczonych do świadczenia usługi powszechnej. W związku z powyższym proponuje się dodanie nowej jednostki redakcyjnej – art. 83a.

W definicji usługi powszechnej – zawartej w obecnie obowiązującym art. 81 ust. 1 – należy, w celu zachowania neutralności technologicznej zrezygnować z określeń sugerujących, że usługi składające się na usługę powszechną powinny być świadczone wyłącznie w „kablowej” sieci stacjonarnej. Nie oznacza to przy tym rozciągnięcia zakresu usługi powszechnej o łączność mobilną, lecz swobodę w wykorzystaniu różnych technologii zapewnienia dostępu do podstawowych usług w stałej lokalizacji.

W związku z powyższym proponuje się uchylenie wszystkich dotychczasowych regulacji dotyczących „głównej lokalizacji abonenta”, w szczególności art. 81 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Zmodyfikowany powinien zostać także katalog usług składających się na usługę powszechną (zawarty w art. 81 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne).

W szczególności, w związku z potrzebą podyktowaną zmianami w art. 4 ust. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej, wyraźnego wskazania wymaga, że przyłączenie zakończenia sieci w stałej lokalizacji powinno obejmować m.in. przesyłanie danych z szybkościami pozwalającymi na uruchomienie aplikacji dostępnych w sieci Internet.

Proponuje się także wskazanie (jako usług składających się na usługę powszechną) w odrębnych jednostkach redakcyjnych usługi „ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych” i usługi „udostępniania ogólnokrajowego spisu abonentów”. Taka regulacja

ma na celu przesądzenie, że obu tych usług nie musi (choć może) świadczyć jeden i ten sam przedsiębiorca wyznaczony.

Implementując zmiany wprowadzone w art. 6 dyrektywy o usłudze powszechnej, należy wskazać, że w ramach usługi powszechnej powinny być świadczone usługi telefoniczne za pomocą aparatów publicznych, jak również innych publicznie dostępnych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.

W zakresie świadczenia usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych lub innych publicznie dostępnych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych proponuje się ponadto, aby Prezes UKE każdorazowo określał w drodze decyzji, dla każdego przedsiębiorcy wyznaczonego minimalną ich liczbę na danym obszarze, biorąc pod uwagę stan telefonizacji oraz uzasadnione potrzeby mieszkańców.

W związku z koncepcją rezygnacji z ustawowego obowiązku wyznaczenia „przedsiębiorcy wyznaczonego”, na rzecz jego wyboru przez regulatora rynku telekomunikacyjnego, proponuje się rezygnację z obowiązku zapewniania przez takiego przedsiębiorcę specjalnego pakietu cenowego. Wynika to również, z faktu, że w sytuacji, gdy na danym obszarze sam konkurencyjny rynek zapewniać będzie dostępność wszystkich usług składających się na usługę powszechną, nie będzie potrzeby wyznaczania przedsiębiorcy zobowiązanego do świadczenia określonych usług.

Należy również podkreślić, że dzięki rosnącej konkurencji na rynku już obecnie dostępny jest bogaty wachlarz usług skierowanych dla użytkowników końcowych o specjalnych potrzebach.

W związku z brzmieniem art. 8 ust. 3 dyrektywy o usłudze powszechnej proponuje się dodać art. 94a, który przewidywał będzie nowy obowiązek informacyjny wobec regulatora w przypadku zbycia znacznej części lub całości aktywów służących dostępowi do sieci przez przedsiębiorcę wyznaczonego. Przepis ten powinien przewidywać, iż w przypadku, gdy przedsiębiorca wyznaczony zamierza zbyć znaczną część lub całość swoich lokalnych aktywów służących dostępowi do sieci na rzecz odrębnego podmiotu prawnego należącego do innego właściciela, informuje on odpowiednio wcześniej Prezesa UKE w celu zbadania przez ten organ wpływu takiej transakcji na zapewnianie dostępu stacjonarnego i świadczenie usług, o których mowa w art. 81 ust. 3 pkt 3. Należy także wskazać, że art. 8 ust. 3 dyrektywy powszechnej w zdaniu drugim stanowi, że krajowy organ regulacyjny może nakładać, zmieniać lub uchylać obowiązki zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy o zezwoleniach.

W odpowiedzi na uwagi środowiska telekomunikacyjnego, w szczególności przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty do usługi powszechnej, którzy zwracają uwagę na niski poziom przejrzystości postępowania przed Prezes UKE w tym zakresie, proponuje się wprowadzenie dwóch korespondujących ze sobą przepisów, których zadaniem jest zapewnienie przejrzystości postępowania. Jeden z nich będzie przewidywał, iż wniosek przedsiębiorcy wyznaczonego o dopłatę do usługi powszechnej, o którym mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne, będzie publikowany na stronach internetowych UKE, natomiast kolejny przepis umożliwi wszystkim przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zobowiązanym do pokrycia dopłaty przyłączenie się, na prawach strony, do postępowania prowadzonego przez Prezesa UKE w sprawie jej przyznania. Warunkiem jednak skorzystania z tego uprawnienia przez zobowiązanych do pokrycia opłaty za usługę powszechną, będzie zgłoszenie wniosku o przyłączenie się do tego postępowania w terminie 30 dni od dnia publikacji na stronach internetowych UKE wniosku przedsiębiorcy wyznaczonego o dopłatę do usługi powszechnej.

Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Proponuje się, by do świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych zobowiązani byli wszyscy dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, a nie jak dotychczas - wyłącznie przedsiębiorca wyznaczony. Wynika to z potrzeby zapewnienia użytkownikom końcowym, będącym osobami niepełnosprawnymi, dostępu do usług telekomunikacyjnych równoważnego poziomowi, z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych, w tym m.in. w zakresie dostępu do służb ratunkowych (art. 26 ust. 4 dyrektywy o usłudze powszechnej) i usług z zakresu numeracyjnego zaczynającego się na 116 (art. 27a ust. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej).

Wymaga to zmian w ustawie Prawo telekomunikacyjne, w szczególności poprzez przeniesienie większości obecnych postanowień Rozdziału 2 Działu III ustawy oraz przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2005 roku w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia usługi powszechnej oraz wymagań dotyczących świadczenia usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu dla jednostek uprawnionych (Dz. U. z 2005 roku Nr 68, poz. 592, z późn. zm.), wydanego na podstawie art. 81 ust. 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz wprowadzenie nowych, dotyczących świadczenia udogodnień dla użytkowników końcowych będących osobami niepełnosprawnymi do nowego rozporządzenia.

Wprowadzenie zmian w zakresie świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych powodować będzie także potrzebę uzupełnienia zakresu (art. 1 ust. 1) i celu (art. 1 ust. 2) ustawy o te kwestie.

Konieczne będzie także wprowadzenie stosownych zmian w przepisach dotyczących świadczenia usługi powszechnej, w szczególności wykreślenie świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych z katalogu usług tworzących usługę powszechną (art. 81 ust. 3), przy jednoczesnym wskazaniu (w art. 81 ust. 1), że usługę powszechną stanowi zestaw określonych usług telekomunikacyjnych wraz z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych. Proponuje się także, aby Prezes UKE zachęcał dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych do oferowania użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi urządzeń końcowych przystosowanych do używania przez te osoby, poprzez publikowanie na stronie internetowej Urzędu informacji o takich urządzeniach dostępnych na rynku.

Zapisy dotyczące osób niepełnosprawnych, w zakresie oferowania odpowiednio przystosowanych urządzeń końcowych, będą stanowiły także implementację art. 27a ust. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej, zgodnie z którym należy w jak największym stopniu zapewnić użytkownikom niepełnosprawnym dostęp do usług z zakresu numeracyjnego zaczynającego się od 116.

Kolokacja oraz współużytkowanie elementów sieci

Art. 139 ust. 4

W związku z potrzebą implementacji zmienionego art. 12 dyrektywy ramowej, należy w art. 139 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne przewidzieć rozwiązanie, zgodnie z którym do zapewnienia dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej stosowane będą przepisy Działu I Rozdziału 3, art. 27–30, art. 31 ust. 1, art. 33, art. 36–40, art. 42 ust. 1–3 oraz art. 43–45, z zastrzeżeniem zmian wynikających z ust. 1–2. Ponadto, należy Prezesowi UKE przyznać kompetencję do określenia w decyzji zasad rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego oraz wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnych lub budynków uwzględniające, w razie potrzeby, stopień występującego w danym przypadku ryzyka.

Częstotliwości

Zmiany podyktowane są potrzebą wdrożenia zmienionych przepisów dyrektyw łączności elektronicznej, w szczególności dyrektywy ramowej oraz dyrektywy o zezwoleniach. Jak stanowi rec. 32 dyrektywy 2009/140/WE zmieniającej dyrektywę ramową oraz dyrektywę o zezwoleniach: „Obecny system zarządzania widmem radiowym i przydziału uprawnień do jego wykorzystywania opiera się na ogół na decyzjach administracyjnych, które nie są wystarczająco elastyczne, aby dotrzymywać kroku zmianom technologicznym i gospodarczym, a zwłaszcza szybkiemu rozwojowi techniki bezprzewodowej i zwiększającemu się zapotrzebowaniu na częstotliwości.” Natomiast zgodnie z rec. 67 „Ułatwienie podmiotom rynkowym dostępu do zasobów częstotliwości radiowych przyczyni się do usunięcia barier we wchodzeniu na rynek. Postęp technologiczny zmniejsza ponadto ryzyko szkodliwych zakłóceń w niektórych pasmach częstotliwości, co z kolei zmniejsza zapotrzebowanie na indywidualne prawa użytkowania. Dlatego warunki użytkowania widma w celu świadczenia usług łączności elektronicznej powinny być zazwyczaj określone w zezwoleniach ogólnych, chyba że prawa indywidualne są niezbędne – ze względu na wykorzystanie widma – do ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami, zapewnienia technicznej jakości usługi, zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma lub spełnienia określonego celu leżącego w interesie ogólnym.”

Art. 111 ust. 3 i 4

Planuje się zmianę delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, poprzez wskazanie, że Rada Ministrów określi KTPCz realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych oraz kierunków i celów polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie widma radiowego przyjętych przez Parlament Europejski i Radę na mocy art. 8a ust. 3 dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w *sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej*, z uwzględnieniem wymagań dotyczących:

- 1) zapewnienia warunków dla harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości;
- 2) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych;
- 3) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Ponadto, przewiduje się dodanie ust. 4, zgodnie z którym, Krajowa Tablica Przeznaczeń Częstotliwości podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Art. 112

Proponuje się, aby uzgodnienie, które zostało przewidziane w art. 112 dotyczyło alternatywnie również obszarów pokrycia sygnałem. Biorąc pod uwagę Akta Końcowe Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej w sprawie planowania naziemnej radiodifuzji cyfrowej w częściach Regionów 1 i 3, w pasmach częstotliwości 174-230 MHz oraz 470-862 MHz (RRC-06) proponowana zmiana wpłynie na uelastycznienie wykorzystania widma.

Proponuje się wprowadzenie zmian do art. 112 ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie:

- 1) określenia zawartości planu zagospodarowania częstotliwości;
- 2) poddania projektów planów zagospodarowania częstotliwości, w trakcie ich opracowywania, postępowaniu konsultacyjnemu.

Ponadto, w art. 112 ust. 7 proponuje się zmianę, zgodnie z którą, Prezes UKE będzie publikował na stronach internetowych UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany. Publikacja na stronie internetowej UKE, a nie w Biuletynie UKE, informacji na temat przystąpienia do opracowywania planu ma na celu usprawnienie i przyspieszenie procedury opracowywania planów. Dodatkowo publikacja na stronach internetowych UKE dostępna jest dla większej liczby zainteresowanych podmiotów.

Art. 113

Określenie szczegółowych warunków wykonywania określonych służb radiokomunikacyjnych w przewidzianych dla nich zakresach częstotliwości, z uwzględnieniem wymagań stosowanych przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości powinno zostać uwzględnione w rozporządzeniu określającym zakres urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia. Z tych względów proponuje się, aby uchylić przepis art. 113 ust. 1 ustawy. Również dalsze utrzymywanie w mocy przepisu art. 113 ust. 2 nie jest celowe z tego względu, że szczegółowe warunki wykorzystywania zakresów częstotliwości przeznaczonych dla urządzeń używanych w przemyśle, medycynie lub nauce, z uwzględnieniem wymagań przyjmowanych przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, powinny zostać także określone w rozporządzeniu, wydawanym na podstawie art. 144 ust. 3.

Art. 114 i 116

Biorąc pod uwagę argumentację, że w przypadku emisji programów radiowych lub telewizyjnych oprócz rozprowadzania może mieć miejsce także proces rozpowszechniania, a także mając na względzie spójność z art. 115 ust. 3, proponuje się dodanie w art. 114 ust. 2 i art. 116 ust. 1 pkt 1 po słowie „rozprowadzania” sformułowanie „lub rozpowszechniania w sposób cyfrowy”.

Art. 114 ust. 2 zdanie drugie

Proponuje się zmienić ust. 2 zdanie drugie, tak by uspołnić ten przepis z ustawą o radiofonii i telewizji, poprzez wskazanie, iż Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, zmienia je lub cofa w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Art. 114 ust. 2a

Proponuje się dodać ust. 2a, zgodnie z którym Prezes UKE byłby zwolniony z obowiązku uzgodnień z Przewodniczącym KRRiT rezerwacji częstotliwości w przypadku rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób analogowy, na które Przewodniczący KRRiT udzielił koncesji. Jest to podyktowane faktem, iż rezerwacje częstotliwości na cele rozpowszechniania koncesjonowanych programów radiofonicznych lub telewizyjnych są uzgadniane z Przewodniczącym KRRiT na etapie udzielania koncesji. A zatem, zasadne jest, aby w odniesieniu do tych rezerwacji częstotliwości nie było konieczne ponowne ich uzgadnianie na etapie udzielania rezerwacji częstotliwości.

Art. 114 ust. 3

Proponuje się nadanie ustępowi 3 nowego brzmienia, zgodnie z którym, rezerwacji częstotliwości będzie się dokonywać dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą oraz jeżeli:

- 1) do dnia złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości, ani w terminie, o którym mowa w art. 116 ust. 2 nie został złożony wniosek o przyznanie prawa do wykorzystania tych częstotliwości przez podmiot, o którym mowa w art. 4;
- 2) częstotliwości objęte wnioskiem:
 - a) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem,
 - b) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami,
 - c) wykorzystywane przez urządzenie radiowe nie będą powodowały szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami o prawie do wykorzystania częstotliwości,
 - d) mogą być wykorzystywane w sposób efektywny.

Proponuje się zatem wykreślenie przesłanki dostępności (dotychczasowy pkt 1), bowiem zgodnie z obowiązującym orzecnictwem sądów administracyjnych, przesłanka ta jest interpretowana jako dostępność częstotliwości na chwilę przeprowadzania przetargu. Takie brzmienie przepisu, uniemożliwia więc przeprowadzanie przetargów z wyprzedzeniem, dla częstotliwości, które będą zwolnione za kilka lat. Zlikwidowanie tej bariery umożliwi bardziej efektywne gospodarowanie zasobami częstotliwości.

Ponadto, proponuje się wprowadzenie wymogu, zgodnie z którym częstotliwości objęte wnioskiem nie będą powodować szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami o prawie do wykorzystania częstotliwości. Zmiana tego przepisu powoduje konieczność uchylecia dotychczasowego pkt 6 oraz wpływa na brzmienie art. 115 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne

Przesłanka taka zapewni spójność ze zmianą proponowaną w art. 148 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Dostępność częstotliwości nie oznacza możliwości zapewnienia kompatybilności pomiędzy systemami (pracującymi i planowanymi), w tych samych lub sąsiednich zakresach częstotliwości. Niejednokrotnie okazuje się, że uważane za dostępne częstotliwości dla określonej lokalizacji lub systemu radiokomunikacyjnego będą niedostępne dla innego systemu.

Proponuje się także wykreślenie obecnego pkt 4 – należy zauważyć, że uzgodnienia międzynarodowe, o których mowa w proponowanym przepisie są uwzględniane na poziomie KTPCz, a na poziomie rezerwacji częstotliwości uzgodnieniom podlegają jedynie warunki wykorzystywania częstotliwości przez urządzenia radiowe.

Należy dodać w art. 114 ust. 4b, zgodnie z którym, Prezes UKE niezwłocznie będzie publikował na stronie internetowej UKE informację o dokonaniu rezerwacji częstotliwości. Obowiązek publikacji informacji o udzielonych rezerwacjach częstotliwości wynika z konieczności implementacji art. 7 ust. 1 lit. c dyrektywy o zezwoleniach.

Co 4–5 lat odbywa się Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna WRC, która wprowadza zmiany w „światowej” tablicy przeznaczeń częstotliwości (Regulamin Radiokomunikacyjny Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego). Pewność korzystania z nabytego prawa wzmacnia uprawnienie do ponownego uzyskania rezerwacji częstotliwości w trybie bezprzetargowym. W związku z tym proponuje się, aby na podstawie art. 114 ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne rezerwacji częstotliwości dokonywać na czas określony nie dłuższy niż 15 lat. Zakłada się również, że rezerwacja będzie dokonywana z uwzględnieniem:

- charakteru usług świadczonych przez podmiot wnioskujący o rezerwację częstotliwości;
- inwestycji koniecznych do poniesienia w celu wykorzystywania rezerwowanych częstotliwości oraz

- międzynarodowych kierunków rozwoju wykorzystywania częstotliwości wynikających z prac organizacji międzynarodowych.

Wydaje się, że zaproponowany przepis przywraca równowagę między uprawnieniem z tytułu rezerwacji, a możliwościami Prezesa UKE do prowadzenia efektywnej gospodarki widmem częstotliwości, z uwzględnieniem przepisów międzynarodowych.

Aby zwiększyć efektywność wykorzystania częstotliwości oraz ułatwić praktyczne rozwiązywanie sporów wynikających ze współkorzystania z częstotliwości konieczne jest ustanowienie w art. 114 ust. 6a–6f kompetencji regulacyjnej Prezesa UKE. W miarę postępu technologicznego zwiększają się możliwości techniczne współkorzystania z tej samej częstotliwości przez różne podmioty dla takich samych lub różnych usług, na tym samym terenie. Wprowadzenie stosownych mechanizmów dotyczących rozstrzygania ewentualnych konfliktów, jakie mogą rodzić się w wyniku współkorzystania z częstotliwości, jest wynikiem rosnącego zapotrzebowania na widmo częstotliwości. Zgodnie z tymi zmianami w przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników Prezes UKE mógłby, w drodze decyzji, ustalić warunki współkorzystania z częstotliwości, w szczególności w zakresie:

- 1) zapewnienia możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego przez uprawnionego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i podejmowania rozstrzygnięć dotyczących wykonywania usług na jego rzecz;
- 2) przyznawaniu dostępu do interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych dla zapewnienia interoperacyjności usług.

W związku z powyższym, planuje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którymi, w sprawach spornych dotyczących współkorzystania z częstotliwości Prezes UKE mógłby, na pisemny wniosek strony, w drodze postanowienia, nałożyć na strony obowiązek podjęcia negocjacji dotyczących współkorzystania z częstotliwości, określając jednocześnie termin ich zakończenia, nie dłuższy niż 30 dni licząc od dnia wydania postanowienia.

W przypadku niepodjęcia negocjacji dotyczących współkorzystania przez podmiot do tego obowiązany lub braku zawarcia przez strony porozumienia, warunki współkorzystania z częstotliwości określałby na wniosek strony Prezes UKE w drodze decyzji biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości.

Wniosek strony powinien zawierać stanowiska stron w zakresie współkorzystania z częstotliwości, z zaznaczeniem tych kwestii, co do których strony nie doszły do porozumienia.

Strony powinny być obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni, swoich stanowisk wobec rozbieżności oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.

Ponadto, Prezes UKE powinien być uprawniony do wydania, na wniosek jednej ze stron, postanowienia określającego warunki współkorzystania z częstotliwości do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

Art. 115

Proponuje się zmianę art. 115 ust. 1 pkt 3, zgodnie z którą rezerwacja częstotliwości będzie określała obszar, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości, przy czym odmiennie niż jest obecnie, obszar ten nie będzie musiał być zgodny z administracyjnym podziałem kraju. Zaproponowana zmiana umożliwi wydawanie rezerwacji częstotliwości np. dla sieci osiedlowych obejmujących tylko część gminy.

Ponadto, w związku z nowym brzmieniem art. 9 dyrektywy ramowej proponuje się wykreślenie pkt 4 w ust. 1 art. 115. Zgodnie z tym przepisem w rezerwacji częstotliwości możliwe jest wprowadzenie ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych

rezerwacją, polegającego na określeniu rodzaju służby radiokomunikacyjnej, sieci telekomunikacyjnej lub usługi telekomunikacyjnej, w której częstotliwości objęte rezerwacją mogą być wykorzystywane. A zatem, w przypadku gdy takie ograniczenie nie zostanie ustanowione, to rezerwacja częstotliwości upoważnia do świadczenia wszystkich usług czy do wykorzystywania objętych nią częstotliwości na potrzeby dowolnego rodzaju sieci telekomunikacyjnej, czy służby radiokomunikacyjnej.

Przepis art. 9 ust. 3 zmienionej dyrektywy ramowej wyraża zasadę neutralności technologicznej, to jest stanowi, iż o ile przepisy akapitu drugiego nie stanowią inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje technologii wykorzystywane w usługach łączności elektronicznej mogły być stosowane w pasmach częstotliwości radiowych, uznanych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem unijnym.

W drugim akapicie tego przepisu są wskazane przesłanki uzasadniające wprowadzenie ograniczeń sposobu wykorzystywania częstotliwości polegające na ustanowieniu ograniczeń określonych rodzajów użytkowanych sieci radiowych lub technologii dostępu bezprzewodowego wykorzystywanych w usługach łączności elektronicznej. Natomiast przepis art. 9 ust. 4 zmienionej dyrektywy ramowej stanowi, iż o ile przepisy akapitu drugiego nie stanowią inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje usług łączności elektronicznej mogły być stosowane w pasmach częstotliwości radiowych, uznanych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem unijnym (zasada neutralności usługowej). W dalszej swojej części przepis ten określa przesłanki uzasadniające wprowadzenie ograniczeń sposobu wykorzystywania częstotliwości polegające na ustanowieniu ograniczenia rodzajów świadczonych usług łączności elektronicznej lub nałożeniu obowiązku świadczenia określonej usługi.

W celu implementacji ww. przepisów dyrektywy ramowej proponuje się skreślenie w art. 115 w ust. 1 pkt 4 i zamieszczenie pkt 5 w ust. 2 wskazującym rodzaje ograniczeń sposobu wykorzystywania częstotliwości, jakie mogą być wprowadzone przez Prezesa UKE, zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 Dyrektywy ramowej. Umieszczenie takiego przepisu w ust. 2 jest bardziej zasadne, ponieważ ust. 2 określa fakultatywne elementy rezerwacji częstotliwości. Zgodnie z proponowanym przepisem art. 115 ust. 2 pkt 5 Prezes UKE mógłby w rezerwacji częstotliwości określić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją, mogące polegać na:

- a) określeniu rodzajów służby radiokomunikacyjnej, rodzajów sieci radiowych lub rodzaju technik dostępu radiowego, które mogą być używane z wykorzystaniem tych częstotliwości,
- b) określeniu rodzaju usługi telekomunikacyjnej, która może być świadczona z wykorzystaniem tych częstotliwości,
- c) nałożeniu obowiązku świadczenia danej usługi telekomunikacyjnej z wykorzystaniem tych częstotliwości.

Ponadto, w art. 115 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne proponuje się zmiany mające na celu uelastycznienie gospodarowania widmem radiowym poprzez umożliwienie dodania w rezerwacji częstotliwości klauzuli określającej wymagania w zakresie ochrony przed zakłóceniami urządzeń lub systemów radiokomunikacyjnych pozostających w użytkowaniu na podstawie wcześniej wydanych pozwoleń rezerwacji lub decyzji Prezesa UKE o prawie do wykorzystania częstotliwości. W dotychczasowym reżimie prawnym w przypadku zaistnienia takiej sytuacji rezerwacja nie mogłaby zostać wydana wcale.

Proponuje się dodać art. 115a określający przesłanki wprowadzania ograniczeń sposobu wykorzystywania częstotliwości w rezerwacji częstotliwości. W ust. 1 byłyby określone przesłanki wprowadzenia ograniczenia polegającego na określeniu rodzajów służby radiokomunikacyjnej, rodzajów sieci radiowych lub rodzaju technik dostępu radiowego, które mogą być używane z wykorzystaniem tych częstotliwości, to jest konieczność:

- 1) uniknięcia szkodliwych zakłóceń,
- 2) ochrony ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- 3) zapewnienia jakości technicznej usługi,
- 4) zapewnienia jak najszerzego współużytkowania częstotliwości,
- 5) zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości lub zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym, w szczególności takiego jak:
 - a) bezpieczeństwo życia,
 - b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej,
 - c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości radiowych,
 - d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności poprzez świadczenie nadawczych usług radiowych i telewizyjnych.

Ustęp drugi tego przepisu określałby przesłanki wprowadzenia ograniczenia polegającego na określeniu rodzaju usługi telekomunikacyjnej, która może być świadczona z wykorzystaniem tych częstotliwości, to jest konieczność spełnienia wymogu ustanowionego w regulacjach radiowych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego.

Natomiast, ust. 3 określałby przesłanki wprowadzenia ograniczenia polegającego na nałożeniu obowiązku świadczenia danej usługi telekomunikacyjnej z wykorzystaniem tych częstotliwości – byłyby to konieczność zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości lub zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym, w szczególności takiego jak:

- a) bezpieczeństwo życia,
- b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej,
- c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości radiowych,
- d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności poprzez świadczenie nadawczych usług radiowych i telewizyjnych, przy czym, zakaz świadczenia innej usługi telekomunikacyjnej niż objęta obowiązkiem świadczenia, może być wprowadzony wyłącznie w przypadku, gdy jest to uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z bezpieczeństwem życia.

Do decyzji o rezerwacji częstotliwości określającej ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją powinny mieć zastosowanie przepisy o postępowaniu konsultacyjnym.

Warunek przeprowadzenia konsultacji przed podjęciem rozstrzygnięcia we wskazanych sprawach stanowi implementację art. 6 dyrektywy ramowej.

Art. 116

W art. 116 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne planuje się zmianę, zgodnie z którą w przypadku braku dostatecznych zasobów częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, będzie wyłaniany w drodze konkursu w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania w sposób cyfrowy programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Natomiast w pkt 2 przewiduje się dodanie aukcji jako alternatywnego dla przetargu trybu postępowania o przyznanie częstotliwości. Instytucja aukcji, niewystępująca w polskim systemie prawa telekomunikacyjnego, może stanowić bardzo dobre narzędzie dla regulatora dla zagospodarowania częstotliwości pozyskanych z dywidendy cyfrowej. Wzorem innych krajów częstotliwości te mogłyby zostać

zbyte w drodze aukcji, co pozwoliłoby skutecznie i efektywnie prowadzić gospodarkę widmem.

W przepisie ust. 2 powinno się wprowadzić zmianę, która umożliwi zmniejszenie czasu potrzebnego na rozpatrzenie wniosku o rezerwację częstotliwości. W chwili obecnej Prezes UKE, ogłasza na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej stan zajętości częstotliwości. Jeżeli dostępna częstotliwość jest ogłoszona przez okres kilku miesięcy i nie wpływają na nią wnioski o rezerwację częstotliwości, a zaraz po ogłoszeniu składają wnioski o zainteresowaniu inne podmioty, to częściej mamy do czynienia z próbami zablokowania konkurencji niż z rzeczywistą chęcią wykorzystania częstotliwości. Ogłaszanie stanu zajętości częstotliwości jest już dokonywane przez Prezesa UKE i nie wymaga wdrożenia specjalnych przepisów dostosowujących.

Zgodnie ze zmienionym ust. 2, Prezes UKE będzie ogłaszał na stronie BIP UKE informację o stanie zajętości zasobów częstotliwości oraz aktualizował ją nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu.

Natomiast, po ust. 2 proponuje się dodanie ust. 2a, który będzie stanowił, iż w przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości, dla której nie została ogłoszona informacja o stanie zajętości zasobów częstotliwości, Prezes UKE ogłasza na stronie BIP UKE informację o dostępności częstotliwości i wyznacza zainteresowanym podmiotom termin 14 dni na zgłoszenie zainteresowania rezerwacją częstotliwości oraz informuje o tym wnioskodawcę. Jeżeli w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE zgłoszone zostanie na piśmie lub drogą elektroniczną zainteresowanie przekraczające dostępne zasoby częstotliwości, oznacza to brak dostatecznych zasobów częstotliwości.

Proponuje się skreślenie art. 116 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne i dodanie art. 116a w celu jednoznacznego uregulowania kwestii zmian rezerwacji częstotliwości (szczegółowe omówienie niżej).

Ponadto, zmiana ust. 8 przesądzi, że Prezes UKE dokona rezerwacji częstotliwości na kolejny okres na wniosek podmiotu, który w czasie wykorzystywania częstotliwości nie naruszył w sposób rażący warunków ich wykorzystywania określonych w ustawie, przepisach wykonawczych i decyzji o rezerwacji częstotliwości, z zastrzeżeniem art. 114 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. Zaproponowany przepis będzie miał szczególnie doniosłe znaczenie w przypadku rezerwacji ogólnopolskich, skutkujących wydaniem tysięcy pozwoleń radiowych na używanie urządzeń radiowych, nieistotne naruszenia warunków wykorzystania częstotliwości nie powinny skutkować odmową rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, a sankcja taka byłaby nieproporcjonalna do efektów takich drobnych naruszeń, stąd propozycja zawężenia dyspozycji przepisu poprzez ograniczenie jej wyłącznie do przypadków rażących naruszeń. Art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy o zezwoleniach wymaga, aby wydłużenie okresu obowiązujących rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w przypadku „wydłużenia obowiązujących praw inaczej, niż zgodnie z określonymi w nich warunkami”, było poprzedzone postępowaniem konsultacyjnym. W związku z powyższym proponuje się poddanie postępowaniu konsultacyjnemu przedłużanie obowiązujących rezerwacji częstotliwości. Omawiany przepis powinien zawierać także taki obowiązek dla Prezesa UKE. Nie ma jednocześnie potrzeby zmiany art. 15 ustawy, bowiem konsultacje ta mieszczą się w pojęciu „innych spraw wskazanych w ustawie”, które ten artykuł poddaje uprzednim konsultacjom.

Proponuje się zmianę ust. 9, stanowiącą iż zmiany lub przedłużenia rezerwacji częstotliwości zgodnie z procedurą opisaną w ust. 7 i 8, Prezes UKE dokonuje na wniosek podmiotu, na rzecz którego ma zostać dokonana rezerwacja. Jednakże wniosek o przedłużenie rezerwacji częstotliwości, o której mowa w ust. 8 składany jest nie później niż w terminie 16 miesięcy przed wygaśnięciem aktualnej rezerwacji częstotliwości. Taki termin związany jest z

koniecznością zlecenia przez Prezesa UKE ekspertyzy ustalającej cenę rynkową częstotliwości, o której mowa w ust. 10.

W ust. 10 proponuje się regulację, zgodnie z którą podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości, zgodnie z procedurą opisaną w ust. 7 i 8, zobligowany jest do uiszczenia opłaty w kwocie, odpowiadającej cenie rynkowej przyznanym częstotliwości. W razie wątpliwości co do wysokości tej kwoty, w przypadku opisanym w ust. 7 i obligatoryjnie w każdym przypadku, opisanym w ust. 8, cena rynkowa ustalana jest w drodze ekspertyzy zlecanej przez Prezesa UKE biegłemu rzeczoznawcy. Koszty sporządzenia opinii ponosi podmiot, na rzecz którego dokonywana jest rezerwacja częstotliwości.

W związku z istniejącymi w aktualnym stanie prawnym wątpliwościami czy Prezes UKE może ogłaszać przetargi definiując obszary inaczej, niż wynikałoby to ze złożonych wniosków (np. połączyć kilka wniosków do jednego przetargu, celem efektywnego wykorzystania widma częstotliwości), oraz czy możliwe jest ogłaszanie przetargów w wyniku własnej inicjatywy Prezesa, bez uprzednich wniosków o rezerwację, a w wyniku oceny własnej Prezesa, w zakresie potencjalnego zainteresowania określonym zasobem częstotliwości proponuje się przewidzieć w art. 116 ust. 11 ustawy Prawo telekomunikacyjne taką możliwość dla Prezesa UKE.

Art. 116a

Proponuje się dodać art. 116a określający w jakim przypadku zmian rezerwacji częstotliwości przetarg lub konkurs jest konieczny, co *a contrario* pozwoli wnioskować kiedy możliwe jest dokonanie zmiany rezerwacji bez przeprowadzania przetargu lub konkursu. Usunie to problem interpretacji obecnego przepisu art. 116 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne dotyczącego obowiązku przeprowadzania przetargu lub konkursu w zakresie zmiany rezerwacji częstotliwości polegającej na modyfikacji poszczególnych składników uprawnienia (np. służby), przy zachowaniu jednak zakresu użytkowanej częstotliwości. Obecny przepis art. 116 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne mówiący o odpowiednim stosowaniu procedury przetargowej albo konkursowej do wszelkich zmian rezerwacji częstotliwości jest przedmiotem sporów. Ponadto, zostanie wprost wskazane, iż przepisy o przetargu i konkursie nie będą miały zastosowania w przypadku zmiany rezerwacji częstotliwości dokonywanej w celu optymalizacji wykorzystania częstotliwości lub ich ochrony przed szkodliwymi zaburzeniami elektromagnetycznymi (tzw. „refarming”). Potrzeba tej zmiany wynika z praktycznych doświadczeń związanych z rezerwacjami częstotliwości, a jej celem jest przesądzenie, w sposób jednoznaczny, w świetle różnych możliwych interpretacji tego przepisu, że w ww. opisanych przypadkach zmian rezerwacji częstotliwości nie będą miały zastosowania przepisy o przetargach i konkursach zgodnie z przyjętą praktyką w tym zakresie.

Jednak z uwagi na fakt, iż zmiana pierwotnie uzyskanych uprawnień w ramach rezerwacji, z wyłączeniem rywalizacji rynkowej, jaką zapewnia przetarg stwarza ryzyko naruszenia zasad konkurencji. Należy zatem wprowadzić do ustawy mechanizmy, które zagwarantują spójność z wyrażonym w art. 14 ust. 1 Dyrektywy 2002/20/WE nakazem zachowania proporcjonalności oraz obiektywizmu.

Art. 118

W ust. 2 w zdaniu pierwszym planuje się zmianę, zgodnie z którą ogłoszenie o przetargu albo konkursie publikuje się w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie BIP UKE, a także wykreślenie zwrotu „a jeżeli rezerwacja częstotliwości ma dotyczyć jedynie określonych obszarów - także w codziennej prasie lokalnej ukazującej się na obszarach,

których przetarg albo konkurs dotyczy.” Wymóg ten jest trudny w realizacji, z uwagi na fakt, iż prasa lokalna z reguły nie ukazuje się codziennie. Ponadto, publikacja na stronie BIP UKE zapewni wystarczającą dostępność tych informacji.

W art. 118 ustawy Prawo telekomunikacyjne zakłada się także dodanie regulacji, zgodnie z którą Prezes UKE będzie mógł odwołać przetarg w terminie wyznaczonym na złożenie ofert, który został określony w ogłoszeniu o przetargu, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści ogłoszenia. Informację o odwołaniu przetargu wraz ze wskazaniem przyczyn Prezes UKE będzie zamieszczał na stronie BIP UKE. Natomiast oferty złożone w ramach odwołanego przetargu zwracane będą bez otwierania. Prezes UKE nie będzie udzielał informacji o podmiotach, które złożyły oferty w odwołanym przetargu. Nastąpi również zwrot wniesionego wadium w terminie 7 dni od dnia odwołania przetargu. Uregulowanie to jest uzasadnione potrzebą umożliwienia Prezesowi UKE rezygnacji z przeprowadzenia przetargu, jeżeli jego przeprowadzenie, z powodu zmienionych warunków, byłoby niezasadne.

Proponuje się rozszerzyć zakres nowelizacji art. 118 ustawy Prawo telekomunikacyjne o dodanie w tym przepisie, po ust. 4, dodatkowego ustępu, umożliwiającego Prezesowi UKE określenie w dokumentacji proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych ograniczeń sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych przetargiem albo konkursem, o których mowa w art. 115 ust. 2 pkt 5, w przypadku gdy zachodzi odpowiednia przesłanka, o której mowa w art. 115a. Przepis ten byłby implementacją art. 9 ust. 3 i 4 zmienionej dyrektywy ramowej. Już na etapie przetargu lub konkursu Prezes UKE mógłby wskazać, jakim ograniczeniom będzie musiało być poddane wykorzystywanie objętych nimi częstotliwości, ograniczenia te następnie zostałyby zamieszczone w decyzji o rezerwacji częstotliwości.

Ponadto, zasadne jest umożliwienie Prezesowi UKE wyłączenia w dokumentacji od udziału w przetargu i konkursie podmiotu posiadającego prawo do dysponowania częstotliwością, o właściwościach odpowiadającym częstotliwości, której dotyczy przetarg lub konkurs, jeżeli w przypadku wyłonienia w tym przetargu lub konkursie oferty tego podmiotu mogłaby ulec zakłóceniu równoprawna i skuteczna konkurencja na obszarze, którego dotyczy przetarg lub konkurs poprzez nadmierne skupienie częstotliwości w gestii jednego podmiotu. Proponowany przepis stanowiłby implementację postanowień dyrektywy o zezwoleniach, które umożliwiają takie ukształtowanie warunków przetargu, aby skutkiem ich zastosowania było wyłączenie określonego kręgu podmiotów z procedury rezerwacji częstotliwości. Działanie takie jest uzasadnione potrzebą wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji. Możliwość taka wynika z art. 5 w zw. z motywem 23 dyrektywy o zezwoleniach. Motyw 23 dyrektywy o zezwoleniach stanowi, że skutkiem zastosowania kryteriów procedury selekcji podmiotów zainteresowanych wykorzystywaniem określonego zasobu częstotliwości może być wykluczenie niektórych podmiotów z procedury selekcji i nie będzie to uchybiać przepisom dyrektywy. Z kolei z art. 5 dyrektywy o zezwoleniach wynika, że możliwe jest ustanowienie wyjątków od stosowania wymogu otwartych procedur, gdy jest to konieczne dla osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem unijnym. Celem tego rozwiązania, wynikającego z prawa unijnego, jest wspieranie równoprawnej i skutecznej konkurencji.

Art. 118a

Proponuje się rozszerzyć regulację art. 118a ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie:

- a) wskazania w ust. 1, że badanie ofert w przetargu, aukcji albo konkursie odbywa się w dwóch etapach. W obowiązujących przepisach ustawy Prawo telekomunikacyjne brak jest regulacji zawierającej normatywny wzorzec trybu badania ofert w przetargu i konkursie. Wychodząc naprzeciw temu

zapotrzebowaniu należy wskazać w sposób precyzyjny w ilu etapach będą badane oferty,

- b) uregulowania w tym przepisie sytuacji, w której jednym przetargiem aukcją objęte jest rozdysponowanie częstotliwości z różnych zakresów lub o różnej wartości ekonomicznej. Sytuacja taka może zaistnieć w szczególności w przypadku aukcji – w związku z tym proponuje się wprowadzić regulację, zgodnie z którą w przypadku, gdy przedmiotem przetargu lub aukcji byłoby kilka rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może sporządzić odrębną listę wyników dla każdej rezerwacji częstotliwości.

Zmiana ta stanowi konsekwencję zmian zaproponowanych w art. 118d. Istotą przedmiotowej propozycji nowego brzmienia art. 118a jest dodanie w tym przepisie nowoprojektowanego ust. 1, precyzującego, że badanie ofert odbywa się w dwóch etapach. Ponadto ust. 2 oraz ust. 4 rozszerzono o dodatkowe kryteria, jakimi powinien kierować się Prezes UKE przy ustalaniu odpowiednio warunków przetargu albo konkursu, zgodnie ze znowelizowanymi przepisami dyrektyw telekomunikacyjnych.

Art. 118b

Proponuje się zmianę w art. 118b ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zgodnie z którą w przypadku gdy po stronie podmiotu wyłonionego wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 123 ust. 6 pkt 1–3 ustawy Prawo telekomunikacyjne, podmiotem wyłonionym stanie się uczestnik przetargu, aukcji albo konkursu zajmujący kolejną pozycję na liście, o której mowa w art. 118c ust. 1, i spełniający warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2. Zakłada się również, że w przypadku, gdy na liście nie będzie już innych podmiotów, Prezes UKE w drodze decyzji uzna przetarg, aukcję albo konkurs za nierozstrzygnięty.

Art. 118c

Wyniki przetargu, aukcji albo konkursu zgodnie z art. 118c ustawy Prawo telekomunikacyjne będą ogłaszane w siedzibie oraz na stronie BIP UKE, w formie listy uczestników – w przypadku przetargu albo konkursu ze wskazaniem tych uczestników, którzy spełnili warunki uczestnictwa oraz osiągnęli minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało określone w dokumentacji, uszeregowanych w kolejności według malejącej liczby uzyskanych punktów. Jeżeli przedmiotem przetargu lub aukcji byłoby kilka rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może sporządzić odrębną listę wyników przetargu lub aukcji dla każdej rezerwacji częstotliwości.

Zaproponowana zmiana zmierza do uregulowania sytuacji, w której jednym przetargiem lub aukcją objęte jest rozdysponowanie częstotliwości z różnych zakresów lub o różnej wartości ekonomicznej. Przeprowadzanie tzw. przetargów wieloczęstotliwościowych jest uzasadnione względami zapewnienia większej pewności dla graczy rynkowych, zmniejszenie ryzyka jego zaskarżenia oraz zaoszczędzenia kosztów przeprowadzenia przetargu. Może także zmniejszyć ryzyko kumulacji widma¹⁴.

Art. 118d

Proponuje się zmienić zakres nowelizacji art. 118d ustawy Prawo telekomunikacyjne poprzez:

- a) odstąpienia od proponowanego rozstrzygnięcia, zgodnie z którym Prezes UKE, na wniosek uczestnika przetargu, aukcji albo konkursu, będzie mógł unieważnić wynik przetargu aukcji albo konkursu,

¹⁴ ¹⁴ Communications committee Working Dokument „, Authorisation aspects of spectrum reforming – report on the work of the Working Group on Authorisations and Rights of Use (AUTH) z dnia 2 grudnia 2010 r., str. 6

- b) rozstrzygnięcia w tym przepisie, że w przypadku unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu Prezes UKE wznowi ten przetarg, aukcję albo konkurs i powoła komisję, która dokona ponownego badania złożonych w terminie ofert począwszy od etapu, w którym nastąpiło naruszenie. W przypadku unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu zasadą powinno być, iż unieważniony przetarg, aukcja albo konkurs będą wznowiane od etapu, w którym nastąpiło uchybienie skutkujące ich nieważnością. Jednocześnie proponuje się, aby do wznowienia przetargu, aukcji albo konkursu nie dochodziło w sytuacji, gdy ich unieważnienie nastąpiło z przyczyn, które nie mogłyby być usunięte po wznowieniu. O powyższym powinien rozstrzygać Prezes UKE w drodze decyzji administracyjnej, co w należyty sposób zabezpieczy prawa uczestników.

Zgodnie z przepisami ustawy unieważnienie przetargu albo konkursu stanowi podstawę do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości. Dokonując interpretacji obecnie obowiązującego art. 118d można dojść do wniosku, że wynikiem takiego postępowania powinno być wydanie decyzji administracyjnej uchylającej decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości, a udzielenie rezerwacji częstotliwości na zasoby częstotliwości, których dotyczył unieważniony przetarg albo konkurs, powinno nastąpić w drodze ponownie prowadzonego przetargu albo konkursu. Taka procedura byłaby czasochłonna i prowadziłaby do negatywnej, z punktu widzenia polskiego rynku telekomunikacyjnego sytuacji, w której dostępne zasoby częstotliwości nie mogłyby być wykorzystywane przez jakiegokolwiek podmioty do świadczenia usług. Należy przy tym zauważyć, że nie wszystkie stwierdzone w przetargu albo konkursie uchybienia, które skutkowały jego unieważnieniem, w praktyce mogły doprowadzić do wyłonienia w przetargu albo konkursie podmiotu innego, niż podmiot wyłoniony. Ponadto, jeżeli podmiot wyłoniony w unieważnionym przetargu albo konkursie, w oparciu o udzieloną rezerwację częstotliwości, poczynił nakłady na swoją planowaną działalność, to z mocy przepisów Kodeksu cywilnego będzie należało mu się od Skarbu Państwa odszkodowanie. Odszkodowania takie, ze względu na specyfikę działalności telekomunikacyjnej, mogą być bardzo wysokie i mieć niekorzystny wpływ na budżet państwa. Zatem w przypadku unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu zasadą powinno być, iż przetarg, aukcja albo konkurs jest wznowiany od etapu, w którym nastąpiło uchybienie skutkujące jego nieważnością. Jednocześnie, wznowienie przetargu albo konkursu nie będzie mogło nastąpić w przypadku, gdy jego unieważnienie nastąpiło z przyczyn, które nie mogłyby być usunięte po jego wznowieniu. O powyższym będzie rozstrzygał Prezes UKE w drodze decyzji administracyjnej, co w należyty sposób zabezpieczy prawa uczestników. Proponuje się także dodanie po ust. 4 nowych ustępów, które w sposób precyzyjny rozstrzygałyby, co stanowi podstawę do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu unieważnionego przetargu, aukcji albo konkursu, a także wskazywałyby, iż po upływie 5 lat od dnia ogłoszenia wyników przetargu, aukcji albo konkursu postępowanie takie nie może być wznowione. To jest, należy wskazać, iż jeżeli unieważnienie przetargu, aukcji albo konkursu nastąpiło z przyczyn, które nie mogą zostać usunięte po wznowieniu przetargu, aukcji albo konkursu, Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia wznowienia przetargu, aukcji albo konkursu. Stronami postępowania w sprawie odmowy wznowienia poprzedniego przetargu, aukcji albo konkursu są uczestnicy przetargu, aukcji albo konkursu, którzy potwierdzili aktualność złożonych ofert. A także, iż wznowienie przetargu, aukcji albo konkursu, stanowić będzie podstawę wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu tego przetargu, aukcji albo konkursu.

Zgodnie z proponowanym ust. 4c unieważnienie przetargu, aukcji albo konkursu stanowić będzie podstawę wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu tego przetargu albo konkursu. Z uwagi na fakt, że podmiot, który uzyskał

rezerwację częstotliwości ponosi z reguły wysokie koszty inwestycyjne na budowę sieci, w projektowanym ust. 4d wprowadza się zastrzeżenie, zgodnie z którym postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości nie wznawia się, jeżeli od dnia ogłoszenia wyników przetargu, aukcji albo konkursu upłynęło pięć lat.

Z powyższych względów termin pięcioletni, po którym nie będzie możliwe wznowienie postępowania o rezerwację częstotliwości wydaje się być terminem odpowiednim. Należy podkreślić, że z jednej strony pozwoli on na przeprowadzenie procedur kontrolnych w celu zbadania prawidłowości postępowania, zaś z drugiej ogranicza on okres niepewności, co do wykorzystywania zasobów częstotliwości będących przedmiotem przetargu.

Ze względu na fakt, że członkowie wcześniejszej komisji mogą nie być już pracownikami UKE konieczne będzie powołanie komisji przetargowej lub konkursowej na nowo.

Należy wprowadzić w ust. 5 zmianę, zgodnie z którą Prezes UKE uznaje, w drodze decyzji, przetarg albo konkurs za nierozstrzygnięty, jeżeli żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w przetargu albo konkursie bądź nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji.

Proponuje się także dodanie ust. 6, który stanowiłby, iż przetarg, aukcja albo konkurs jest nierozstrzygnięty, jeżeli w terminie wskazanym w dokumentacji do przetargu albo konkursu nie przystąpił żaden podmiot. Informacja w tej sprawie jest publikowana na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 119

Planuje się zwiększenie dopuszczalnej wysokości wadium, poprzez wskazanie w ust. 2, iż wysokość wadium nie może być niższa niż 5 % jednorazowej opłaty, o której mowa w art. 185 ust. 4, i wyższa niż 200 % tej opłaty, jednakże nie niższa niż 500 złotych. Zmiana zasad ustalania wadium poprzez umożliwienie Prezesowi UKE wyznaczenia jej wysokości na maksymalnie 200 % opłaty wskazanej w art. 185 ust. 4 ma na celu wyeliminowanie ofert pozornych, składanych wyłącznie w celu zakłócenia sprawnego i realizującego cele ustawy przeprowadzania przetargu czy aukcji.

Założeniem proponowanej zmiany jest by w przetargu brały udział tylko te podmioty, które są gotowe do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej z wykorzystaniem częstotliwości.

Ponadto, po ust. 3 planuje się dodać ust. 3a, zgodnie z którym w przypadku gdy podmiot został podmiotem wyłonionym dla więcej niż jednej rezerwacji, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do każdej oferty. Obecne przepisy nie regulują przypadku, gdy podmiot, który został podmiotem wyłonionym dla więcej niż jednej rezerwacji, rezygnuje z ubiegania się o wszystkie rezerwacje, wnosząc np. tylko o jedną rezerwację. Przepis nie stanowi czy w związku z tym pozostałe wadia ulegają zaliczeniu na poczet rezerwacji, zwrotowi czy też przypadkowi.

Dodatkowo w praktyce pojawiają się sytuacje, w których podmiot wyłoniony dla więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości, następnie składa wnioski tylko o dokonanie rezerwacji za najniższe zadeklarowane przez niego opłaty, unikając w ten sposób konieczności uiszczenia najwyższych zadeklarowanych przez niego opłat. W związku z tym wydaje się, że należy rozszerzyć projekt o przepis zobowiązujący podmiot wyłoniony do uiszczenia najwyższej zadeklarowanej przez niego jednorazowej opłaty. Przepis taki pozwoli na uniknięcie deklarowania przez uczestników przetargu zawyżonych kwot, a następnie podejmowania zobowiązań określających niższe kwoty.

Art. 122, 122¹ i 122²

W związku ze zmianą art. 9 oraz dodaniem art. 9b w dyrektywie ramowej, konieczne jest wprowadzenie zmian w zakresie zmiany dotyczącej podmiotu dysponującego prawem do wykorzystywania częstotliwości. Zakłada się, że art. 122 ustawy Prawo telekomunikacyjne, na mocy którego obecnie Prezes UKE może dokonać zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, będzie miał charakter obligatoryjny, co wynika ze zmienionego art. 9 oraz dodanego art. 9b dyrektywy ramowej.

Dotychczasowy art. 122 ustawy Prawo telekomunikacyjne przewiduje, iż z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE może dokonać zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, jeżeli podmiot dysponujący rezerwacją złoży wniosek o zmianę podmiotu dysponującego rezerwacją, w którym wskaże podmiot, który będzie dysponował rezerwacją w wyniku tej zmiany oraz spełnione zostaną inne przesłanki ustawowe. Przepis ten stanowi implementację dotychczasowego art. 9 ust. 3 dyrektywy ramowej, który stanowił, iż Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające przedsiębiorstwom przekazanie praw do użytkowania częstotliwości innym przedsiębiorstwom.

Natomiast, zmieniony art. 9b ust. 1 dyrektywy ramowej stanowi, iż Państwa członkowskie zapewniają, że przedsiębiorstwa mogą zgodnie z warunkami dotyczącymi praw do użytkowania częstotliwości radiowych oraz zgodnie z procedurami krajowymi przekazywać lub wydierżawiać innym przedsiębiorstwom indywidualne prawa do użytkowania częstotliwości radiowych w pasmach, co do których jest to przewidziane w ramach środków wykonawczych przyjętych przez Komisję oraz w innych pasmach, zgodnie z krajowymi procedurami.

W związku z powyższym, przewiduje się wprowadzenie dwóch możliwości zmiany podmiotu dysponującego częstotliwościami:

- 1) zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości poprzez wydanie nowej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE, zgodnie z wnioskiem podmiotu dysponującego rezerwacją po spełnieniu przesłanek ustawowych (zmiana art. 122),
- 2) wydierżawienie lub przekazanie do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego przez podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości objętych rezerwacją na rzecz innego podmiotu (obowiązek zawiadomienia o tym Prezesa UKE).

Ponadto Prezes UKE będzie niezwłocznie ogłaszał na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej treść wniosku, o którym mowa w art. 122 ustawy Prawo telekomunikacyjne, a następnie treść decyzji: o zmianie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości albo o odmowie dokonania takiej zmiany.

A zatem, proponuje się zmianę art. 122, zgodnie z którą, z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE dokonuje zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, jeżeli:

- 1) podmiot dysponujący rezerwacją złoży wniosek o zmianę podmiotu dysponującego rezerwacją, w którym wskaże podmiot, który będzie dysponował rezerwacją w wyniku tej zmiany;
- 2) podmiot wskazany we wniosku, o którym mowa w pkt 1, wyrazi pisemną zgodę na przejęcie uprawnień i obowiązków wynikających ze zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją;
- 3) podmiot wskazany we wniosku, o którym mowa w pkt 1, spełnia wymagania określone ustawą.

Planuje się także dokonać zmiany ust. 6, zgodnie z którą decyzję w sprawie zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania

programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy, Prezes UKE podejmuje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Podobnie jak w przypadku propozycji zmiany art. 114 ust. 2, w przypadku emisji programów radiowych lub telewizyjnych oprócz rozprowadzania może mieć miejsce także proces rozpowszechniania, a zatem niezbędne jest dodanie po wyrazie „rozpowszechniania” wyrazu „rozprowadzania” oraz wskazania, że chodzi tu o rozprowadzanie i rozpowszechnianie programów w sposób cyfrowy.

Ponadto, przewiduje się dodanie przepisu 122¹, zgodnie z którym, podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości będzie mógł wydzierżawić lub przekazać do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objęte rezerwacją na rzecz innego podmiotu. W odniesieniu do wtórnego obrotu częstotliwościami na podstawie umowy, zrezygnowano z wyłączenia w projektowanym przepisie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Podkreślić należy, że to właśnie podmioty dysponujące rezerwacjami częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych są najbardziej zainteresowane możliwością dzierżawy lub przekazania na podstawie innego tytułu prawnego tych częstotliwości do użytkowania. W związku z tym, możliwość wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości na rzecz innego podmiotu powinna odnosić się do wszystkich rezerwacji częstotliwości.

W sytuacji, o której jest mowa powyżej, podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości będzie zobligowany do zawiadomienia Prezesa UKE o wydzierżawieniu lub przekazaniu do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego na rzecz innego podmiotu, nie później niż w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy. W zawiadomieniu określony powinien być podmiot, na rzecz którego wydzierżawiono lub któremu przekazano do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objęte rezerwacją, jego adres lub siedzibę oraz okres, na jaki umowa została zawarta. Przepis będzie zawierał również wymogi, jakie powinno spełniać zawiadomienie w przypadku, gdy planowane będzie udostępnienie części zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją lub części obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości. Zawiadomienie powinno określać:

- zakres częstotliwości lub pozycji orbitalnych, którymi dysponował będzie podmiot wskazany w zawiadomieniu;
- obszar, zgodnie z administracyjnym podziałem kraju, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany w zawiadomieniu.

Podmiot, któremu zostały wydzierżawione częstotliwości lub przekazane na podstawie innego tytułu prawnego, obowiązany będzie również wykorzystywać je zgodnie z przepisami ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz wymogami określonymi w rezerwacji częstotliwości. Prezes UKE będzie mógł zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości lub zakazać ich wykorzystywania przez ten podmiot, w przypadku gdy:

- podmiot nie będzie spełniał wymogów określonych ustawą,
- będzie zachodzić uzasadnione przypuszczenie, iż wykorzystywanie częstotliwości przez ten podmiot nie przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w art. 1 ust. 2.

Wymóg dokonywania zawiadomień będzie miał zastosowanie odpowiednio w przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie lub przekazanie do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objętych rezerwacją na rzecz innego podmiotu. Należy także przewidzieć sankcje za brak przekazania informacji.

Podmiot, któremu zostały wydzierżawione lub przekazane na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości powinien mieć możliwość złożenia wniosku o wydanie pozwolenia radiowego. Stronami postępowania o wydanie pozwolenia radiowego byłby podmiot, na rzecz

którego dokonano rezerwacji częstotliwości oraz podmiot wnioskujący o wydanie pozwolenia.

Prezes UKE będzie niezwłocznie ogłaszać na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej treść zawiadomienia, o którym mowa powyżej, oraz, w przypadku podjęcia wskazanej decyzji, informację o jej treści.

Zakłada się również, że jeżeli rezerwacja częstotliwości zostanie dokonana bezpłatnie przepisy art. 122 i następny nie będą miały zastosowania.

Art. 123 ust. 1 pkt 4

Proponuje się wprowadzenie zmiany mającej na celu urealnienie możliwości egzekucyjnych Prezesa UKE w odniesieniu do częstotliwości niewykorzystywanych. W decyzji w przedmiocie rezerwacji częstotliwości powinien być określany najpóźniejszy termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości. Po bezskutecznym upływie tego terminu Prezes UKE powinien mieć możliwość od razu prowadzić kontrolę rozpoczęcia wykorzystania tych częstotliwości.

Art. 123 ust. 3

Proponuje się zmianę ust. 3, zgodnie z którą zmiany warunków wykorzystania lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE dokonuje w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT. Podobnie jak w przypadku propozycji zmiany art. 114 ust. 2, w przypadku emisji programów radiowych lub telewizyjnych oprócz rozpowszechniania może mieć miejsce także proces rozprowadzania, a zatem celem zmiany jest uporządkowanie stanu związanego z obiema formami emisji programów radiofonicznych lub telewizyjnych.

Art. 123 ust. 7 pkt 5

Proponuje się dodanie pkt 5 w art. 123 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne, stanowiącego, iż w okresie ważności rezerwacji częstotliwości można odmówić wydania pozwolenia radiowego lub cofnąć takie pozwolenie na używanie urządzenia radiowego wykorzystującego częstotliwości objęte rezerwacją z tytułu cofnięcia przez Przewodniczącego KRRiT koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych, w przypadku, gdy rezerwacja częstotliwości była udzielona w celu wykonania wynikających z tej koncesji uprawnień.

Zmiana wynika z faktu, iż w obecnym stanie prawnym podmiot rozpowszechniający programy radiofoniczne lub telewizyjne obowiązany jest uzyskać koncesję (zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.) i rezerwację częstotliwości. Postępowania administracyjne w sprawie udzielenia, zmiany lub cofnięcia koncesji oraz rezerwacji częstotliwości są prowadzone niezależnie. Jednakże brakuje wystarczającego powiązania pomiędzy tymi postępowaniami, zwłaszcza w kwestii kolejności uzyskiwania tych uprawnień oraz szczególnie w przypadku cofnięcia koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych i cofnięcia rezerwacji. Proponowana zmiana ma na celu uporządkowanie tych kwestii.

Art. 123 ust. 10

Planuje się zmianę ust. 10, tak by termin 30 dni został skrócony do 21 dni. Skrócenie terminu ma na celu przyspieszenie procedury wydawania decyzji rezerwacyjnych, z powodu znacznego wzrostu zainteresowania widmem częstotliwości i dynamiki rozwoju usług telekomunikacyjnych.

Art. 133 ust. 3

Zmiana uwzględnia kompetencje KRRiT w zakresie systemów dostępu warunkowego i przewiduje kompetencję ministra właściwego ds. łączności do wydania fakultatywnego rozporządzenia ws. tych systemów w porozumieniu z KRRiT, zamiast samodzielnie – jak jest obecnie.

Art. 143 ust. 4a-4b

Proponuje się wprowadzić w art. 143 ustawy Prawo telekomunikacyjne dodatkowe ustępy przewidujące, iż pozwolenie może zostać wydane na rzecz podmiotu wskazanego przez podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości oraz, iż podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości może żądać uchylecia lub zmiany pozwolenia wydanego na rzecz podmiotu wskazanego przez podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości.

Celem zaproponowanych zmian jest umożliwienie Prezesowi UKE wydawania pozwoleń radiowych na rzecz podmiotów innych niż posiadające rezerwy częstotliwości. Zmiany te wiążą się ze zmianami do art. 122 i 122¹. Ponadto, wskazać należy, że obecnie powszechną praktyką na rynku jest wskazywanie przez podmiot, który posiada rezerwację częstotliwości, podmiotów, na rzecz których mają zostać wydane pozwolenia radiowe umożliwiające wykorzystywanie zasobów częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości. Praktyki te mają miejsce w szczególności w zakresie radiofonii i telewizji, gdzie posiadający rezerwy częstotliwości nadawcy wnoszą o wydanie pozwoleń radiowych na rzecz wskazanych podmiotów, które będą się zajmowały „stroną techniczną” wykorzystywania częstotliwości. Dodatkowo konieczne jest uzupełnienie ustawy o przepis przyznający podmiotowi posiadającemu rezerwację częstotliwości prawo do złożenia wniosku o zmianę lub uchylenie pozwolenia radiowego wydanego na rzecz innego podmiotu, w przypadku gdy nie jest on zainteresowany dalszą współpracą w zakresie wykorzystania zasobu częstotliwości określonego w rezerwacji częstotliwości.

Art. 143 ust. 5

Proponuje się skreślenie ust. 5 w art. 143, ponieważ jest to przepis praktycznie „martwy”, bowiem minister właściwy ds. łączności nigdy nie skorzystał z przysługującego mu upoważnienia. Ponadto formularze wniosków o wydanie pozwoleń radiowych we wszystkich rodzajach służb radiokomunikacyjnych są dostępne na stronie internetowej BIP UKE i są już obecnie powszechnie stosowane.

Art. 144 ust. 2 pkt 1

Proponuje się doprecyzowanie brzmienia art. 144 ust. 2 pkt 1 poprzez użycie określenia „zagraniczny statek”. Dotychczasowe brzmienie przepisu jest nieprecyzyjne, gdyż nie jest zdefiniowane pojęcie „zagranicznej radiokomunikacji”.

Art. 144 ust. 2 pkt 2

Proponuje się zmienić ust. 2 pkt 2 w art. 144, tak by było wskazane, iż nie wymaga pozwolenia używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego, zgodnie z przepisami międzynarodowymi, w służbie amatorskiej przez cudzoziemca podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jednorazowo pobyt taki nie jest dłuższy niż 90 dni. Przepis art. 144 ust. 2 pkt 2 w obowiązującym brzmieniu jest nieprecyzyjny i może wprowadzać w błąd. W przepisie tym nie zostało również dookreślone od jakiej daty należy liczyć termin 90 dni. Przywołanie międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych w tym zakresie dotyczy Zalecenia CEPT T/R 61-01 (Recommendation T/R 61-01 (Nice 1985, Paris 1992, August 1992, Nicosia 2003) „CEPT Radio Amateur Licence). Zalecenie to umożliwia amatorom – krótkofalowcom

z krajów członkowskich CEPT nadawanie podczas krótkich wizyt w krajach CEPT i innych krajach, bez konieczności uzyskiwania indywidualnych zezwoleń czasowych ze strony odwiedzanego kraju.

Art. 144 ust. 2 pkt 3 lit. a

Proponuje się zmienić ust. 2 pkt 3 lit. a w art. 144, tak by było wskazane, iż nie wymaga pozwolenia używanie urządzenia końcowego, wykorzystującego międzynarodowo uzgodnione zakresy częstotliwości dołączanego do zakończenia sieci telekomunikacyjnej, z wyłączeniem urządzeń stosowanych w służbie lotniczej, morskiej lub żeglugi śródlądowej.

Proponowana zmiana pozwala na używanie radiowych urządzeń końcowych pracujących w sieciach telekomunikacyjnych bez konieczności uzyskiwania pozwoleń radiowych. Jest to zgodne z tendencjami europejskimi, ponieważ dopuszcza się do używania bez pozwoleń radiowych urządzenia końcowe pracujące nie tylko w sieciach telekomunikacyjnych operatorów publicznych (np. w sieciach UMTS, których urządzenia nie są jeszcze zaliczane do urządzeń klasy 1), ale również w sieciach korporacyjnych (np. służba zdrowia, kolejnictwo, leśnictwo itp.), samorządowych (np. transport miejski) oraz służących zapewnieniu bezpieczeństwa (np. TOPR, GOPR, WOPR, sztaby kryzysowe itp.).

W związku z wymogami przepisów Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU, powyższa zmiana nie obejmuje służby radiokomunikacyjnej lotniczej oraz morskiej i żeglugi śródlądowej.

Art. 144 ust. 2 pkt 3 lit c

Proponuje się uchylić art. 144 ust. 2 pkt 3 lit c. Przepisy ustawy nie rozróżniają urządzeń na wymagające rezerwacji i niewymagające rezerwacji częstotliwości. W konsekwencji nie wiadomo, jakich urządzeń przepis ten dotyczy, a więc jest to przepis „martwy”.

Art. 144 ust. 2 pkt 4

Proponuje się dodać pkt 4, zgodnie z którym nie wymagałoby pozwolenia używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego wykorzystującego zakresy częstotliwości zarezerwowane na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością, o ile rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego. Zaproponowany art. 144 ust. 2 pkt 4 skutkowałby zwolnieniem z obowiązku uzyskiwania indywidualnych pozwoleń radiowych znacznej części stacji bazowych. Omawiana propozycja dotyczy jedynie wykorzystywania zakresów częstotliwości, które uprzednio zostały objęte rezerwacją częstotliwości, a zatem Prezes UKE uprzednio oceniał skutki wynikające z wykorzystywania przedmiotowych częstotliwości. Nie ma zatem potrzeby powtórnego badania tych skutków przy wydawaniu pozwoleń radiowych. W znacznym stopniu przyczyni się to do skrócenia czasu rozpatrywania wniosków o pozwolenia radiowe.

Art. 144 ust. 2 pkt 5

Proponuje się dodać pkt 5, zgodnie z którym nie wymagałoby pozwolenia używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego będącego urządzeniem klasy 1 w rozumieniu art. 154 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Art. 144 ust. 2a

Proponuje się dodać ust. 2a w art. 144 wskazujący, iż nie wymaga pozwolenia używanie radiowych urządzeń nadawczych i nadawczo-odbiorczych, nie będących urządzeniami stacji bazowych lub przekaźnikowych, stanowiących, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, urządzenia klasy 1, których lista klasyfikacyjna zamieszczana będzie na stronie BIP UKE i

ministra właściwego do spraw łączności. Z przepisu wynikałoby jednoznacznie, że używanie końcowych urządzeń radiowych i radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stanowiących urządzenia klasy 1 w rozumieniu art. 1 ust 1 decyzji Komisji Europejskiej 2000/299/EC ustanawiającej wstępną klasyfikację urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz związanych z nimi znaków identyfikacyjnych (Dz. Urz. UE L z 2000 r., 97/13) i Dyrektywy RTTE (1999/5/EC) w sprawie urządzeń radiowych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności (Dz. Urz. WE L z 1999 r., 91/10, dalej „dyrektywa RTTE”), nie wymaga pozwolenia radiowego.

Art. 144 ust. 3

Proponuje się zmodyfikować delegację do wydania rozporządzenia w art. 144 ust. 3 tak, by minister właściwy do spraw łączności był upoważniony do rozszerzenia w drodze rozporządzenia (przy czym jest to delegacja fakultatywna), zakresu urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, poprzez określenie:

- 1) warunków używania urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, w szczególności:
 - a) trybu i warunków rejestracji używania tych urządzeń,
 - b) zakresu częstotliwości,
 - c) maksymalnej mocy promieniowania lub maksymalnego natężenia pola magnetycznego,
 - d) obszaru używania tych urządzeń;
 - 2) rodzajów służb
- kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisu minister właściwy do spraw łączności może, w drodze rozporządzenia, rozszerzyć zakres urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń. Aktualne brzmienie przepisu uniemożliwia właściwą realizację przedmiotowego upoważnienia. Brak jest bowiem podstaw do wpisania warunków wykorzystywania urządzeń, które mogą być używane bez pozwolenia oraz zakresów częstotliwości czy też rodzajów służb, które mogą używać tych urządzeń.

Art. 144a

Przewiduje się prowadzenie przez Prezesa UKE rejestru urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które używane są bez pozwolenia. Do rejestru byłyby wpisywane urządzenia wykorzystujące zakresy częstotliwości zarezerwowane na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością (art. 144 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne).

Prezes UKE dokonywałby wpisu do rejestru na podstawie złożonego przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwościami wniosku zawierającego następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy lub nazwę innego podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwościami radiowymi na podstawie rezerwacji częstotliwości, jego siedzibę i adres;
- 2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego;
- 3) numer decyzji rezerwacyjnej;
- 4) imię, nazwisko, adres i numer telefonu osoby, która jest upoważniona do kontaktowania się w imieniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów w nagłym przypadku

- związanym z funkcjonowaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi telekomunikacyjnej, z wykorzystaniem urządzenia, którego dotyczy wniosek;
- 5) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 146 ust. 1 pkt 1;
 - 6) przewidywaną datę rozpoczęcia używania urządzenia.

Wraz z wnioskiem przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwościami radiowymi składałby oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru urządzeń radiowych są zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są i spełniam warunki używania urządzeń radiowych, których dotyczy wniosek, wynikające z ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.”.

Wymienione wyżej oświadczenie powinno również zawierać:

- 1) firmę przedsiębiorcy lub nazwę innego podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwościami radiowymi, jego siedzibę i adres;
- 2) oznaczenie miejsca i daty złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwościami radiowymi ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.”

Prezes UKE miałby obowiązek dokonać wpisu przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwościami radiowymi w terminie do 7 dni od dnia wpływu wniosku wraz z oświadczeniem.

Jeżeli Prezes UKE nie dokonałby wpisu w terminie, a od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru pozwoleń upłynęłoby 14 dni, przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwościami radiowymi mógłby rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości po uprzednim zawiadomieniu na piśmie Prezesa UKE. Nie dotyczyłoby to przypadku, w którym Prezes UKE wezwałby przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwościami radiowymi do uzupełnienia wniosku o wpis do rejestru urządzeń.

Do wniosku o wpis do rejestru urządzeń miałby zastosowanie odpowiednio art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).

Wniosek o wpis do rejestru urządzeń, załączniki dołączone do tego wniosku oraz wpis do rejestru nie powinny podlegać opłacie skarbowej.

Rejestr obejmowałby w szczególności:

- 1) kolejny numer wpisu, zwany dalej „numerem z rejestru”;
- 2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru oraz datę dokonania wpisu;
- 3) dane zawarte we wniosku.

Rejestr mógłby być prowadzony także w systemie informatycznym.

Zaproponowany art. 144a jest powiązany z dodawanym art. 144 ust. 2 pkt 4.

Art. 145 ust. 1 pkt 3, art. 146, art. 115 ust. 2 pkt 1 i art. 128 ust. 2

Uznano, że bardziej zasadne jest określanie warunków wykorzystywania częstotliwości w rezerwacji częstotliwości, a nie w pozwoleniu. W związku z powyższym, konsekwencją takiego rozwiązania jest wykreślenie art. 145 ust. 1 pkt 3 i art. 146 oraz wprowadzenie odpowiednich modyfikacji w art. 115 ust. 2 pkt 1 i art. 128 ust. 2.

Art. 145 ust. 5 i 6

Proponuje się umożliwić Prezesowi UKE zobowiązanie danego podmiotu w pozwoleniu radiowym do zgłoszenia daty rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości przez urządzenia radiowe, używane na podstawie pozwolenia oraz do informowania o przerwach w emisji. W przypadku niewywiązania się przez podmiot z tych obowiązków Prezes UKE mógłby cofnąć pozwolenie.

Zgodnie z Porozumieniem HCM dotyczącym koordynacji częstotliwości pomiędzy 29,7 MHz a 39,5 GHz dla służb stałych i ruchomych (Wilno 2005), po dokonaniu międzynarodowych uzgodnień możliwości wykorzystania częstotliwości w strefie przygranicznej (skoordynowaniu częstotliwości – kanałostacji) dla stacji (sieci) radiokomunikacyjnej, istnieje obowiązek przesłania do administracji łączności, z którą kanałostacja była koordynowana, informacji o uruchomieniu stacji.

Art. 147 w ust. 1

Uznano, iż nie jest zasadne stosowanie odpowiednio przepisu art. 122 do zmiany pozwolenia, a więc w przepisie art. 147 ust. 1 powinno się skreślić zwrot „art. 122 i”.

Art. 147 ust. 3 pkt 3

Proponuje się skrócenie terminu na rozpoczęcie wykorzystywania częstotliwości do 3 miesięcy. Zaproponowana zmiana na celu urealnienie możliwości egzekucyjnych Prezesa UKE w odniesieniu do częstotliwości niewykorzystywanych.

Art. 147 ust. 5

Należy doprecyzować, iż pozwolenie wygasa z mocy prawa w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości, za wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 116 ust. 8. Zmiana ta jest konieczna, bowiem nie jest uzasadnione wydawanie nowych pozwoleń w sytuacji, gdy rezerwacja częstotliwości zostaje przedłużona.

Art. 148

Planuje się dodać w ust. 1 pkt 2, zgodnie z którym, pozwolenie wydaje się wnioskującemu podmiotowi, jeżeli do dnia złożenia wniosku o wydanie pozwolenia nie został złożony wniosek o przyznanie prawa do wykorzystania tych częstotliwości przez podmiot, o którym mowa w art. 4.

Proponuje się nowe brzmienie pkt 3 w ust. 1 w ten sposób, aby przesłankami do wydania pozwolenia był okoliczność, że częstotliwości objęte wnioskiem:

- a) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodne z wnioskiem,
- b) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami,
- c) wykorzystywane przez urządzenie radiowe nie będą powodowały szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami o prawie do wykorzystywania częstotliwości,
- d) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- e) mogą być wykorzystywane w sposób efektywny.

Zgodnie z nowoprojektowanym pkt 4 wnioskodawca powinien przedłożyć:

- a) potwierdzenie spełniania przez urządzenie zasadniczych wymagań,
- b) numer decyzji o rezerwacji częstotliwości, jeżeli została dokonana rezerwacja częstotliwości,
- c) dokument potwierdzający uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera w przypadku pozwolenia dla naziemnej stacji w służbie satelitarnej.

Dostępność częstotliwości nie oznacza możliwości zapewnienia kompatybilności pomiędzy systemami (pracującymi i planowanymi), w tych samych lub sąsiednich zakresach częstotliwości. Niejednokrotnie okazuje się, że uważane za dostępne częstotliwości dla określonej lokalizacji lub systemu radiokomunikacyjnego będą niedostępne dla innego systemu.

Celem proponowanej zmiany jest doprecyzowanie obecnego zapisu ust. 1 pkt 2 lit. c, który umożliwi Prezesowi UKE odmówienie wydania pozwolenia radiowego w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zaburzeń bądź kolizji, w stosunku do urządzeń mogących pracować na podstawie wcześniej przyznanych uprawnień.

Proponuje się tak zmienić art. 148 ust. 1 pkt 2 lit. d, aby jedną z przesłanek do wydania pozwolenia było to, że częstotliwości objęte wnioskiem zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższa zmiana skróci czas rozpatrywania wniosków operatorów telekomunikacyjnych o wydanie lub zmianę pozwolenia radiowego – umożliwi to przyspieszenie procesu oddawania do użytkowania nowych stacji radiowych.

Stacje radiowe są uzgadniane międzynarodowo z następujących powodów:

- a) możliwości powodowania szkodliwych zakłóceń poza terytorium RP;
- b) konieczności zapewnienia ochrony przed zakłóceniami, które mogą powstać przy uruchomieniu nowych zagranicznych stacji nadawczych;
- c) wymogu zgłaszania nowych urządzeń radiowych działających w pasie przygranicznym wynikającego z umów międzynarodowych. Stacje te nie powodują zakłóceń oraz nie muszą być chronione przed zakłóceniami pochodzącymi z zagranicy.

Należy zauważyć, że uzgodnienia międzynarodowe są procesem długotrwałym, trwającym często ponad 6 miesięcy. Jednocześnie, tylko w przypadku wyszczególnionym w punkcie a, wydanie pozwolenia radiowego musi zostać poprzedzone uzyskaniem zgody innej administracji. W pozostałych przypadkach, oczekiwanie na zakończenie koordynacji niepotrzebnie przedłuża czas wydania pozwolenia radiowego.

Natomiast propozycja załączania do wniosku dokumentu potwierdzającego uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera w przypadku pozwolenia na używanie urządzenia w służbie stałej satelitarnej wynika ze specyfiki działania transponderów satelitarnych i ma na celu uniknięcie sytuacji przesyłania niepożądanego sygnału z Ziemi do satelity.

Art. 148 ust. 1a

W art. 148 powinno się dodać ustęp przewidujący, iż w przypadku braku dostatecznych zasobów częstotliwości, wydanie pozwolenia poprzedzone jest rezerwacją częstotliwości. Przepisy art. 114 i art. 116 ust. 1–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 148 ust. 3a-3f

Proponuje się dodanie w art. 148 po ust. 3 przepisów dotyczących wydawania pozwoleń na emisję eksperymentalną. Zgodnie z tymi przepisami, pozwolenie na używanie urządzeń radiowych w służbie radiodifuzyjnej w celu eksperymentalnej emisji programów naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej Prezes UKE wydawałby w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT, w zakresie emitowanych programów, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Warunkiem wydania pozwolenia byłoby przedstawienie przez wnioskodawcę celu emisji eksperymentalnej oraz harmonogramu wykonywania badań i testów.

Podmiot, który uzyskał pozwolenie, obowiązany byłby do przedłożenia Prezesowi UKE sprawozdania z przeprowadzonej eksperymentalnej emisji w terminie nie dłuższym niż 14 dni od jej zakończenia, a w przypadku złożenia w tym terminie wniosku o kolejne pozwolenie na tę samą emisję - wraz z tym wnioskiem.

Sprawozdanie powinno zawierać w szczególności:

- 1) określenie urządzeń radiowych wykorzystanych w badaniach i testach, oraz ich parametry;
- 2) opis metodologii i wyniki badań;
- 3) wnioski wynikające z przeprowadzonej eksperymentalnej emisji.

W przypadku nieprzedłożenia w terminie sprawozdania, Prezes UKE odmawiałby wydania podmiotowi kolejnego pozwolenia w celu emisji eksperymentalnej.

Stan zajętości widma powoduje konieczność weryfikacji wyników komputerowych analiz propagacyjno-sieciowych celem uniknięcia problemów zakłóceń stacji nadawczych, zarówno w radiodifuzji analogowej jak i cyfrowej. Jedyną metodą skutecznej weryfikacji jest przeprowadzenie badań technicznych połączonych z pomiarami jakości odbioru. Obowiązujące przepisy ustawy nie dają takich kompetencji ani Prezesowi UKE, ani Przewodniczącemu KRRiT. W kontekście dużego stopnia nasycenia widma częstotliwości, liczne potrzeby uzupełniania zasięgu poszczególnych stacji RTV, szczególnie w rejonach górskich i wielkomiejskich (w których trudno analitycznie oszacować parametry rozchodzenia się fal radiowych), a także techniczne aspekty wprowadzania nowych technologii emisji, w szczególności naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej, wiążą się z koniecznością dokonywania badań i eksperymentów mających na celu wybór właściwych wariantów emisji, a także ocenę jakości odbioru dla poszczególnych wariantów. Emisje eksperymentalne pozwalają na oszacowanie skutków finansowych proponowanych rozwiązań. Ograniczenie eksperymentów do okresu półrocznego oraz wymóg dostarczania harmonogramu i sprawozdania z ich przeprowadzenia powinny wyeliminować próby wykorzystywania emisji eksperymentalnych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów bez uzyskania rezerwacji częstotliwości.

Art. 148 ust. 4 pkt 4

Proponuje się uzupełnienie delegacji do wydania rozporządzenia z art. 148 ust. 4, tak by minister właściwy do spraw łączności określał także sposób identyfikacji stacji. Sprawa przydziału znaków wywoławczych stacjom radioamatorskim nie jest obecnie regulowana przepisami prawa. Dotychczas wynikała z przyjętego wieloletniego zwyczaju i była przedmiotem wspólnych uzgodnień dokonanych przez Prezesa UKE oraz organizacje zrzeszające radioamatorów. Konieczne jest dokonanie odpowiednich zmian w akcie prawnym rangi rozporządzenia i uregulowanie tego zagadnienia, aby zapewnić ład w łączności amatorskiej. Dotychczas, z powodu braku delegacji ustawowej do wydania stosownych przepisów wykonawczych, było to niemożliwe.

Art. 148a

Proponuje się dodanie nowego art. 148a, w którym określone zostaną zasady udzielania przez Prezesa UKE, na wniosek podmiotu zainteresowanego, zgody na czasowe używanie urządzeń radiowych w celu:

- 1) przeprowadzenia badań technicznych, testów lub eksperymentów, związanych z wprowadzaniem nowych technologii w urządzeniach radiowych, pod warunkiem przedstawienia harmonogramu prowadzenia tych badań, testów lub eksperymentów;
- 2) zapewnienia okazjonalnego przekazu informacji na okres nieprzekraczający 14 dni.

Decyzję, o której mowa w pkt 1 powyżej, w zakresie używania urządzeń radiowych służących do rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

W decyzji o udzieleniu zgody na czasowe używanie urządzeń Prezes UKE powinien określić:

- 1) uprawniony podmiot oraz jego siedzibę i adres;
- 2) warunki wykorzystania częstotliwości;
- 3) warunki używania urządzenia radiowego, w szczególności rodzaj służby;
- 4) okres obowiązywania decyzji;
- 5) termin rozpoczęcia wykorzystania częstotliwości.

Prezes UKE powinien odmówić zgody na czasowe używanie urządzeń, jeżeli wystąpi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 123 ust. 7 pkt 1–3.

Prezes UKE powinien wydać decyzję o cofnięciu zgody na czasowe używanie urządzeń w przypadku stwierdzenia, że urządzenia, których decyzja dotyczy, powodują zakłócenia w pracy innych urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych.

Decyzja o udzieleniu zgody na czasowe używanie urządzeń nie może być wydana na okres dłuższy niż rok.

Okazjonalne przekazy informacji trwają bardzo krótko, zwykle 1–2 dni, a opłata za wydanie pozwolenia jest niewspółmierna do korzyści wynikających z takiego wykorzystania częstotliwości. Ponadto problemem jest egzekwowanie opłat od wnioskodawców zagranicznych, zwłaszcza w łączności satelitarnej.

Wprowadzenie zapisu art.148a ma umożliwić przeprowadzenie testów i eksperymentów również z wykorzystaniem urządzeń niecertyfikowanych.

Likwidacja pozwoleń radiowych na okazjonalne przekazy informacji będzie skutkowała ograniczeniem wpływów finansowych do budżetu państwa z tytułu wydawania pozwoleń czasowych na okazjonalne przekazy informacji oraz opłat za wykorzystanie częstotliwości. Jednakże biorąc pod uwagę zazwyczaj krótkotrwałe emisje radiowe, jak również problemy wynikające z egzekwowaniem opłat od wnioskodawców zagranicznych, zwłaszcza w łączności satelitarnej, wydaje się, że powyższa regulacja nie będzie stanowić znacznego uszczuplenia budżetu państwa, a przyczyni się do wzrostu zainteresowania nadawców zagranicznych prowadzeniem działalności w Polsce.

Art. 148b

Ponadto, przewiduje się dodanie art. 148b, który umożliwiałby Prezesowi UKE, na wniosek podmiotu o ponowne wydanie pozwolenia z takimi samymi warunkami wykorzystywania częstotliwości, która nie jest objęta rezerwacją częstotliwości, złożony nie później niż 3 miesiące przed upływem terminu ważności pozwolenia, ponowne jego wydanie, jeżeli w okresie jego wykonywania nie wystąpiły okoliczności uzasadniające odmowę wydania, cofnięcie lub ograniczenie zakresu pozwolenia.

Art. 148c

Powinno się dodać przepis wprowadzający mechanizmy zapewniające jawność w odniesieniu do uprawnień do wykorzystania częstotliwości radiowych. Przepis ten powinien stanowić, iż pozwolenia radiowe, decyzje o rezerwacji częstotliwości oraz decyzje o czasowym

dopuszczenia urządzenia do używania (art. 148a) powinny być publikowane przez Prezesa UKE na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 148d

W związku ze zmianami proponowanymi w art. 4 pkt 5, przewiduje się wprowadzenie regulacji, która uzależniałaby zakładanie oraz używanie urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym, przez przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, od uzyskania zgody Prezesa UKE. Używanie urządzeń przez ww. placówki dopuszczalne byłoby wyłącznie w zakresie związanym z ich działalnością dyplomatyczną, chyba że odpowiednie umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską stanowią inaczej lub wymaga tego zasada wzajemności.

Wniosek o wydanie zgody powinien być składany do Prezesa UKE, w drodze dyplomatycznej przez przedstawiciela umiejscowionego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ww. podmiotu, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Wniosek o wydanie zgody powinien zawierać:

- 1) adres miejsca zainstalowania stacji radiowej;
- 2) znak identyfikacyjny lub znak wywoławczy stacji radiowej;
- 3) godziny i czas pracy stacji radiowej;
- 4) współrzędne geograficzne i nazwy miejscowości, z którymi będzie utrzymywana łączność radiowa;
- 5) moc wyjściową urządzenia nadawczego lub nadawczo-odbiorczego stacji radiowej;
- 6) częstotliwości nadawania i odbioru przez stację radiową;
- 7) rodzaj emisji;
- 8) dane techniczne anteny nadawczej i odbiorczej (zysk, polaryzacja, azymut maksymalnego promieniowania, kąt elewacji, charakterystyka promieniowania pionowa i pozioma, wysokość zawieszenia nad poziomem ziemi);
- 9) datę zainstalowania i uruchomienia stacji radiowej;
- 10) pisemną zgodę właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego na zainstalowanie stacji radiowej.

Prezes UKE wydając zgodę na założenie lub używanie urządzeń radiowych powinien weryfikować, czy urządzenia te będą pracować bez zakłóceń oraz czy nie będą powodować zakłóceń w pracy innych urządzeń. W przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia wskazanych zakłóceń Prezes UKE odmawiałby zgody oraz informowałby podmiot składający wniosek o konieczności zmiany wniosku w określonym zakresie.

Każda zmiana danych określonych w zgodzie wymagałaby uzyskania nowej zgody Prezesa UKE. W razie stwierdzenia, że ww. podmiot wykorzystuje urządzenia radiowe niezgodnie z warunkami określonymi w wydanej zgodzie, użytkownik stacji obowiązany byłby do podjęcia odpowiednich działań w celu dostosowania warunków pracy urządzenia do warunków określonych w zgodzie. Niedostosowanie warunków pracy urządzenia w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE mogłoby spowodować cofnięcie zgody. Zgodę Prezes UKE cofałby po uzyskaniu opinii Ministra Spraw Zagranicznych.

Jak już wspomniano powyżej, proponuje się wprowadzenie 12-miesięcznego terminu na uzyskanie zgody przez placówki zagraniczne dla urządzeń już funkcjonujących. Brak takiej regulacji o charakterze przejściowym, spowodowałby, że z dniem wejścia w życie ustawy, dalsze używanie wykorzystywanych urządzeń radiowych stałoby się niezgodne z prawem. Z uwagi na ilość placówek oraz konieczność zapewnienia płynności wprowadzenia nowej regulacji proponuje się właśnie 12-miesięczny okres przejściowy, jako gwarantujący niezakłócone funkcjonowanie placówek.

Art. 150 ust. 1

W zakresie regulowanych przez art. 150 ust. 1 uprawnień Prezesa UKE dotyczących wydawania świadectw operatora urządzeń radiowych *na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu z wiadomości i umiejętności osoby ubiegającej się o świadectwo operatora urządzeń radiowych oraz po udokumentowaniu przez nią wymaganej praktyki*, należy dodać uprawnienie w zakresie odnawiania takich świadectw, bez konieczności przeprowadzania egzaminu. Takie rozwiązanie jest zgodne ze standardami międzynarodowymi, tj. z Międzynarodową Konwencją z 1978 roku o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht ([*Standards of Training, Certification and Watchkeeping*](#), [Dz. U. z 1984](#) Nr 39 poz. 201, ze zm).

Art. 150 ust. 2

Wprowadzono możliwość powierzenia przez Prezesa UKE organizacji zrzeszającej radioamatorów przeprowadzania egzaminów na świadectwo operatora w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

Rozwiązanie takie praktykowane jest w USA. Celem tej zmiany jest stworzenie możliwości odciążenia administracji państwowej od działań służących wyłącznie hobbystom – krótkofalowcom. Działalność ta nie jest związana z wykonywaniem działalności gospodarczej i świadczeniem usług telekomunikacyjnych, nie ma zatem potrzeby przeprowadzania egzaminów bezpośrednio przez Prezesa UKE. Wydaje się wystarczające przekazanie tego uprawnienia wyspecjalizowanym jednostkom zrzeszającym radioamatorów. Organizacje te skupiają osoby zainteresowane różnymi formami łączności radiowej i wykorzystaniem ich dla rozwoju własnego i dobra społecznego, dbają również o rozwój służby radioamatorskiej w Polsce. Czołowymi organizacjami zrzeszającymi i reprezentującymi radioamatorów wobec instytucji państwowych i organizacji społecznych są: Polski Związek Krótkofalowców, Liga Obrony Kraju, Związek Harcerstwa Polskiego i Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej.

Ponadto, proponuje się przekazanie kompetencji do prowadzenia egzaminów dla osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego (dalej „Prezes ULC”). Prezes ULC jest organem właściwym w sprawach lotnictwa cywilnego. Do jego zadań należy tworzenie warunków wewnętrznych sprzyjających rozwojowi polskiego lotnictwa cywilnego, kształtowanie polskiego, wspólnotowego oraz międzynarodowego systemu prawnego w dziedzinie lotnictwa cywilnego ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia bezpieczeństwa transportu lotniczego poprzez wprowadzenie do polskiego systemu prawnego międzynarodowych przepisów i wymagań technicznych i operacyjnych oraz nadzór nad ich przestrzeganiem, licencjonowanie personelu lotniczego i technicznego oraz jego okresowe kontrole, certyfikowanie, nadzór nad organizacjami prowadzącymi działalność lotniczą w zakresie szkoleń lotniczych.

Art. 150 ust. 4

W celu pełnego wykorzystania możliwości testowego systemu egzaminowania, konieczne jest uzupełnienie delegacji do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 150 ust ustawy w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych o przesłankę terminu składania wniosków, Umożliwi to bowiem wcześniejsze przygotowanie dokumentów egzaminacyjnych oraz uzupełnianie wniosków w przypadku braków formalnych, a także będzie miało korzystny wpływ na pracę sekretariatu komisji.

Ponadto, rozporządzenie powinno określać warunki odnowienia świadectwa operatora urządzeń radiowych, co również wymaga kolejnej zmiany delegacji.

Art. 151

Proponuje się wprowadzić zmianę przepisu art. 151, zgodnie z którą osoby posiadające właściwe świadectwo operatora urządzeń radiowych, wydane przez Prezesa UKE lub przez uprawniony do tego organ zagraniczny, będą mogły obsługiwać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej urządzenia radiowe nadawcze lub nadawczo-odbiorcze, wykorzystywane dla potrzeb radiokomunikacji lotniczej albo radiokomunikacji morskiej i żeglugi śródlądowej, zgodnie z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi.

Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz w służbie lotniczej wydawane są zgodnie z przepisami międzynarodowymi:

- Regulaminem Radiokomunikacyjnym stanowiącym dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, sporządzonych w Genewie dnia 22 grudnia 1992 roku,
- Międzynarodową konwencją o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawaną im świadectw oraz pełnienia wacht, sporządzoną w Londynie dnia 7 lipca 1978 roku,
- Wspólnymi Wymaganiami Lotniczymi – Licencjonowanie personelu lotniczego JAR-FCL1 i JAR-FCL2 (podczas szkolenia dla uzyskania licencji członka personelu lotniczego realizowane jest szkolenie w zakresie procedur radiokomunikacji lotniczej, zawartych w Załączniku 10 do Konwencji o Międzynarodowym Lotnictwie Cywilnym).

Wprowadzenie zmian umożliwi wykonywanie zawodu marynarza i pilota w Polsce bez konieczności uznawania świadectw operatora urządzeń radiowych. Jest to zgodne z praktyką międzynarodową, gdzie czynności radiooperatora umożliwiające wykonywanie zawodu marynarza i pilota, które wymagają posiadania odpowiednich licencji i dyplomów, nie są objęte katalogiem zawodów regulowanych, przez co dokumenty uprawniające do ich wykonywania nie wymagają uznawania.

Art. 153

W art. 153 w ust. 4 planuje się dodanie pkt 5, zgodnie z którym z obowiązku oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami byłyby wyłączone urządzenia stanowiące urządzenia klasy 1, ponieważ takie urządzenia są uzgadniane na poziomie europejskim.

Art. 154

W art. 154 ust. 4 powinien być zmieniony tak, by nakładał na Prezesa UKE obowiązek umieszczania na stronach internetowych UKE listy podklas urządzeń radiowych klasy 1. Proponowana zmiana ma na celu doprecyzowanie przepisu. Dotychczasowe posłużenie się pojęciem „lista urządzeń” może sugerować, że chodzi tu o listę typów urządzeń i ich producentów, a chodzi tu o listę podklas urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1. Celowe jest także, aby lista była pełna, a nie, jak dotychczas, przykładowa.

Art. 155 ust. 2

Proponuje się zmienić przepis art. 155 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne poprzez wskazanie, iż zawiadomienie powinno zawierać niezbędne informacje dotyczące przeznaczenia, właściwości technicznych i eksploatacyjnych oraz zakresu zastosowania wprowadzanego do obrotu urządzenia radiowego. Ponadto, proponuje się dodać zapis dopuszczający przekazanie zawiadomienia pisemnie lub w formie dokumentu elektronicznego. Zawiadomienie w formie elektronicznej nie musi być opatrzone podpisem w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym.

Potrzebę notyfikacji urządzeń radiowych wprowadza artykuł 6.4 Dyrektywy RTTE, który obliguje producentów sprzętu do zgłaszania zamiaru wprowadzania do obrotu urządzeń radiowych pracujących w pasmach, które nie są w pełni zharmonizowane na terenie EU. Zaproponowana zmiana umożliwi producentom i dystrybutorom urządzeń radiowych zgłaszanie zamiaru wprowadzenia do obrotu lub użytku urządzeń radiowych poprzez europejski system notyfikacji: *Notification of the intention to place radio equipment on the market: one-stop procedure (OSN)*. Z systemu tego korzysta już większość krajów europejskich, również spoza EU, natomiast Polska, z uwagi na wymaganą przez Kpa pisemną formę wniosku o notyfikację, nie może przystąpić do tego europejskiego systemu. Podkreślić należy, że zgłoszenie zamiaru wprowadzenia do obrotu lub użytku urządzeń radiowych nie wymaga odpowiedzi od Prezesa UKE.

Art. 185

Planuje się zmianę art. 185 ust. 3, zgodnie z którą opłata roczna nie dotyczy podmiotu świadczącego usługę innemu podmiotowi z wykorzystaniem częstotliwości będącej w dyspozycji podmiotu posiadającego rezerwację częstotliwości.

W ust. 4 planuje się zastąpienie wyrazu „jednorazowa” wyrazem „dodatkowa”.

Planuje się następujące ukształtowanie limitów za prawo do dysponowania częstotliwością:

1) w systemach typu punkt – punkt (PP):

- a) za prawo do dysponowania w jednym prześle linii radiowej zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 MHz – 40 000 złotych,
- b) za prawo do dysponowania w jednym prześle linii radiowej przewoźnej zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 MHz – 80 000 złotych;

2) w systemach korzystających z satelitarnej infrastruktury telekomunikacyjnej:

a) za prawo do dysponowania częstotliwością:

- w służbie stałej satelitarnej z określoną lokalizacją systemu – 20 000 złotych,
- w segmencie naziemnym uzupełniającym pokrycie systemu satelitarne go za 1 MHz wykorzystywanego widma na obszarze jednej gminy – 500 złotych,
- w służbie satelitarne go badania ziemi – 5 000 złotych,
- w służbie meteorologii satelitarnej – 5 000 złotych,
- w służbie radionawigacji satelitarnej – 5 000 złotych,
- w służbie operacji kosmicznych – 5 000 złotych,
- w służbie badań kosmosu – 5 000 złotych,
- w służbie radiodyfuzji satelitarnej (kosmos–Ziemia) – 40 000 złotych;
- w służbie stałej satelitarnej przy określonym obszarze przemieszczania – 20 000 złotych,
- w służbie ruchomej satelitarnej przy określonym obszarze przemieszczania – 80 000 złotych;

3) w służbie lotniczej za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 kHz przez jeden system lotniskowy – 100 złotych;

4) w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej:

- a) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 kHz przez system stacjonarny zlokalizowany na obszarze jednej gminy lub instalacji nawodnej w relacji brzeg – statek – 1000 złotych,
 - b) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 kHz przez każdą stację przewoźną lub przenośną niepracującą na podstawie pozwolenia na używanie stacji na jednostce pływającej w relacji brzeg – statek – 80 złotych;
- 5) w radiodifuzji naziemnej:
- a) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy, w zakresie do 174 MHz – 250 złotych,
 - b) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanym przez system analogowy na obszarze jednej gminy, w zakresie powyżej 174 MHz:
 - w 2012 roku - 10 000 złotych,
 - w 2013 roku - 30 000 złotych,
 - od roku 2014 - 50 000 złotych,
 - c) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanym przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy, w zakresie powyżej 174 MHz do 862 MHz – 2 500 złotych,
 - d) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanym przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy, w zakresie powyżej 862 MHz – 500 złotych.
- 6) w pozostałych sieciach radiowych, w szczególności w sieciach dyspozytorskich, systemach komórkowych, systemach typu punkt – wiele punktów (PMP) oraz wiele punktów – wiele punktów (MPMP):
- a) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy, w zakresie do 174 MHz – 100 złotych,
 - b) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy, w zakresie powyżej 174 MHz do 3400 MHz – 10 złotych,
 - c) za prawo do dysponowania zasobem częstotliwości o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 złotych,

Opłaty nie powinny być pobierane za prawo do dysponowania częstotliwością:

- 1) w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej:
 - a) w morskim paśmie VHF:
 - w kanale 16 (156,800 MHz),
 - w kanale 70 (156,525 MHz),
 - b) w morskim paśmie MF: 2174,5 kHz, 2182 kHz, 2187,5 kHz,
 - c) w zakresie 406,0 – 406,1 MHz,
 - d) przez jednostki pływające w relacji statek – statek i statek – brzeg;
- 2) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej;
- 3) w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej:
 - a) za częstotliwości używane w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa: 121,5 MHz, 123,1 MHz, 243 MHz,
 - b) przez statki powietrzne, w relacji łączności statek powietrzny – Ziemia i statek powietrzny – statek powietrzny;
- 4) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej lotniczej;
- 5) w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla służby amatorskiej;

6) dla zapewnienia okazjonalnego przekazu informacji, trwającego nie dłużej niż 14 dni w ciągu roku kalendarzowego.

Podmioty, o których mowa w art. 4 pkt 1–2, 4, 5 i 7 oraz w art. 115b powinny wносить opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością. Opłata za prawo do dysponowania częstotliwością przez jednostki sił zbrojnych państw obcych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów, zawarta jest w opłacie rocznej za prawo do dysponowania częstotliwością, wnoszonej przez Ministra Obrony Narodowej.

Obowiązek uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje nie później niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku o rezygnację z prawa do dysponowania częstotliwością lub wykorzystywania częstotliwości.

W przypadku utraty prawa do dysponowania częstotliwością lub wykorzystania częstotliwości wskutek cofnięcia rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia radiowego, uiszczone opłaty nie będą podlegały zwrotowi. W przypadku stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia, opłaty pobierane za dysponowanie częstotliwością nie podlegają zwrotowi, jeśli częstotliwości były wykorzystywane.

Planuje się zmianę upoważnienia do wydania rozporządzenia, zgodnie z którą Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, dla podmiotów, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, mając na uwadze w szczególności:

- 1) warunki wykorzystywania częstotliwości oraz koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami;
- 2) potrzebę zagwarantowania optymalnego wykorzystania zasobów częstotliwości;
- 3) konieczność stymulowania rozwoju konkurencji na rynku lokalnym;
- 4) potrzebę zapobiegania wykluczeniu informacyjnemu, w szczególności na obszarach wiejskich;
- 5) specyfikę przeznaczenia i wykorzystywania częstotliwości;
- 6) efektywnego wykorzystania częstotliwości przez system radiowy;
- 7) korzyści społeczne z wykorzystania danego zasobu częstotliwości.

Przewiduje się także zmianę redakcyjną delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie opłat wnoszonych przez podmioty „rządowe” oraz podmiot, o którym mowa w art. 115b (tj. podmiot wykonujący zadania z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Proponowane zmiany wynikają z faktu, iż ciągły rozwój technologii bezprzewodowych prowadzi do częstych zmiany standardów urządzeń. Określenie wysokości opłat za prawo dysponowania zasobami częstotliwości dla nowych systemów radiowych jest przy obecnym brzmieniu art. 185 utrudnione lub nawet niemożliwe z uwagi na to, że w obowiązującym brzmieniu tego przepisu mowa jest o konkretnych systemach radiowych.

Równocześnie wprowadzanie na rynek rozwiązań technicznych zmierza w stronę zapewnienia mobilności użytkownikowi końcowemu, co powoduje zacieranie się różnic pomiędzy systemami ruchomymi i systemami określanymi jako nomadyczne, pracującymi w służbie stałej. Powoduje to trudności z klasyfikacją nowych systemów dla naliczania opłat za prawo dysponowania częstotliwością.

Ponadto niektóre rodzaje systemów bezprzewodowych nie są wykorzystywane z uwagi na brak zróżnicowania wysokości opłat od wielkości sieci. Przykładowo, dla niektórych

systemów opłata za wykorzystywanie częstotliwości przez jednej stację radiową tworzącą małą sieć jest taka sama jak dla rezerwacji ogólnopolskiej.

Zaproponowane w art. 185 zmiany wprowadzą przejrzyste uregulowanie systemu naliczania opłat, poprzez określanie systemów z uwagi na wykorzystywane zakresy częstotliwości bez odwoływania się do konkretnych systemów radiowych. Umożliwi to także określenie wysokości opłat dla systemów radiowych, które zostaną wprowadzone do używania w przyszłości. Maksymalne limity opłat zostały określone w zależności od zakresu częstotliwości oraz od wielkości obszaru, na którym dane częstotliwości są użytkowane.

Proponowane rozwiązanie sposobu naliczania opłat jest zgodne z podejściem Unii Europejskiej w zakresie regulacji zasobów częstotliwości, a także realizuje jeden z podstawowych celów, jakim jest zapewnienie neutralności technologicznej. Proponowane zmiany promują również efektywne cyfrowe techniki nadawcze uzależniając wysokość opłat od wielkości obszaru obsługi, a nie od liczby wykorzystywanych stacji nadawczych. Przykładowo, powinno to zachęcić operatorów sieci DVB-T do budowania i rozwijania swoich sieci.

Proponowane zmiany limitów opłat nie będą miały wpływu na wysokość przychodów budżetu państwa. Zwiększenie limitu opłat dla wybranych zakresów częstotliwości wynika z przyjęcia opłaty maksymalnej przy połączeniu kilku kategorii systemów.

Zmiana obciążeń operatorów z tytułu opłat za prawo do dysponowania częstotliwościami nastąpi po wydaniu nowego rozporządzenia w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością. W tym zakresie planowane jest ustalenie większych niż obecnie opłat za prawo do dysponowania częstotliwością dla przestarzałych urządzeń radiowych, które w sposób mało efektywny wykorzystują zasoby częstotliwości. Ponadto należy podkreślić, że w nowej propozycji brzmienia art. 185 zaproponowano zlikwidowanie sztucznego rozgraniczenia opłat za prawo do wykorzystania częstotliwości w służbie stałej satelitarnej.

Art. 185 ust. 2 i 3

Celem przepisu jest uniknięcie nakładania podwójnych opłat w związku ze świadczeniem usług dla podmiotu, który dysponuje rezerwacją częstotliwości i uiszcza już z tego tytułu należne opłaty. Proponuje się rezygnację z zawężenia zakresu przepisu wyłącznie do częstotliwości przyznanych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych, w celu zapewnienia równego traktowania podmiotów posiadających rezerwację częstotliwości w różnych służbach radiowych.

Art. 185 ust. 4

Wpływy z opłat deklarowanych w przetargach przez podmioty stanowią dochody budżetu państwa, które zgodnie z art. 186 pobierane są przez UKE. Sprecyzowano charakter opłat zastępując zapis opłata „jednorazowa” zapisem opłata „dodatkowa”. Zawarte w obowiązującym brzmieniu art. 185 ust. 4 ustawy wyrażanie „opłata jednorazowa” w praktyce wielokrotnie było interpretowane, przez podmioty startujące w przetargach, jako ich zwolnienie z obowiązku uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, która powinna być uiszczana niezależnie do jednorazowej opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości, o której mowa w art. 185 ust. 4 ustawy. Celem zaproponowanej zmiany jest wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie.

Art. 185 ust. 5 zdanie wprowadzające

Proponowana zmiana ma charakter porządkujący. Określenie „opłaty maksymalne” zastąpiono określeniem „limity opłat”.

Art. 185 ust. 5 pkt 2

W punkcie 2 dodano kolejne kategorie systemów podlegających opłacie w służbie: satelitarnego badania ziemi, meteorologii satelitarnej, radionawigacji satelitarnej, operacji kosmicznych oraz badań kosmosu. Zmiany te przyniosą tylko niewielkie zwiększenie dochodów budżetu państwa uwagi na małą popularność tych systemów.

Art. 185 ust. 5 pkt 3 i 4

Zaproponowane zmiany mają charakter wyłącznie porządkujący – i polegają na odrębnym ujęciu kwestii częstotliwości w służbie lotniczej oraz służbie radiokomunikacji morskiej i żegluga śródlądowej.

Art. 185 ust. 5 pkt 5

W radiodifuzji naziemnej połączone zostały opłaty dla radiofonii i telewizji. Kryteriami podziału opłat są wykorzystywane zakresy częstotliwości oraz wielkość obszaru, na którym podmiot dysponuje rezerwacją częstotliwości. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami nie będzie zależała więc już od liczby wykorzystywanych stacji nadawczych. Wprowadzono również cykliczne zwiększenie limitu opłat za wykorzystywanie telewizji analogowej do 2014 r. Zwiększenie opłat za dysponowanie w sposób analogowy częstotliwością w tym zakresie ma na celu zachęcenie podmiotów do przechodzenia na nowe cyfrowe techniki nadawania.

Art. 185 ust. 5 pkt 6

Usunięto istniejący podział na sieci pracujące w służbie stałej i ruchomej. Opłaty za systemy pracujące w tych służbach naliczane będą zgodnie z projektowanym ust. 5 pkt 6. Zmiana ta umożliwi naliczanie opłat również dla systemów radiowych, które zostaną wprowadzone do użytkowania w przyszłości.

Art. 185 ust. 6

W ust. 6 określono listę częstotliwości, za które nie pobiera się opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, zgodnie ze stanem faktycznym i praktyką państw członkowskich Unii Europejskiej.

Częstotliwości w morskim paśmie VHF w kanale 16 (156,800 MHz), w kanale 70 (156,525 MHz) oraz w morskim paśmie MF 2187,5 kHz służą do odbioru sygnałów o niebezpieczeństwie nadawanych z polskich obszarów morskich zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 września 2001 r. w sprawie prowadzenia nasłuchu radiowego na potrzeby Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (Dz. U. Nr 120, poz. 1282, z późn. zm.) oraz przepisami Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Częstotliwości z zakresu 406,0 – 406,1 MHz, przeznaczone są, zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym dla stacji satelitarnych radiopław małej mocy do lokalizacji katastrof. Natomiast częstotliwości 2174,5 kHz i 2182 kHz są częstotliwościami roboczymi stacji nadbrzeżnych służącymi do prowadzenia korespondencji pomiędzy stacjami nadbrzeżnymi i jednostkami pływającymi będącymi w niebezpieczeństwie w systemie GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System – Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa). Ponadto pkt 1 tego przepisu został rozszerzony o lit. c, zgodnie z którą nie pobiera się opłat za prawo do dysponowania częstotliwością z zakresu 406,0 – 406,1 MHz. Przedmiotowe zwolnienie wynika z faktu, iż częstotliwości te, zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym, są wykorzystywane przez pracujące w systemie Cospas-Sarsat osobiste nadajniki

bezpieczeństwa (PLB – Personal Locator Bacon) służące do lokalizacji osób będących w niebezpieczeństwie.

Stacje nadawcze w systemach radionawigacji i radiolokacji w służbie radiokomunikacyjnej morskiej (radiolatarnie, pławy nawigacyjne nadające sygnały automatycznej identyfikacji statków, pławy pomiarowe i radary nadbrzeżne) oraz stacje radionawigacyjne i radiolokalizacyjne w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej (radiolatarnie NDB, VOR, ILS, radiodalmierze DME i radary) są urządzeniami zapewniającymi bezpieczeństwo w żegludze morskiej i powietrznej. W związku z tym, zwolnienie z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez te urządzenia jest uzasadnione.

Art. 185 ust. 8 i 9

Celem zaproponowanej zmiany jest doprecyzowanie regulacji, która zawarta jest w obowiązującym art. 185 ust. 10. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku rezygnacji z prawa do dysponowania lub wykorzystywania częstotliwości obowiązek uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje nie później niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku o rezygnację z prawa do wykorzystywania częstotliwości albo z prawa do dysponowania nią w rezerwacji. Brzmienie obowiązującego przepisu ustawy nie wskazuje kryteriów, jakie ma stosować Prezes UKE przy ustalaniu tego terminu. W związku z powyższym, w celu wyeliminowania arbitralności przy jego określaniu proponuje się wskazanie w projektowanym przepisie w sposób wyraźny terminu, z upływem którego ustaje obowiązek uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością. W tym kontekście należy zauważyć, że opłata za prawo do dysponowania częstotliwością ma charakter roczny, a jej minimalna wysokość, zgodnie z § 6 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2005 roku w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (Dz. U. Nr 24, poz. 196, z późn. zm.) wynosi 1/12 opłaty rocznej. Oznacza to, iż opłaty są naliczane miesięcznie. W związku z powyższym w ocenie projektodawcy obowiązek uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością powinien ustawać w ostatnim dniu miesiąca, w którym wpłynął do UKE wniosek o rezygnację z prawa do wykorzystywania częstotliwości albo prawa do dysponowania tą częstotliwością określonego w rezerwacji.

Dodatkowo obowiązujące brzmienie art. 185 ust. 10 zawiera lukę, która wymaga uzupełnienia. Obowiązujący przepis określa, że obowiązek uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje nie później, niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku o rezygnację z prawa do dysponowania częstotliwością albo jej wykorzystywania niezależnie od tego, czy w ww. wniosku podmiot wskazuje datę, z którą zamierza zaprzestać dysponowania lub wykorzystywania zasobu częstotliwości. W ocenie projektodawcy w przypadku takich wniosków zasadnym będzie rozstrzygnięcie w przepisach ustawy, że obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością lub jej wykorzystywania ustaje w ostatnim dniu miesiąca, w którym przypada wskazany we wniosku podmiotu terminu rezygnacji z prawa do dysponowania częstotliwością lub jej wykorzystywania.

Zaproponowana zmiana nie będzie miała wpływu na wysokość wpływów budżetu państwa, gdyż nie zmienia ona sposobu naliczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwościami lub ich wykorzystywania - a jedynie doprecyzowuje obowiązujące przepisy, które już w obowiązującym stanie prawnym były interpretowane w sposób przedstawiony w proponowanych ust. 8 i 9.

Art. 185 ust. 10

W ust. 10 proponuje się dodanie zdania, które uchroni budżet państwa przed obowiązkiem zwrotu uiszczonych opłat za prawo do dysponowania częstotliwościami, w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia

radiowego. Wystąpienie w procesie wydawania decyzji administracyjnej uchybień formalnych, które skutkują stwierdzeniem nieważności decyzji przyznającej prawo do dysponowania częstotliwościami, ale nie wpłynęły na możliwość wykorzystania częstotliwości i częstotliwości są użytkowane przez podmiot uzasadnia odstępianie od generalnej zasady obowiązku zwrotu opłaty.

Art. 185 ust. 11

Rozszerzono liczbę przesłanek, którymi kieruje się Rada Ministrów określając wysokość opłat za prawo do dysponowania częstotliwością. Rozporządzenie może wprowadzić dodatkowe zróżnicowanie opłat, które umożliwi odpowiednie stymulowanie rynku i wypełnianie celów gospodarki zasobami częstotliwościowymi. Przy obecnie obowiązujących przepisach obserwowane jest niepokojące zjawisko bardzo długiego eksploatowania przestarzałego sprzętu telekomunikacyjnego.

Art. 185 ust. 12

Proponowana zmiana ma charakter porządkujący i polega na zmianie odesłania zawartego w tym przepisie.

Art. 189

Ponadto, planuje się doprecyzować art. 189 ust. 2 pkt 1 lit. d, tak by było wskazane, iż organy łączności prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu m.in. wspieranie skutecznego i efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami i numeracją. Zaproponowana zmiana ma na celu doprecyzowanie przepisu i zapewnienie spójności z pozostałymi zapisami w ustawie Prawo telekomunikacyjne, odnoszącymi się do tematyki gospodarowania widmem radiowym.

Art. 192 ust. 4

W związku z potrzebą implementacji art. 9 ust. 5 dyrektywy ramowej, należy nałożyć na Prezesa UKE obowiązek dokonywania regularnego przeglądu konieczności stosowania w decyzjach w sprawie rezerwacji częstotliwości ograniczeń, o których mowa w art. 115 ust. 2 pkt 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz przekazywania jego wyników Radzie Ministrów do zatwierdzenia. Prezes UKE powinien publikować na stronach BIP UKE zatwierdzone przez Radę Ministrów wyniki opisanego przeglądu. Przegląd ten powinien odbywać się nie rzadziej niż co dwa lata.

Art. 199 ust.1

W związku z art. 10 ust. 1 dyrektywy o zezwoleniach, do uprawnień Prezesa UKE proponuje się dodać uprawnienie do monitorowania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu telekomunikacji, gospodarki częstotliwościami lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.

Art. 207a

Planuje się dodanie art. 207a, który stanowiłby, iż w postępowaniach prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych oraz rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może zawiadamiać strony o decyzjach i innych czynnościach poprzez obwieszczenie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej, jeżeli strona wystąpiła albo wyraziła zgodę na takie jej zawiadamianie. Doręczenie pisma uważałoby się za dokonane z dniem opublikowania na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej takiego obwieszczenia.

Proponowany przepis jest przepisem szczególnym w rozumieniu art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego. Art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie (...), jeżeli przepis szczególny tak stanowi. Proponuje się dodanie takiego przepisu szczególnego do ustawy tak, aby możliwe było doręczanie decyzji i innych pism w sprawie poprzez obwieszczenie na stronie BIP UKE. Ma to na celu przyspieszenie, toczącego przed Prezesem UKE, postępowania administracyjnego w zakresie wydawania i zmiany rezerwacji częstotliwości oraz pozwoleń radiowych. Podkreślić należy, że zaproponowany przepis będzie miał szczególnie istotne znaczenie w przygotowaniach RP do organizacji EURO 2012.

Częstotliwości dla GSM-R

Przedstawione założenia proponują zmiany przepisów niezwykle istotnych ze względu na wdrażanie Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS).

System GSM-R jest systemem łączności cyfrowej, zaprojektowanym dla potrzeb zapewnienia komunikacji (głos i dane) pomiędzy pracownikami podmiotów zajmujących się transportem kolejowym. Wdrażany jest na potrzeby Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym. Terminy uruchomienia w Polsce Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym określone są w „Narodowym Planie Wdrażania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym w Polsce” (dalej także jako „Plan”), przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 6 marca 2006 roku w celu realizacji zobowiązań Polski wynikających z Decyzji Komisji Europejskiej nr 2006/679/WE dotyczącej technicznej specyfikacji dla interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu sterowania ruchem kolejowym transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych (Dz. Urz. UE L 284/1).

W Planie tym określono, że spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. odpowiedzialna jest za nadzór nad realizacją wdrożenia ETCS (system ETCS zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa poprzez przekazywanie do kabiny maszynisty informacji z urządzeń instalowanych na liniach kolejowych) na liniach kolejowych w Polsce, a także za obsługę i utrzymanie instalacji ETCS, które zostały przekazane do eksploatacji. Natomiast, zgodnie z zapisami w Planie, spółka Telekomunikacja Kolejowa Sp. z o.o. miała być odpowiedzialna za nadzór nad realizacją wdrożenia GSM-R na liniach kolejowych w Polsce, a także za obsługę i utrzymanie instalacji GSM-R, które zostały przekazane do eksploatacji.

W lipcu 2009 roku ostatecznie jednak uzgodniono, że spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. będzie odpowiadać za całość wdrażania ERTMS. W związku z powyższym nastąpiła zmiana beneficjenta na liście indykatywnej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko¹⁵.

Zgodnie z Narodowym Planem Wdrażania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym w Polsce na 5 000 km planowane jest wdrożenie systemu ETCS, zaś na 15 000 km ma być wdrożony system GSM-R¹⁶.

Zgodnie z decyzją Europejskiego Komitetu Radiokomunikacyjnego (ERC/DEC/(98)07) z dnia 20 marca 1998 r. pasmo częstotliwości przeznaczone dla GSM-R zawiera się w granicach 921-925 MHz i 876-880 MHz. Obecnie jest ono w znacznej części zajęte przez użytkownika rządowego. Ponadto Europejski Instytut Standardów Telekomunikacyjnych prowadzi prace nad rozszerzeniem pasma GSM-R o kolejne trzy megaherce (918-921 MHz i 873-876 MHz).

¹⁵ Informacje uzyskane ze strony spółki PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. <http://www.plk-sa.pl>

¹⁶ j.w.

W Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości zostały przeznaczone częstotliwości dla służby radiokomunikacyjnej ruchomej, której rodzajem jest użytkowanie systemu GSM-R. Ponadto, załącznik do zarządzenia Nr 23 Prezesa UKE z dnia 7 czerwca 2006 roku w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresów 876 – 915 MHz oraz 921– 960 MHz (Dz. Urz. UKE Nr 6, poz. 21) przewiduje:

- w pkt 2.2, iż zakres częstotliwości 876,0 – 876,1 MHz może być użytkowany jako cywilny w służbie ruchomej jedynie na potrzeby stosowanych w kolejnictwie systemów radiokomunikacyjnych do łączności w trybie DMO;

- w pkt 2.3, że zakres częstotliwości 876,1 – 877,5 MHz oraz 921,1 – 922,5 MHz może być użytkowany jako cywilny w służbie ruchomej jedynie na potrzeby stosowanych w kolejnictwie systemów radiokomunikacyjnych zgodnych ze standardem GSM.

Jednakże, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. nie posiadają rezerwacji częstotliwości pozwalających na uruchomienie powyżej opisywanego systemu.

W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, iż terminy wynikające z Narodowego Planu Wdrażania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym w Polsce są już częściowo opóźnione (istnieje więc realne ryzyko niewywiązania się Rzeczypospolitej Polskiej ze zobowiązań międzynarodowych), należy w ustawie Prawo telekomunikacyjne zamieścić regulacje umożliwiające uzyskanie częstotliwości przez podmiot wykonujący zadania z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym celu, proponuje się dodanie art. 115b, stanowiącego, iż podmiot wykonujący zadania z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykorzystuje częstotliwości rządowe na podstawie decyzji o prawie do wykorzystania częstotliwości wydanej przez Prezesa UKE po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określającej także szczegółowe warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej przez ten podmiot.

W tym miejscu wspomnieć należy, iż w innych krajach europejskich system GSM-R jest obsługiwany przez podmioty związane z branżą kolejową, z wykorzystaniem częstotliwości przyznanych w trybie bezprzetargowym.

Wdrożenie rozporządzenia ws. roamingu

Art. 192 ust. 1 pkt 5a, art. 209 ust. 1 pkt 29

W związku z koniecznością dostosowania polskiego prawa do przepisów *rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 717/2007 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej*, należy wprowadzić stosowne zmiany w art. 192 ust. 1 pkt 5a i art. 209 ust. 1 pkt 29. Zmiany będą polegać na zmianie odwołania do art. 3-6 rozporządzenia na odwołanie do art. 3-6a w art. 192 ust. 1 pkt 5a oraz dopisaniu zwrotu „z późn. zm.” we wskazaniu adresu publikacyjnego rozporządzenia w art. 209 ust. 1 pkt 29.

Numeracja

Art. 77 ust. 1 i 2

Propozycja zmiany ust. 1 i 2 w art. 77 ustawy Prawo telekomunikacyjne wynika z obowiązku określonego w art. 26 ust. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej, mówiącego o zapewnieniu dostępu do służb ratunkowych przez wszystkich dostawców świadczących usługi połączeń

wychodzących wykorzystujących numerację z PNK, w tym takich, którzy świadczą usługi łączności elektronicznej w oparciu o technologię nowej generacji np. VoIP.

Art. 79

Dodatkowo należy wprowadzić przepisy zapewniające, aby wszystkie przedsiębiorstwa, które świadczą publicznie dostępne usługi telefoniczne pozwalające na wywołania międzynarodowe, obsługiwały wszystkie wywołania przychodzące do ETNS i wychodzące z tej przestrzeni, według stawek podobnych do stawek stosowanych w przypadku wywołań do innych państw członkowskich i z tych państw. Dyrektywy wymagają zapewnienia dostępu, niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora, do wszystkich numerów we Wspólnocie, również numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji, numerów należących do ETNS i do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN). W tym celu należy o takie zapisy rozszerzyć art. 79.

Zmiana stanowić będzie implementację art. 27 ust. 3 oraz 28 zmienionej dyrektywy o usłudze powszechnej. Zmiana ta powinna uwzględniać wymogi określone w tym zakresie w rec. 46 dyrektywy 2009/136/EC, zgodnie z którym jednolity rynek oznacza, że użytkownicy końcowi mogą mieć w obrębie Wspólnoty dostęp do wszystkich numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji innych państw członkowskich oraz do usług wykorzystujących numery niegeograficzne, w tym między innymi do bezpłatnych numerów telefonicznych i połączeń telefonicznych o podwyższonej opłacie. Użytkownicy końcowi powinni również być w stanie korzystać z dostępu do numerów z przestrzeni numerowej telefonii europejskiej ("ETNS") i powszechnych międzynarodowych bezpłatnych numerów telefonicznych ("UIFN"). Transgraniczny dostęp do zasobów numeracyjnych i związanych z nimi usług nie powinien być ograniczany, z wyjątkiem obiektywnie uzasadnionych przypadków, na przykład gdy jest to niezbędne do zwalczania oszustw lub nadużyć (np. w związku z niektórymi usługami o podwyższonej opłacie), jeżeli numer jest uznawany za numer o zasięgu wyłącznie krajowym (np. krótki kod krajowy) lub jeżeli jest to technicznie lub ekonomicznie niewykonalne.

W dotychczasowym art. 28 dyrektywy o usłudze powszechnej, Państwa Członkowskie miały obowiązek zapewnić użytkownikom końcowym z innych Państw Członkowskich możliwość dostępu do numerów niegeograficznych na ich terytorium w przypadku, gdy jest to technicznie i ekonomicznie możliwe, z wyjątkiem przypadków, gdy wywołany abonent zdecydował, z powodów handlowych, ograniczyć wywołania przychodzące z określonych obszarów geograficznych. Natomiast obecne brzmienie tego przepisu wymaga aby Państwa członkowskie zapewniły, aby – w przypadku gdy jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne oraz z wyjątkiem sytuacji, gdy wywołujący abonent postanowił ze względów handlowych ograniczyć dostęp stron wywołujących z poszczególnych obszarów geograficznych – odpowiednie krajowe organy podejmowały wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby użytkownicy końcowi mieli możliwość:

a) dostępu we Wspólnocie do usług wykorzystujących numery niegeograficzne oraz możliwość korzystania z takich usług; oraz

b) dostępu, niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora, do wszystkich numerów we Wspólnocie, również numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji, numerów należących do ETNS i do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN).

A więc, zakres nowego przepisu jest szerszy. Zmiana ta powinna znaleźć odzwierciedlenie w nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Art. 126 ust. 1

Jednostki samorządu terytorialnego nie mają obecnie możliwości pierwotnego nabycia numeracji – brak jest bowiem odpowiedniego przepisu w tym zakresie. W związku z powyższym proponuję odpowiednią zmianę art. 126 ust. 1 Pt poprzez rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do uzyskania numeracji o jednostki samorządu terytorialnego.

Uzasadniając proponowaną zmianę art. 126, należy zauważyć, że zgodnie z ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić działalność w zakresie telekomunikacji, w tym m.in. świadczyć usługi telekomunikacyjne użytkownikom końcowym. Zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy o zezwoleniach przypadku, gdy konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych i numerów, państwa członkowskie przyznają takie prawa - na wniosek - każdemu przedsiębiorstwu w związku z dostarczaniem sieci lub usług na podstawie ogólnego zezwolenia. Ponadto przepis ten wymaga również, aby prawa użytkowania częstotliwości radiowych i numerów były przyznawane w oparciu o otwarte, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury. W związku z powyższym zasadne wydaje się wprowadzenie proponowanej zmiany i przyznanie możliwości przydziału numeracji jednostkom samorządu terytorialnego.

Art. 126 ust. 7

W związku z wymogami Załącznika część C pkt 1 dyrektywy autoryzacyjnej należy rozszerzyć ust. 7 w art. 126 na wzór art. 146 ustawy Prawo telekomunikacyjne, gdzie określono warunki wykorzystania częstotliwości.

W ust. 7 należy zatem wskazać, iż przydział numeracji może w szczególności określać następujące warunki wykorzystania:

- 1) wskazanie usługi telekomunikacyjnej, dla której przydzielona numeracja ma być wykorzystywana, z podaniem wymogów związanych ze świadczeniem usługi oraz zasad taryfowych i cen maksymalnych,
- 2) zobowiązania przedsiębiorcy, któremu przydzielono prawo użytkowania przyjęte podczas procedury przetargowej, o której mowa w ust. 3.

Art. 129 ust. 2

Konieczne jest dodanie przepisu, zgodnie z którym numery zaczynające się od „116” przeznaczone będą do świadczenia usług o walorze społecznym. W szczególności wskazać należy numer „116000” jako numer infolinii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci, w związku z wynikającym z dyrektywy o usłudze powszechnej (art. 27a ust. 4) wymogiem zapewnienia przez państwa członkowskie wszelkich starań, aby zapewnić obywatelom dostęp do specjalnej usługi telefonicznej umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci.

Art. 184 ust. 2

W art. 184 ust. 2 proponuje się dodanie pkt 14 określającego maksymalną opłatę za prawo wykorzystywania numeru routingu (NR) w wysokości 1000 zł. Kalkulacja takiej opłaty wymaga przeanalizowania trzech aspektów: wysokości opłat w innych krajach, kosztów obsługi procesu przenośności numerów (do którego to procesu numery routingu są niezbędne) oraz porównania z opłatami pobieranymi za wykorzystywanie numerów zbliżonych charakterystyką techniczną w kontekście ograniczonego zasobów i poziomu zapotrzebowania rynkowego.

Według informacji uzyskanych od innych regulatorów krajowych opłaty roczne za wykorzystywanie numerów routingowych w Europie kształtują się na poziomie **od 0,02 do 1000 Euro**, co daje średnią ok. **2000 zł** za prawo do rocznego wykorzystywania jednego numeru routingowego. Z kolei uwzględniając koszty obsługi procesów przenośności numerów przez system PLI-CBD i ich udział w całościowej funkcjonalności systemu oraz liczbę potencjalnie zaangażowanych w proces przedsiębiorców telekomunikacyjnych można przyjąć, iż poziom rocznej opłaty za prawo do wykorzystywania numeru routingowego powinien oscylować wokół wartości **500-600 zł**. Biorąc jednakże pod uwagę wysokości opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji zbliżonych charakterystyką techniczną i wielkością dostępnych zasobów, a więc numerów krajowych punktów sygnalizacyjnych i kodów sieci ruchomej (ok. **1200 zł** rocznie) oraz systematycznie kurczące się rezerwy w tym zakresie przy niesłabnącym zapotrzebowaniu ze strony rynku telekomunikacyjnego, należałoby przyjąć, że maksymalna wysokość przedmiotowej opłaty jaka byłaby określona w art. 184 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne powinna wynieść **1000 zł** za prawo do rocznego wykorzystywania jednego numeru routingowego (strefowego lub sieciowego).

Zgodnie z art. 13 dyrektywy o zezwoleniach w państwach członkowskich organy regulacyjne mogą nakładać opłaty za prawo do wykorzystywania numerów, co ma odzwierciedlać potrzebę optymalnego wykorzystywania zasobów, przy jednoczesnym zachowaniu zasad wynikających z tego przepisu. Obecny przepis art. 184 ustawy Prawo telekomunikacyjne określa obowiązek uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Wprowadzenie nowej opłaty - za prawo do wykorzystywania numerów routingowych, umożliwiłoby racjonalizację wykorzystania zasobów tej numeracji.

Art. 189 ust. 2 pkt 3 lit. g

Zapis wprowadza do ustawy Prawo telekomunikacyjne wymóg z art. 10 ust. 4 dyrektywy ramowej wspierania przez państwa członkowskie procesu harmonizacji numeracji w obrębie Unii Europejskiej oraz wymogi określone w art. 26 ust. 6 dyrektywy o usłudze powszechnej i art. 27a ust. 1 dyrektywy o usłudze powszechnej, mówiące o zapewnieniu informacji o funkcjonowaniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, w tym wymienionych w art. 27a ust. 3, ust. 4 i ust. 5 dyrektywy o usłudze powszechnej numerów zaczynających się na 116, to jest numerów o szczególnym znaczeniu społecznym.

Bezpieczeństwo i ochrona danych

Art. 1 ust. 1 pkt 7

W odniesieniu do wskazanego w art. 1 ust. 1 zakresu ustawy Prawo telekomunikacyjne, proponuje się doprecyzować pkt 7, o stwierdzenie, że w ramach warunków ochrony użytkowników usług ustawa ta określa „w szczególności prawo do prywatności i poufności”. Wynika to przede wszystkim z rozbudowania przepisów Działu VII (Tajemnica telekomunikacyjna i ochrona danych użytkowników końcowych), dodania Działu VIIa (Bezpieczeństwo i integralność sieci i usług), a także potrzeby wyraźniejszego zaakcentowania istoty tych wartości i potrzeby ich ochrony.

Art. 20a

Konieczne jest wprowadzenie przepisu, który uprawniał będzie Prezesa UKE do podejmowania efektywnej współpracy międzynarodowej w przedmiocie egzekwowania przepisów dotyczących prywatności użytkowników oraz integralności sieci i usług telekomunikacyjnych. W celu zapewnienia spójności na obszarze Unii Europejskiej w

zakresie takiej współpracy, Komisja Europejska powinna mieć możliwość oceny proponowanych przez organ regulacyjny rozwiązań i procedur. W tym celu Prezes UKE, przed podjęciem współpracy, będzie miał obowiązek poinformowania Komisji Europejskiej o zamierzonych działaniach.

W przypadku, gdy Komisja Europejska zgłosi do proponowanych przez Prezesa UKE rozwiązań uwagi, Prezes UKE nawiązując współpracę międzynarodową będzie miał obowiązek uwzględnić je w możliwie najszerszym zakresie. Powyższe stanowić będzie implementację art. 15a ust. 4 i 5 dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej.

Art. 60 pkt 8 i 9

W związku z dodaniem Działu VIIa (Bezpieczeństwo i integralność sieci i usług) oraz zawartych w nim regulacji dotyczących środków technicznych lub organizacyjnych, jakie obowiązani są podejmować przedsiębiorcy telekomunikacyjni, w celu niedopuszczenia do wystąpienia określonych zagrożeń: dla prywatności, poufności i tajemnicy telekomunikacyjnej, świadczenia i interoperacyjności usług telekomunikacyjnych oraz dostarczania i integralności sieci telekomunikacyjnych (w art. 175c ust. 2), należy uzupełnić katalog niezbędnych elementów, jakie powinien zawierać regulamin świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (niewymagających zawarcia umowy w formie pisemnej) o nowe uprawnienia przedsiębiorców telekomunikacyjnych w tym zakresie (art. 60 pkt 8).

Istnieje ponadto potrzeba położenia większego nacisku na ochronę abonentów przed różnego rodzaju zagrożeniami w sieciach telekomunikacyjnych, w szczególności poprzez określanie w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (niewymagających zawarcia umowy w formie pisemnej) rekomendowanych sposobów zabezpieczania przez abonentów urządzeń końcowych (art. 60 pkt 9). Stanowi to uzupełnienie obowiązku informacyjnego nałożonego na przedsiębiorców telekomunikacyjnych w art. 175e ust. 1. Rozwiązanie to niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia świadomości społecznej zagrożeń w sieciach telekomunikacyjnych i zwiększenia stopnia bezpieczeństwa abonentów, w rezultacie bardziej powszechnego stosowania zabezpieczeń telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.

Art. 159 ust. 1 pkt 3

Potrzeba doprecyzowania definicji „danych dotyczących lokalizacji” – o wskazanie, iż dane te dotyczą zarówno danych przetwarzanych w sieci telekomunikacyjnej, jak i „w ramach usług telekomunikacyjnych” – wynika z potrzeby właściwej implementacji znowelizowanego art. 2 lit. c dyrektywy 2002/58/WE o prywatności i łączności elektronicznej.

Art. 173 ust. 1 oraz ust. 1 pkt 1

Zmiany w art. 173 wynikają z potrzeby właściwej implementacji znowelizowanego art. 5 ust. 3 Dyrektywy 2002/58/WE o prywatności i łączności elektronicznej, w zakresie przechowywania danych informatycznych, w szczególności plików tekstowych, w urządzeniach końcowych abonentów lub użytkowników końcowych (tzw. „cookies”). Zasadnicza zmiana polega na wyraźnym wskazaniu (w art. 173 ust. 1), że dane takie mogą przechowywać zarówno podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną, jak również przedsiębiorcy telekomunikacyjni. Ponadto, podkreśla się, że niezbędna jest w takim przypadku zgoda abonenta lub użytkownika końcowego, a nie jak obecnie - jedynie poinformowanie go o takim przechowywaniu danych w jego urządzeniu końcowym (art. 173 ust. 1 pkt 2).

Art. 174a-174d

Jedną z najważniejszych kwestii, jakie podjął ustawodawca europejski nowelizując dyrektywę o prywatności i łączności elektronicznej jest stworzenie mechanizmów ochronnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa osobom korzystającym z usług telekomunikacyjnych. Zauważono bowiem, iż istotną barierą hamującą wzrost usług sektora telekomunikacyjnego jest obawa naruszenia prywatności oraz istotnych danych osobowych. Podczas prac nad tekstem dyrektywy powstał jednak dylemat, czy przepisy odnoszące się do danych osobowych powinny znaleźć się w regulacjach dotyczących telekomunikacji. Ostatecznie jednak zwyciężyła koncepcja częściowego uregulowania tych kwestii również w unijnym prawie telekomunikacyjnym. W ślad za rozwiązaniami przyjętymi na szczeblu europejskim, nowe przepisy art. 174a–174d ustawy Prawo telekomunikacyjne określają procedurę postępowania w przypadku, gdy dojdzie do naruszenia bezpieczeństwa prowadzącego do przypadkowego lub bezprawnego zniszczenia, utraty, zmiany, nieuprawnionego dostępu do danych osobowych przetwarzanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w związku ze świadczeniem publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Regulacje te implementują art. 4 ust. 3 znowelizowanej dyrektywy 2002/58/WE o prywatności i łączności elektronicznej, będący częścią tytułu traktującego o bezpieczeństwie przetwarzania danych.

Proponuje się, aby organem właściwym w ww. zakresie był Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (zwany dalej „GIODO”), któremu dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych będą obowiązani przysyłać zawiadomienia dotyczące przypadków naruszenia danych osobowych abonentów lub użytkowników końcowych. Dostawcy zobowiązani będą także do prowadzenia rejestrów przypadków takich naruszeń.

W sytuacji, gdy naruszenie będzie na tyle groźne, że może powodować zagrożenie dla prywatności abonentów lub użytkowników końcowych, przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą obowiązani poinformować o tym zdarzeniu zainteresowane osoby, wskazując m.in. informacje o zalecanych środkach mających na celu złagodzenie ewentualnych niekorzystnych skutków naruszenia danych osobowych oraz informacje o działaniach podjętych przez dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Jeśli przedsiębiorca nie wywiąże się z powyższego obowiązku, GIODO będzie mógł podjąć interwencję¹⁷ w tej sprawie. GIODO uzyskał również uprawnienie do wskazania przedsiębiorcom w jakiej formie i w jakich okolicznościach mają go informować o powyższych zdarzeniach (art. 174b). GIODO będzie mógł również wydawać przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zalecenia dotyczące najlepszych praktyk w zakresie ochrony danych osobowych abonentów lub użytkowników końcowych (174d).

Dział VIIa (Bezpieczeństwo i integralność sieci i usług)

Art. 175-175f

Wprowadzenie do ustawy Prawo telekomunikacyjne nowego Działu VIIa (Bezpieczeństwo i integralność sieci i usług) jest podyktowane nie tylko koniecznością dostosowania przepisów krajowych do ustawodawstwa europejskiego, ale również potrzebami sygnalizowanymi przez środowisko telekomunikacyjne. Zwrócono uwagę na brak dostatecznie skutecznych narzędzi prawnych pozwalających na otwartą walkę z zagrożeniami wpływającymi na bezpieczeństwo, integralność sieci oraz wydajność i jakość świadczonych usług telekomunikacyjnych. Projektodawca zdecydował się jednak nie pozostawiać przedsiębiorcom telekomunikacyjnym całkowitej dowolności w kwestii podejmowanych działań. Należy pamiętać,

¹⁷ Jest to zgodne z możliwością podejmowania przez GIODO wystąpień wprowadzoną art. 19a ustawy z dnia 27 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229 poz. 1497).

iz bezpieczeństwo sieci telekomunikacyjnych oraz usług świadczonych za ich pomocą leży również w interesie wszystkich użytkowników (a zatem w interesie publicznym). Tylko w taki sposób można mówić o realnym i spójnym zwiększeniu bezpieczeństwa oraz integralności sieci i usług, jak również współodpowiedzialności wszystkich usługodawców i operatorów telekomunikacyjnych.

Zmiana w art. 175 ustawy Prawo telekomunikacyjne polega na rozszerzeniu obowiązków ciążących na dostawcach publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i operatorach publicznych sieci telekomunikacyjnych, w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przekazu komunikatów, o kwestie związane z integralnością sieci i usług. Wynika ona z potrzeby właściwej implementacji art. 13a ust. 1 dyrektywy ramowej oraz art. 4 ust. 2 dyrektywy 2002/58/WE o prywatności i łączności elektronicznej.

Natomiast w art. 175a-175f ustawy Prawo telekomunikacyjne określone zostaną procedury, jakie powinni stosować przedsiębiorcy telekomunikacyjni w przypadku wykrycia naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług, które miało istotny wpływ na sieci i usługi telekomunikacyjne.

Proponuje się ponadto większe zaangażowanie Prezesa UKE w kwestie dotyczące bezpieczeństwa i ochrony integralności sieci i usług. Do Prezesa UKE wpływać będą od przedsiębiorców telekomunikacyjnych informacje dotyczące przypadków naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług, które miały istotny wpływ na sieci i usługi. Prezes UKE otrzyma również istotne uprawnienia związane z faktem, iż przypadki naruszenia bezpieczeństwa sieci i usług często mają charakter transgraniczny. Projektowane regulacje, transponując art. 13a ust. 3 dyrektywy ramowej, przewidują, że jeśli Prezes UKE uzna charakter zgłoszonego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług za istotny, poinformuje o fakcie jego wystąpienia organy regulacyjne innych państw członkowskich oraz Europejską Agencję do spraw Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA). Może również podać tę informację do wiadomości publicznej lub nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek jej opublikowania, jeśli ujawnienie takiego naruszenia leży w interesie ogólnym (art. 175b).

Szereg uprawnień do podejmowania określonych działań otrzymają również przedsiębiorcy telekomunikacyjni, co powinno usprawnić działania przez nich podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa sieci i usług telekomunikacyjnych oraz walki ze zjawiskiem spamu.

Przedsiębiorca telekomunikacyjny będzie mógł podjąć środki techniczne i organizacyjne mające na celu eliminację przekazu komunikatu, który ma na celu degradację sieci i usług, a także uzasadnione środki techniczne lub organizacyjne w celu przerwania lub ograniczenia świadczenia usługi telekomunikacyjnej na zakończeniu sieci, z którego następuje wysyłanie komunikatów mogących prowadzić do zagrożenia:

- 1) ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci;
- 2) integralności sieci telekomunikacyjnej, w tym w szczególności w przypadku zagrożenia wynikającego z zastosowania automatycznych systemów wywołujących;
- 3) interoperacyjności świadczonych usług;
- 4) naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej, prywatności i poufności.

W przypadku uzasadnionego wykorzystania ww. środków wyłączona będzie odpowiedzialność odszkodowawcza przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Należy w tym miejscu podkreślić, że środowisko telekomunikacyjne wielokrotnie uzasadniało niepodejmowanie skutecznych działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa sieci i usług telekomunikacyjnych obawą przed roszczeniami odszkodowawczymi ze strony usługodawców z tytułu nienależytego świadczenia usług telekomunikacyjnych.

W obliczu inicjatyw podejmowanych przez Komisję Europejską w przedmiocie zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników, sieci oraz usług telekomunikacyjnych, w zgodzie z art. 1 ust. 3a dyrektywy ramowej, należy uprawnnić przedsiębiorców telekomunikacyjnych do podejmowania odpowiednich działań zmierzających do ochrony integralności sieci i usług telekomunikacyjnych, wyłączenie w pilnych przypadkach, a polegających na odcięciu zakończenia sieci, które stanowi zagrożenie. Projektodawca nie daje natomiast przedsiębiorcom telekomunikacyjnym ogólnego uprawnienia do odcinania użytkowników od sieci telekomunikacyjnej, w każdym przypadku, a w szczególności nie daje podstawy do podejmowania środków ex ante.

Jednocześnie proponuje się, aby do przerwania lub ograniczenia świadczenia usługi telekomunikacyjnej w wyniku zidentyfikowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zakończenia sieci zagrażającego integralności sieci lub usług telekomunikacyjnych, zastosowanie znalazły przepisy o postępowaniu reklamacyjnym.

Ponadto, celem monitorowania przypadków najpoważniejszych zagrożeń sieci i usług, opracowywania zaleceń i rekomendacji dotyczących bezpieczeństwa i integralności sieci i usług oraz opiniowania projektów stanowisk Rady Ministrów w sprawie dokumentów Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego w tym zakresie, przy ministrze właściwym do spraw łączności powstanie Rada do spraw Bezpieczeństwa Teleinformatycznego, jako organ opiniodawczo-doradczy. Rada w szczególności analizować będzie informacje przekazane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz Prezesa UKE.

W skład Rady liczącej 12–20 członków wchodzić będą osoby wyznaczone spośród kandydatów zgłoszonych przez ministra właściwego ds. łączności, ministra właściwego ds. obrony narodowej, ministra właściwego ds. wewnętrznych i administracji, Prezesa UKE, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK”) i GIODO, a także izby gospodarcze reprezentujące przedsiębiorców telekomunikacyjnych lub podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną. Na posiedzenia Rady będą mogły być także zapraszane inne osoby, o ile będzie to wskazane dla realizacji zadań Rady. Kadencja członków Rady wynosić będzie 2 lata. Wyznaczany będzie Przewodniczący Rady, który kierować będzie jej pracami i reprezentować ją będzie na zewnątrz, a także Wiceprzewodniczący. Obsługę Rady zapewniać będzie urząd obsługujący ministra właściwego ds. łączności. Rada corocznie przedstawiać będzie ministrowi właściwemu ds. łączności sprawozdanie ze swojej działalności, a wszelkie opinie, protokoły z posiedzeń publikowane będą na stronie internetowej tego ministra.

Biorąc pod uwagę zalecenia i rekomendacje Rady, a także wytyczne Komisji Europejskiej, minister właściwy ds. łączności będzie mógł określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe środki techniczne i organizacyjne oraz metody zapobiegania zagrożeniom, o których mowa w art. 175a i 175c ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, jakie przedsiębiorcy telekomunikacyjni zobowiązani będą stosować w celu zapewnienia bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług telekomunikacyjnych.

Art. 189 i 209

Zmiany w art. 189 ust. 2 pkt 6 oraz art. 209 pkt 25a są konsekwencją propozycji ww. regulacji dotyczących bezpieczeństwa sieci i integralności usług.

Art. 189 ustawy Prawo telekomunikacyjne, regulujący między innymi uprawnienia Prezesa UKE, zostanie konsekwentnie uzupełniony o działania związane z zapewnieniem odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług, o których mowa w

art. 175a–175f. Zgodnie natomiast ze zmianą w art. 209 pkt 25a ustawy Prawo telekomunikacyjne za niewypełnienie obowiązków informacyjnych określonych w art. 175f, przedsiębiorca może zostać ukarany przez Prezesa UKE na zasadach z art. 210 ustawy.

Organy łączności

W związku z faktem, iż zgodnie z dyrektywami organy łączności (a zatem, Prezes UKE i minister właściwy do spraw łączności) wspólnie prowadzą politykę telekomunikacyjną, zasadne jest uregulowanie zasad tej współpracy, tak by była ona ściślejsza i bardziej efektywna. Należy w tym celu w sposób przejrzysty rozgraniczyć kompetencje obu tych organów. W związku z tym w art. 192 ustawy Prawo telekomunikacyjne proponuje się dokonania podziału zadań pomiędzy te dwa organy.

W zakresie kompetencji ministra właściwego do spraw łączności powinny się znaleźć w szczególności następujące kompetencje:

- wykonywanie zadań określonych w ustawie:
 - z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675),
 - z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.);
- inicjowanie oraz wspieranie badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych w zakresie łączności;
- współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi i pocztowymi oraz właściwymi organami innych państw;
- wykonywanie zadań w sprawach międzynarodowej i unijnej polityki telekomunikacyjnej;
- współpraca z Komisją Europejską i instytucjami unijnymi;
- przeprowadzanie konsultacji środowiskowych z zainteresowanymi podmiotami, w szczególności z operatorami, dostawcami usług, użytkownikami, konsumentami oraz producentami, w sprawach związanych z polityką telekomunikacyjną.

Z kolei, do zakresu działania Prezesa UKE będzie należało w szczególności:

1. wykonywanie zadań z zakresu regulacji i kontroli rynków usług telekomunikacyjnych, gospodarki w zakresie zasobów częstotliwości, zasobów orbitalnych i zasobów numeracji oraz kontroli spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej
2. wykonywanie, przewidzianych ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie, zadań z zakresu regulacji i kontroli rynków usług telekomunikacyjnych, gospodarki w zakresie zasobów częstotliwości, zasobów orbitalnych i zasobów numeracji oraz kontroli spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej;
3. wykonywanie zadań:
 - a. z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159, z późn. zm.),
 - b. określonych w ustawie:
 - c. z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675),
 - d. z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.),
 - e. z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.),

- f. z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.);
4. opracowywanie wskazanych przez ministra właściwego do spraw łączności projektów aktów prawnych w zakresie łączności;
 5. analiza i ocena funkcjonowania rynków usług telekomunikacyjnych i pocztowych;
 6. podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz rynku aparatury, w tym rynku urządzeń telekomunikacyjnych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności użytkowników i przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym podejmowanie decyzji w tych sprawach w zakresie określonym ustawą Prawo telekomunikacyjne;
 7. kontrolowanie realizacji obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia WE nr 717/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz zmieniającego dyrektywę 2002/21/WE (Dz. Urz. WE L 171 z 29.06.2007 r., str. 32 z późn. zm.);
 8. wykonywanie kontroli nad operatorami publicznej sieci telekomunikacyjnej i dostawcami publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz jednostkami samorządu terytorialnego wykonującymi działalność w zakresie telekomunikacji w zakresie realizacji obowiązków, o których mowa w art. 180a ust. 1, z wyjątkiem realizacji obowiązków dotyczących danych osobowych chronionych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
 9. prowadzenie baz danych, o których mowa w art. 71 ust. 4 oraz w art. 180f ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne;
 10. rozstrzyganie sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w zakresie właściwości Prezesa UKE;
 11. rozstrzyganie w sprawach uprawnień zawodowych w dziedzinie telekomunikacji, określonych w przepisach odrębnych;
 12. wykonywanie obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego;
 13. prowadzenie rejestrów w zakresie ujętym w ustawie Prawo telekomunikacyjne;
 14. koordynacja rezerwacji częstotliwości w zakresach częstotliwości przeznaczonych dla podmiotów, o których mowa w art. 4 oraz art. 115b ust. 6, w szczególności w zakresach częstotliwości przez nich zwalnianych lub dla nich nowo udostępnianych albo współwykorzystywanych z innymi użytkownikami;
 15. współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług pocztowych i telekomunikacyjnych, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom operatorów pocztowych, przedsiębiorców telekomunikacyjnych i ich związków;
 16. współpraca z Przewodniczącym KRRiT w zakresie określonym ustawą i przepisami odrębnymi;
 17. wykonywanie zadań w sprawach międzynarodowej i unijnej polityki telekomunikacyjnej z upoważnienia ministra właściwego do spraw łączności;
 18. współpraca z Komisją Europejską i instytucjami unijnymi, w tym z BEREC, oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich;
 19. przedstawianie Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw informacji z zakresu telekomunikacji, w tym wykonywanie obowiązków notyfikacyjnych, obejmujących przekazywanie treści postanowień, o których mowa w art. 23 ust. 1, oraz informacje o przedsiębiorcach telekomunikacyjnych, którzy zostali

uznani za posiadających znaczącą pozycję rynkową, świadczących usługę powszechną i realizujących połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz nałożonych na nich obowiązkach;

20. przeprowadzanie konsultacji środowiskowych z zainteresowanymi podmiotami, w szczególności z operatorami, dostawcami usług, użytkownikami, konsumentami oraz producentami, w sprawach związanych z zasięgiem, dostępnością oraz jakością usług telekomunikacyjnych;
21. przedstawianie Komisji Europejskiej informacji z zakresu poczty, w tym danych dotyczących operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe, informacji o sposobie udostępniania korzystającym z powszechnych usług pocztowych szczegółowych i aktualnych informacji dotyczących charakteru oferowanych usług, warunków dostępu, cen i wskaźników terminowości doręczeń, informacji o systemie rachunku kosztów stosowanym przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe, a na żądanie Komisji Europejskiej – informacji o przyjętych wskaźnikach terminowości doręczeń dla powszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym.

Dodatkowo zgodnie z postanowieniem art. 3 ust. 3a dyrektywy ramowej decyzja o odwołaniu Prezesa UKE, wskazująca powody jego odwołania, będzie podawana do publicznej wiadomości.

Organy łączności powinny mieć przydzielone nowe zadania wynikające z implementacji dyrektyw oraz rozporządzenia powołującego BEREC. W związku z powyższym, w art. 189 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne należy dodać następujące przepisy uwzględniające nowe kompetencje:

- powinien zostać dodany przepis upoważniający ministra właściwego do spraw łączności do współpracy z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich, BEREC i Komisją Europejską, w celu spójnego wdrażania i stosowania przepisów oraz do współpracy z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską w zakresie:

- planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma we Wspólnocie Europejskiej biorąc pod uwagę między innymi aspekty ekonomiczne, bezpieczeństwo, zdrowie, interes publiczny, wolność wypowiedzi, aspekty kulturalne, naukowe, społeczne i techniczne polityk UE, jak również różne interesy użytkowników widma, mając na celu optymalizację wykorzystania widma oraz unikanie szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych;
- promowania koordynacji podejść do polityki widma we Wspólnocie Europejskiej, a także, w stosownych przypadkach, zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania widma, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług telekomunikacyjnych.

Ponadto, minister właściwy do spraw łączności powinien być upoważniony do realizacji polityki w zakresie zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i integralności sieci i usług, w związku z dodaniem nowego rozdziału VIIa dotyczącego kwestii bezpieczeństwa i integralności sieci i usług.

Należy także dodać kompetencję Prezesa UKE w zakresie wspierania procesu harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracyjnych w obrębie Unii Europejskiej oraz zapewnienie informacji o istnieniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, w tym o szczególnym znaczeniu społecznym, skierowanej do obywateli, a w szczególności do podróżujących między państwami członkowskimi.

Do zadań Prezesa UKE należy także dodać wykonywanie zadań wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów (BEREC) oraz Urząd (Dz. U. UE L 337 z 18.12.2009 r., str. 1).

Zastępca Prezesa UKE

Art. 190

Obecnie znacznie zwiększyły się zadania Prezesa UKE, co wynika z wejścia w życie z dniem 17 lipca 2010 r. przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, a także z konieczności aktywnego udziału w pracach BEREC powołanego rozporządzeniem ws. ustanowienia BEREC. W związku z tym, zasadne jest umożliwienie powoływania drugiego zastępcy Prezesa UKE.

Obowiązki Prezesa UKE dodane przez ustawę o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w wielu przypadkach wykraczają zdecydowanie poza dotychczasowy zakres przedmiotowy działalności Prezesa UKE obejmujący w głównej mierze kwestie uregulowane ustawą Prawo telekomunikacyjne. Nowe obowiązki dotyczą takich m.in. dziedzin jak: kwestie dostępu do infrastruktury przedsiębiorstw użyteczności publicznej, inwentaryzacja infrastruktury telekomunikacyjnej na obszarze kraju, kompetencje w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Zwiększenie zakresu obowiązków Prezesa UKE wynika m.in. z następujących regulacji zapisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych:

- 1) art. 4 – wydawanie opinii w sprawie wykonywania przez jednostkę samorządu terytorialnego działalności w zakresie telekomunikacji;
- 2) art. 7 – udzielanie zgody na świadczenie przez jednostkę samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu bez pobierania opłat lub w zamian za opłatę niższą niż cena rynkowa;
- 3) art. 13 – wydawanie decyzji o dostępie telekomunikacyjnym w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) art. 20 i nast. – wydawanie decyzji w sprawie współkorzystania lub o dostępie do infrastruktury technicznej przedsiębiorstw użyteczności publicznej;
- 5) art. 29 – sporządzanie inwentaryzacji przedstawiającej pokrycie istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu;
- 6) zwiększenie uprawnień w zakresie zapewniania tzw. „prawa drogi” (czyli lokalizowania infrastruktury na cudzej nieruchomości), lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz przyznanie uprawnień w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego (art. 48; art. 124 ust. 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami - t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm., art. 11, 17 i 53 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.);
- 7) prowadzenie rejestru jednostek samorządu terytorialnego prowadzących działalność w zakresie telekomunikacji (art. 10 ustawy Prawo telekomunikacyjne);
- 8) art. 77 - kontrola działalności w zakresie telekomunikacji jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto, jak zostało wskazane wyżej, zwiększenie zadań i uprawnień Prezesa UKE wynika z rozporządzenia ws. ustanowienia BEREC.

Zgodnie z art. 4 tego rozporządzenia w skład BEREC wchodzi Rada Organów Regulacyjnych, która złożona jest z jednego przedstawiciela z każdego państwa członkowskiego, będącego zwierzchnikiem lub wyższym rangą mianowanym przedstawicielem krajowego organu regulacyjnego utworzonego w każdym państwie członkowskim, odpowiedzialnym przede wszystkim za nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem rynków sieci i usług telekomunikacyjnych.

Jak stanowi art. 5 ust. 1 rozporządzenia, Rada Organów Regulacyjnych wykonuje zadania BEREC i podejmuje wszystkie decyzje dotyczące wypełniania jego obowiązków. Zadania BEREC obejmują m.in.:

- a) wydawanie opinii w sprawie przygotowanych przez krajowe organy regulacyjne projektów środków dotyczących definicji rynku, wskazywania przedsiębiorstw o znaczącej pozycji rynkowej oraz stosowania środków naprawczych zgodnie z art. 7 i 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa); współpraca i współdziałanie z krajowymi organami regulacyjnymi zgodnie z art. 7 i 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- b) wydawanie opinii dotyczących projektów zaleceń lub wytycznych w sprawie formy, treści i poziomu szczegółowości informacji, które mają być podawane w powiadomieniach zgodnie z art. 7b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- c) konsultacje w związku z projektami zaleceń dotyczących rynków właściwych produktów i usług zgodnie z art. 15 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- d) wydawanie opinii dotyczących projektów decyzji w sprawie określania rynków ponadpaństwowych zgodnie z art. 15 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- e) udzielanie pomocy, na wniosek, krajowym organom regulacyjnym, w kontekście analizy rynku właściwego zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- f) monitorowanie i składanie sprawozdań dotyczących sektora łączności elektronicznej oraz publikowanie rocznego sprawozdania w sprawie rozwoju sytuacji w tym sektorze.

Podobnie, zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia, Komitet zarządzający BEREC składa się z jednego przedstawiciela z każdego państwa członkowskiego będącego zwierzchnikiem lub wyższym rangą mianowanym przedstawicielem niezależnego krajowego organu regulacyjnego utworzonego w każdym państwie członkowskim, odpowiedzialnym przede wszystkim za nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem rynków sieci i usług łączności elektronicznej oraz z jednego przedstawiciela Komisji.

W tym miejscu należy wspomnieć, iż pierwotnie (przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 29 grudnia 2005 roku o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji, Dz. U. Nr 267, poz. 2258, z późn. zm.) art. 190 ust. 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne, w brzmieniu przed omawianą zmianą, przewidywał możliwość powołania przez ministra właściwego do spraw łączności, na wniosek poprzednika Prezesa UKE – Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (dalej „Prezes URTiP”), zastępców Prezesa URTiP do spraw telekomunikacyjnych i pocztowych. Zgodnie z tym przepisem, zastępcy Prezesa URTiP byli odwoływani przez ministra właściwego do spraw łączności.

Proponuje się powrót do powyższego rozwiązania. W związku z tym, proponuje się wykreślenie przepisów art. 190 ust. 8b-8j. Tym samym, powoływanie zastępcy Prezesa UKE przez ministra właściwego ds. łączności, a nie w drodze konkursu jak jest obecnie, byłoby bardziej spójne z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z 8 sierpnia 1996 roku o Radzie Ministrów (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.), zgodnie z którym, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, minister sprawujący nadzór nad urzędem centralnym powołuje zastępców kierownika urzędu centralnego. Zastępcy Prezesa UKE powinni być powoływani na czas

kadencji Prezesa UKE – ich kadencja powinna wygasać wraz z wygaśnięciem kadencji Prezesa UKE. Odwołanie zastępcy Prezesa UKE przed upływem kadencji byłoby możliwe w przypadkach określonych w art. 190 ust. 4a ustawy Prawo telekomunikacyjne. Takie rozwiązanie wynika z potrzeby implementacji art. 3 ust. 3a zd. czwarte dyrektywy ramowej, który stanowi, iż Państwa członkowskie zapewniają, aby odwołanie szefów krajowych organów regulacyjnych, lub, w stosownych przypadkach, członków organu zbiorowego pełniącego tę funkcję, lub ich zastępców, było możliwe tylko wtedy, gdy przestaną oni spełniać warunki wymagane do wykonywania obowiązków określonych wcześniej w prawie krajowym.

Wynagrodzenie Prezesa UKE

Art. 193a

W art. 193a ustawy Prawo telekomunikacyjne proponuje się zmiany mające na celu implementację zmian do art. 3 ust. 3 dyrektywy ramowej.

Zgodnie z nowelizowanym art. 3 ust. 3 oraz 3a dyrektywy ramowej państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne posiadały wystarczające zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań, – miały oddzielne budżety roczne, a w szczególności aby te zasoby finansowe i ludzkie umożliwiały im aktywne uczestnictwo w pracach Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) i przyczynianie się do realizowanych przez niego funkcji.

W związku z powyższym, w celu zapewnienia środków na realizację powierzonych regulatorowi zadań, zakłada się dodanie art. 193a ustawy Prawo telekomunikacyjne, poprzez wprowadzenie delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie warunków wynagradzania pracowników UKE, na wzór regulacji przewidzianych dla określenia wynagrodzenia dla pracowników Urzędu Regulacji Energetyki. Wynagrodzenie zasadnicze pracowników oraz dodatek funkcyjny będzie ustalane zatem w oparciu o wskaźnik przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze telekomunikacyjnym, jak też mnożniki wskazane w ww. rozporządzeniu, biorąc pod uwagę motywowanie w celu zapewnienia efektywnego wykonywania obowiązków przez pracowników UKE.

Kontrola i postępowanie pokontrolne

Art. 201

Planuje się zmianę ust. 1, zgodnie z którą *expressis verbis* wśród podmiotów zdefiniowanych jako podmioty kontrolowane zostałyby wymienione jednostki samorządu terytorialnego, wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji, zgodnie z ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Zmiana ta ma na celu zapewnienie spójności pomiędzy ustawą Prawo telekomunikacyjne a ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ponadto, w związku ze zmianą art.10 dyrektywy o zezwoleniach konieczna jest zmiana art. 201 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne, poprzez dodanie pkt 4 umożliwiającego Prezesowi UKE nakazanie kontrolowanemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu zaprzestania lub opóźnienia świadczenia usługi telekomunikacyjnej, której dalsze świadczenie mogłoby prowadzić do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu wypełnienia obowiązków nałożonych zgodnie z art. 34, 36-40, 42 lub 44-45, w przypadku gdy po upływie 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych lub po upływie wyznaczonego terminu nie usunie on wskazanych nieprawidłowości lub udzielone wyjaśnienia okażą się niewystarczające.

Należy także skreślić obecny ust. 5 omawianego przepisu tak, aby Prezes UKE mógł wydać decyzję zakazującą podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności telekomunikacyjnej, zmieniającą lub cofającą rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział numeracji w każdym przypadku, gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot posiadający rezerwację częstotliwości lub przydział numeracji, nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z ustawy lub decyzji wydanej przez Prezesa UKE, a nieprawidłowości te występowały w przeszłości i mają poważny charakter i podmiot ten nie zastosował się do decyzji nakazującej usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W konsekwencji skreślenia ust. 5, w ust. 6 należałoby wskazać, iż w przypadku gdy przesłanką wydania decyzji, o której mowa w ust. 4, jest zagrożenie przez działalność telekomunikacyjną podmiotu kontrolowanego: obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa lub porządku publicznego, Prezes UKE przed jej wydaniem zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. Jeżeli uzasadnienie do opinii tych organów zawiera informacje stanowiące tajemnicę państwową, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie zostało sporządzone.

Art. 202

W związku z potrzebą implementowania przesłanek wymienionych w art. 10 ust. 6 dyrektywy o zezwoleniach w art. 202 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne powinno się wskazać następujące przesłanki podjęcia przez Prezesa UKE działań zmierzających do usunięcia zagrożeń:

- 1) bezpośrednie i poważne zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa, porządku lub zdrowia publicznego,
- 2) zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej lub poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, użytkowników końcowych oraz podmiotów, którym przyznano prawo do korzystania z widma radiowego.

Po ust. 4 proponuje się dodać ust. 4a, zgodnie z którym, w przypadku podjęcia decyzji nakazującej podmiotowi kontrolowanemu wstrzymanie wykonywania działalności telekomunikacyjnej, Prezes UKE określi w niej jej termin obowiązywania, nie dłuższy niż 3 miesiące. W przypadku, gdy zagrożenia będące przyczyną wydania tej decyzji nie zostaną usunięte przez podmiot kontrolowany w terminie, Prezes UKE będzie mógł przedłużyć termin obowiązywania decyzji o kolejne 3 miesiące. Przepis ten stanowił będzie implementację art. 10 ust. 6 dyrektywy o zezwoleniach, który przewiduje, iż w przypadku gdy właściwy organ dysponuje dowodem naruszenia wymogów związanych z ogólnym zezwoleniem, prawami użytkownika lub obowiązków szczególnych, o których mowa w art. 6 ust. 2, a naruszenie to stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, obronności lub zdrowia publicznego, albo spowoduje poważne problemy gospodarcze lub operacyjne dla innych dostawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej lub innych użytkowników widma radiowego, może on niezwłocznie podjąć środki tymczasowe mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie. Należy jednak zapewnić danemu przedsiębiorstwu rozsądną możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania jakichkolwiek środków naprawczych. W stosownych przypadkach właściwy organ może zatwierdzić środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez maksymalnie 3 miesiące, ale które – w sytuacji gdy nie zostały

zakończone procedury egzekwowania – mogą zostać przedłużone na kolejny okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

3.6. Zmiany w przepisach obowiązujących

Zmiana w ustawie z dnia 17 listopada 1964 roku – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.)

Proponuje się zmianę art. 479⁶³, zgodnie z którą w razie wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, sąd ochrony konkurencji i konsumentów może, na wniosek strony, która wniosła odwołanie, wstrzymać wykonanie decyzji z wyjątkiem decyzji, których natychmiastowa wykonalność wynika z przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Projektowana zmiana związana jest z implementacją znowelizowanego pakietu dyrektyw i wynika z brzmienia art. 4 dyrektywy ramowej. Zgodnie z tym przepisem do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem krajowym zostaną zastosowane środki przejściowe. Dyrektywa zatem przewiduje możliwość istnienia w prawodawstwie krajowym środków przejściowych, np. wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji, natomiast wprost dopuszcza również możliwość niewprowadzania takich środków. Dotychczasowe brzmienie ust. 1 art. 4 dyrektywy ramowej nakazywało utrzymanie w mocy decyzji krajowego organu regulacyjnego, chyba że organ odwoławczy postanowi inaczej. Dyrektywa dawała zatem wprost organom odwoławczym uprawnienie do oceny zasadności rygoru natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 130 Kpa decyzje podlegają natychmiastowemu wykonaniu w przypadku, kiedy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kpa, fakultatywny rygor natychmiastowej wykonalności), a także wtedy, kiedy przepisy ustawy wskazują wprost, że decyzja jest natychmiast wykonalna (obligatoryjny rygor natychmiastowej wykonalności). Projekt przepisu zmieniającego Kpc zakłada możliwość wstrzymania wykonania tylko tych decyzji, w których został nałożony fakultatywnie rygor natychmiastowej wykonalności. Możliwość ta dotyczy zarówno decyzji, którym organ mógł nadać rygor natychmiastowej wykonalności z urzędu jak i na wniosek strony, która wniosła odwołanie. Aktualne brzmienie przepisu budzi wątpliwości, ponieważ przepis nie różnicuje kwestii obligatoryjnego i fakultatywnego nadania rygoru natychmiastowej wykonalności, a co za tym idzie nasuwa się wniosek, że skoro *lege non distinguente* to przepis dotyczy obu sytuacji. Może to prowadzić do błędnej interpretacji przepisu, który pozwalałaby na wstrzymanie wykonania decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy w przypadku, gdy rygor wynika bezpośrednio z mocy ustawy. Należy zauważyć, że w praktyce nie miały miejsca sytuacje, w których sądy postanowieniem wstrzymywały wykonanie decyzji, które podlegały natychmiastowemu wykonaniu na mocy ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Nie ma uzasadnienia dla umożliwienia wstrzymania wykonania decyzji, w sytuacji gdy rygor natychmiastowej wykonalności został nadany *ex lege*. Wobec powyższego poprawka ta ma na celu zachowanie spójności systemowej dotyczącej poszczególnych przepisów.

Proponowany przepis ma brzmienie analogiczne do art. 479³⁰ Kpc, który dotyczy odwołań od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Różnica polega jednak na

tym, że Prezes UOKiK na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nadaje decyzjom rygor natychmiastowej wykonalności jedynie fakultatywnie, natomiast Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności fakultatywnie oraz obligatoryjnie z mocy prawa. W związku z powyższym zachodzi potrzeba zmiany brzmienia art. 479⁶³ Kpc w celu jednoznacznego wskazania, że nie można wstrzymać wykonanie decyzji, których natychmiastowa wykonalność wynika z przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne

Proponowane zmiany skonkretyzują możliwość wstrzymania rygoru tylko do sytuacji, w których rygor natychmiastowej wykonalności został nadany przez organ fakultatywnie.

Zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.)

Zmiana w art. 112 ust. 1

W związku z proponowaną zmianą art. 124 ust. 1b, planuje się zamieścić w przepisie art. 112 ust. 1 także odwołanie do tego przepisu.

Zmiana art. 124 ust. 1b

Zmiana polega na określeniu terminu 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku na wydanie decyzji o zezwoleniu na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości urządzeń łączności publicznej. Zmiana wynika z pkt 13 dyrektywy 2009/140/WE zmieniającego art. 11 akapit drugi tiret pierwsze dyrektywy 2002/21/WE ramowej. Ponadto, wskazuje się, że takie decyzje mogą być wydawane również w przypadku, gdy decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego nie jest wymagana.

Dodanie art. 124 ust. 1c

Na wzór rozwiązań przyjętych w art. 51 ust. 2–2c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przewiduje się zamieszczenie przepisów umożliwiających nakładanie kar pieniężnych na starostę przez wojewodę w przypadku zwłoki w wydaniu zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości urządzeń łączności publicznej, na które przysługuje zażalenie, karę pieniężną w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Zmiana ma na celu dyscyplinowanie organu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej, wprowadzając zmiany w art. 11 ust. 1 dyrektywy w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywie ramowej) nakłada na państwa członkowskie - obok dotychczasowych obowiązków - obowiązek zapewniania właściwym organom prostych i skutecznych procedur, na podstawie których organy te mogą rozpatrywać sprawy dotyczące prawa drogi.

Poprzednie brzmienie dyrektyw ramowej nakładało na państwa członkowskie jedynie obowiązek zapewnienia procedur „przejrzystych i ogólnie dostępnych”. Za implementację art. 11 dyrektywy ramowej należy uznać m. in. art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie ze wskazaną regulacją starosta jest uprawniony do ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie urządzeń łączności publicznej, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie

wyraża na to zgody. Zdanie drugie tego przepisu stanowi, iż „ograniczenie to następuje zgodnie z planem miejscowym, a w przypadku braku planu, zgodnie z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.”.

Część inwestycji telekomunikacyjnych, w tym np.: wszystkie telekomunikacyjne instalacje wewnątrzbudynkowe nie wymagają pozwolenia na budowę. W związku z tym, zgodnie z art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie wydaje się dla nich decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Praktyka stosowania art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami pokazuje, że w takiej sytuacji starostowie - w przypadku braku planu miejscowego - odmawiają wydania decyzji zezwalającej na zakładanie urządzeń łączności publicznej. Zaprezentowane powyżej stanowisko organów administracji znajduje potwierdzenie w orzeczeniach sądów administracyjnych¹⁸.

Literalna wykładania art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz praktyka stosowania tych przepisów utrudnia rozwój sieci telekomunikacyjnych, w wielu sytuacjach prowadzi do zamknięcia prawa drogi, tym samym uniemożliwiając skuteczne dochodzenie zainteresowanym podmiotom dochodzenia swoich praw do instalowania urządzeń telekomunikacyjnych.

W związku z powyższym, wprowadzenie w ustawie o gospodarce nieruchomościami przedstawionych zmian w zakresie art. 112 i art. 124 należy uznać za niezbędne w celu implementacji art. 11 dyrektywy ramowej w zmienionym brzmieniu.

Zmiany w ustawie z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.)

Z uwagi na niską skuteczność obecnie obowiązujących przepisów karnych zakazujących przesyłania niezamówionych informacji handlowych, proponuje się rozszerzyć zakres ścigania ww. wykroczeń w sytuacji, gdy dochodzi do naruszenia interesu publicznego. Proponuje się skreślić ust. 2 w art. 24 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w wyniku czego wszystkie przypadki przesyłania tego typu informacji ścigane będą z urzędu.

Zmiany w ustawie z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.)

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (dalej „sdg”) przed podjęciem kontroli organy kontroli zawiadamiają przedsiębiorcę o zamiarze jej wszczęcia. W art. 79 ust. 2 tej ustawy przewidzianych jest jednak kilka wyjątków, np.: nie wymaga zawiadomienia kontrola prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.).

Charakter większości naruszeń przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne, np. obowiązku przestrzegania zasady niedyskryminacji czy obowiązków związanych z ochroną abonentów analogicznie, jak to ma miejsce w przypadku postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK, wymaga szybkiej reakcji organu kontrolnego w przypadku uzyskania informacji o potencjalnym naruszeniu prawa. Należy wziąć pod uwagę fakt, że przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne można uznać w pewnym zakresie za *lex specialis* w porównaniu do przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dlatego też uprawnienia kontrolne przysługujące Prezesowi UKE powinny być analogiczne do uprawnień kontrolnych, którymi dysponuje Prezes UOKiK.

¹⁸ m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 stycznia 2010 r., sygn. I OSK489/09.

Prowadzone przez Prezesa UKE analizy dotyczące funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego w Polsce wskazują na coraz bardziej wielowymiarowe formy naruszania przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne, które w przypadku wcześniejszego zawiadomienia sprawcy o planowanej kontroli są niemożliwe do wykrycia. Ten problem jest szczególnie widoczny w przypadku badania wykorzystania widma radiowego. W związku z powyższym regulacja ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie postępowań kontrolnych prowadzonych na podstawie przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne powinna mieć charakter analogiczny do uregulowań tej ustawy dotyczących postępowań kontrolnych prowadzonych przez Prezesa UOKiK. Dotyczy to w szczególności: zawiadamiania o wszczęciu kontroli, obecności kontrolowanego w czasie trwania kontroli, przeprowadzania większej niż jedna kontroli w tym samym czasie i czasu trwania kontroli. Organ regulacyjny w dziedzinie telekomunikacji – podobnie jak Prezes UOKiK - powinien zostać wyposażony w narzędzie umożliwiające mu ciągłe monitorowanie przestrzegania obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie w sdg następujących zmian:

- a) w art. 79 ust. 2 po pkt 4 proponuje się dodać pkt 4a, zgodnie z którym kontrola gospodarki w zakresie zasobów częstotliwości lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej byłaby przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne;
- a) w art. 80 ust. 2 dodać pkt 5 o następującej treści: „5) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy - Prawo telekomunikacyjne”;
- b) w art. 82 ust. 1 dodać pkt 8 o następującej treści: „8) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy - Prawo telekomunikacyjne”;
- c) w art. 83 ust. 2 dodać pkt 9 o następującej treści: „9) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy – Prawo telekomunikacyjne”.

Zmiany w ustawie z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675)

W art. 7 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych proponuje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą świadczenie bezpłatnej usługi dostępu do Internetu lub w zamian za opłaty niższe niż cena rynkowa świadczonej w sposób określony w art. 6 ust. 2 tej ustawy (czyli na potrzeby organów administracji publicznej, państwowych lub samorządowych jednostek organizacyjnych oraz innych podmiotów publicznych, a także w przypadku usług telekomunikacyjnych świadczonych wyłącznie w miejscach publicznych przez publicznie dostępne punkty dostępu do Internetu) nie będzie wymagało uzyskania zgody Prezesa UKE, o której mowa w art. 7 ust. 1 tej ustawy.

W art. 7 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych użyta została koniunkcja (użycie wyrazu „oraz”) wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 5 oraz art. 6 ust. 1 tej ustawy, natomiast w jej art. 7 ust. 2 występuje alternatywa nierozłączna (użycie wyrazu „lub”). Konieczne jest usunięcie tej sprzeczności poprzez jednoznaczne wskazanie, że usługa dostępu do Internetu może być świadczona bez pobierania opłat lub w zamian za opłatą niższą niż cena rynkowa, po spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 5 oraz art. 6 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Odnosząc się do art. 20 i n. ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych dotyczących decyzji w sprawie współkorzystania i dostępu do infrastruktury technicznej należy stwierdzić, iż zasadnym jest jednoznaczne wskazanie, iż także do tych decyzji stosować należy Rozdział 3, Dział I ustawy Prawo telekomunikacyjne (analogicznie do decyzji wydawanych w trybie art. 30 ust. 5 ustawy szerokopasmowej). Punkt 23 preambuły do dyrektywy ramowej stanowi, iż „Wspólne korzystanie z urządzeń może być korzystne z punktu widzenia miejskiego planowania przestrzennego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska i powinno być promowane przez krajowe organy regulacyjne na podstawie dobrowolnie zawieranych porozumień. W przypadku, gdy przedsiębiorstwa są pozbawione dostępu do wiarygodnych rozwiązań alternatywnych, można nakazać wspólne korzystanie z urządzeń lub nieruchomości. Dotyczy to między innymi fizycznej kolokacji i przewodów, budynków, masztów, anten lub systemu wspólnego korzystania z anten. Obowiązek wspólnego korzystania z urządzeń lub nieruchomości winien być nałożony na przedsiębiorstwa dopiero po przeprowadzeniu pełnej konsultacji publicznej.”.

W świetle powyższego przeprowadzenie konsultacji w sprawie współkorzystania i dostępu do infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 20 i n. ustawy o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych wydaje się celowe.

Art. 21 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych kształtuje uprawnienie PUP lub przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do zwrócenia się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie współkorzystania lub dostępu do infrastruktury technicznej. W przepisie tym brakuje, analogicznego do określonego w art. 27 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne, wymagania aby wniosek zawierał projekt umowy o współkorzystaniu lub dostępie do infrastruktury technicznej, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. Zgodnie z obecnym stanem prawnym, Prezes UKE może dowiedzieć się o negocjowanej umowie i rozbieżnościach dopiero wzywając strony do przedłożenia swoich stanowisk na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zatem zasadnym wydaje się wprowadzenie obowiązku dla wnioskodawcy, aby wraz z wnioskiem przedłożył projekt umowy i wskazał występujące rozbieżności.

Nie jest jasna relacja przepisu art. 30 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych do art. 33 ust. 1 tej ustawy. Literalne brzmienie art. 30 ust. 1 prowadzi do wniosku, że materia, której on dotyczy zawiera się w art. 33 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W związku z powyższym, należy przerehabilitować art. 30 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych i określić w sposób precyzyjny jego zakres przedmiotowy w taki sposób, aby nie powstawały wątpliwości interpretacyjne co do relacji tego przepisu do art. 33 ust. 1.

W art. 30 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych należy wskazać, iż korzystanie z nieruchomości jest odpłatne, chyba że linia lub urządzenia telekomunikacyjne służą zapewnianiu telekomunikacji:

- 1) właścicielowi nieruchomości;
- 2) użytkownikowi wieczystemu nieruchomości;
- 3) osobie, której przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu;
- 4) osobie posiadającej inny tytuł prawny do nieruchomości.

Zmiana ma na celu ujednolicenie zapisów art. 30 i art. 33.

W art. 30 w ust. 3 należy wprowadzić zmiany wdrażające zmieniony art. 12 ust. 3 dyrektywy ramowej, to jest doprecyzować, iż niemożliwość doprowadzenia kolejnego kabla telekomunikacyjnego zachodzi wtedy, gdy doprowadzenie kolejnego kabla

telekomunikacyjnego do budynku lub umieszczenia tego kabla w istniejącej kanalizacji kablowej, byłoby ekonomicznie nieopłacalne lub technicznie niemożliwe.

W art. 30 ust. 5 należy doprecyzować, iż do dostępu, o którym mowa w ust. 1–3, stosuje się odpowiednio przepisy:

1) art. 19–24, z tym że termin zawarcia umowy dostępu wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o jej zawarcie, z tym że Prezes UKE w decyzji określa zasady rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego oraz wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnych lub budynków uwzględniające stopień występującego w danym przypadku ryzyka, oraz

2) Działu I Rozdziału 3, ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

Proponuje się ponadto rozważenie możliwości wprowadzenia do ustawy szerokopasmowej sankcji w postaci kar administracyjnych za niewykonywanie decyzji Prezesa UKE wydawanych na jej podstawie oraz stosowania w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne dotyczących postępowania kontrolnego. Brak środków dyscyplinujących podmioty zobowiązane do stosowania jej przepisów może prowadzić do sytuacji, w której niektóre z rozwiązań zawartych w jej przepisach będą nieskuteczne, co może spowolnić rozwój usług i sieci szerokopasmowych w Polsce.

4. Upoważnienia do wydania aktów wykonawczych

Art. 78 ust. 7

Zmiana zapisu art. 78 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne powinna uwzględniać wymóg art. 26 ust. 5 dyrektywy o usłudze powszechnej mówiący o zapewnieniu przez właściwe organy regulacyjne określenia kryteriów dokładności i niezawodności podanych informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie. Delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia da możliwość zmiany wymagań w zależności od aktualnego poziomu możliwości technicznych.

Art. 81 ust. 6

Planuje się zmianę upoważnienia do wydania rozporządzenia zawartego w art. 81 ust. 6, tak by minister właściwy do spraw łączności określał wymaganą przepływność łącza dla usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu jednostek uprawnionych, mając na uwadze poziom rozwoju telefonizacji, stymulowanie rozwoju telefonizacji oraz zwiększenie dostępności usług telekomunikacyjnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast, rozporządzenie to nie będzie obejmowało innych elementów regulowanych dotychczas tym rozporządzeniem, to jest m.in. wskaźników dostępności i jakości usługi powszechnej.

Art. 89b

Planuje się dodanie delegacji dla ministra właściwego do spraw łączności do wydania rozporządzenia określającego, szczegółowe wymagania dotyczące świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w celu zapewnienia użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi równoważnego dostępu do usług telekomunikacyjnych, w stosunku do dostępu z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych.

Art. 95

Planuje się zmianę art. 95 ust. 4, tak by minister właściwy do spraw łączności był upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu obliczania kosztu netto usługi, o której mowa w art. 81 ust. 3, kierując się obowiązującymi w tym zakresie przepisami Unii Europejskiej. Zmiana wynika ze zmiany art. 81 dotyczącego zestawu usług wchodzących w skład usługi powszechnej.

Art. 111 ust. 3

Planuje się zmienić art. 111 ust. 3, tak by Rada Ministrów określała, w drodze rozporządzenia, Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych oraz kierunków i celów polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie widma radiowego przyjętych przez Parlament Europejski i Radę na mocy art. 8a ust. 3 dyrektywy ramowej z uwzględnieniem wymagań dotyczących:

- 1) zapewnienia warunków dla harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości;
- 2) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych;
- 3) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 133 ust. 3

Planuje się zmianę uwzględniającą kompetencje KRRiT w zakresie systemów dostępu warunkowego, to jest zmianę zdania wstępnego upoważnienia do wydania rozporządzenia (fakultatywnego) tak, by minister właściwy ds. łączności wydawał przedmiotowe rozporządzenie w porozumieniu z KRRiT.

Art. 144 ust. 3

Planuje się rozszerzyć delegację do wydania rozporządzenia (fakultatywnego), tak aby minister właściwy do spraw łączności był upoważniony do rozszerzenia zakresu urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, poprzez określenie:

- 1) rodzajów urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, w tym tych urządzeń, które wymagają zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez Prezesa UKE;
- 2) warunków używania urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, w szczególności:
 - a) trybu i warunków rejestracji używania tych urządzeń,
 - b) zakresu częstotliwości,
 - c) maksymalnej mocy promieniowania lub maksymalnego natężenia pola magnetycznego,
 - d) obszaru używania tych urządzeń;
- 3) rodzajów służb
 - kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń.

Art. 148 ust. 4

Proponuje się uzupełnienie delegacji do wydania rozporządzenia z art. 148 ust. 4, tak by minister właściwy do spraw łączności określał także sposób identyfikacji stacji. Sprawa przydziału znaków wywoławczych stacjom radioamatorskim nie jest obecnie regulowana przepisami prawa. Dotychczas wynikała z przyjętego wieloletniego zwyczaju i była przedmiotem wspólnych uzgodnień dokonanych przez Prezesa UKE oraz organizacje

zrzeszające radioamatorów. Konieczne jest dokonanie odpowiednich zmian w akcie prawnym rangi rozporządzenia i uregulowanie tego zagadnienia, tak aby zapewnić ład w łączności amatorskiej. Dotychczas, z powodu braku delegacji ustawowej do wydania stosownych przepisów wykonawczych, było to niemożliwe. W związku z powyższym, planuje się dodanie pkt 4 w brzmieniu: „sposób identyfikacji stacji”.

Art. 150 ust. 4

Konieczne jest określenie w rozporządzeniu w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych terminu składania wniosków, w celu pełnego wykorzystania możliwości testowego systemu egzaminowania. Umożliwi to bowiem wcześniejsze przygotowanie dokumentów egzaminacyjnych oraz uzupełnianie wniosków w przypadku braków formalnych, a także będzie miało korzystny wpływ na pracę sekretariatu komisji.

Ponadto, rozporządzenie powinno określać warunki odnowienia świadectwa operatora urządzeń radiowych.

W związku z powyższym, planuje się zmianę pkt 2 oraz dodanie pkt 3 w przedmiotowej delegacji, tak aby minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu i ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, określał, w drodze rozporządzenia także:

- warunki odnowienia świadectwa operatora urządzeń radiowych;
- termin złożenia wniosku o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych albo jego odnowienie bez przeprowadzania egzaminu, tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, a także wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa, kierując się zasadą, że nie powinny one stanowić bariery dla osób zainteresowanych obsługą urządzeń radiowych.

Art. 175e

W rozdziale „Bezpieczeństwo sieci i integralność usług” planuje się także zamieścić delegację fakultatywną dla ministra właściwego do spraw łączności do określenia szczegółowych środków technicznych i organizacyjnych oraz metod zapobiegania naruszeniu bezpieczeństwa lub integralności sieci lub usług, jakie przedsiębiorcy telekomunikacyjni zobowiązani będą stosować w celu zapewnienia bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług telekomunikacyjnych. Minister właściwy do spraw łączności wydając to rozporządzenie będzie obowiązany brać pod uwagę zalecenia i rekomendacje Rady do spraw Bezpieczeństwa Teleinformatycznego oraz wytyczne Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Art. 193a

W związku ze znacznym zwiększeniem zadań Prezesa UKE, w celu zapewnienia środków na ich realizację, zakłada się dodanie art. 193a ustawy Prawo telekomunikacyjne, poprzez wprowadzenie delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania pracowników UKE, na wzór regulacji przewidzianych dla określenia wynagrodzenia dla pracowników Urzędu Regulacji Energetyki. Wynagrodzenie zasadnicze pracowników oraz dodatek funkcyjny będzie ustalane zatem w oparciu o wskaźnik przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze telekomunikacyjnym, jak też mnożniki wskazane w ww. rozporządzeniu.

5. Przepisy o odpowiedzialności karnej i karno-administracyjnej

5. 1. Przepisy o odpowiedzialności karno-administracyjnej

Z uwagi na to, iż niezastosowanie się do obowiązków wynikających z ustawy Prawo telekomunikacyjne powinno skutkować sankcjami w postaci nałożenia na podmiot, który się do tych obowiązków nie zastosował, określonej kary pieniężnej, należy przewidzieć w ustawie odpowiednie regulacje w tym zakresie. W związku z tym powinno się określić sytuacje, w których dany podmiot na skutek zmienionych regulacji będzie podlegał karze pieniężnej w określonej wysokości. Kara taka będzie nakładana przez Prezesa UKE.

Należy doprecyzować art. 209 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne tak by zostało wskazane wprost, iż penalizuje on zachowania polegające na nieudzieleniu informacji lub niedostarczaniu dokumentów zawierających informacje, których obowiązek udzielenia lub dostarczenia przewidziany został w ustawie Prawo telekomunikacyjne lub ustawie o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W obecnym brzmieniu znaczna część dyspozycji przepisu art. 209 ust. 1 pkt 1 zawiera się bowiem w dyspozycji przepisu art. 209 ust. 1 pkt 3. Takie brzmienie przepisu powoduje wątpliwości interpretacyjne.

W art. 209 w ust. 1 po pkt 9 należy dodać pkt 9a umożliwiający Prezesowi UKE nałożenie kary pieniężnej na podmiot, który nie wykorzystuje, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, przyznaną częstotliwości przez co najmniej 6 miesięcy. Przepis ten ma zapobiegać „przetrzymanywaniu” częstotliwości, które są dobrem rzadkim.

Ponadto, w art. 209 po pkt 25) należy dodać pkt 25a) sankcjonujący niepublikowanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego na swoich stronach internetowych informacji, o których mowa w art. 175f ust. 1, to jest informacji o:

- 1) potencjalnych zagrożeniach związanych z korzystaniem z usług telekomunikacyjnych,
- 2) rekomendowanych środków ostrożności i sposobach zabezpieczania urządzeń końcowych przed wirusami i oprogramowaniem szpiegującym oraz
- 3) konsekwencjach braku lub nieodpowiedniego zabezpieczenia urządzeń końcowych.

Ponadto, proponuje się dodanie przepisów penalizujących utrudnianie lub uniemożliwianie wykonywania czynności kontrolnych przez Prezesa UKE (analogiczny przepis znajduje się np.: w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537 z późn. zm)). Przedsiębiorcy często utrudniają rozpoczęcie kontroli lub już w trakcie prowadzonej kontroli utrudniają jej przebieg. Ma to zwłaszcza miejsce w przypadku mniejszych przedsiębiorców i kontroli prowadzonych przez pracowników Delegatur UKE.

Dodatkowo w związku z wymogami dyrektywy o zezwoleniach oraz dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej należy wskazać, iż kara, o której mowa w art. 209 ust. 1 może zostać nałożona także w przypadku, gdy podmiot zaprzestał naruszania prawa i naprawił wyrządzoną szkodę.

5.2. Przepisy o odpowiedzialności karnej

Brak

6. Przepisy przejściowe i dostosowujące (wpływ projektowanej ustawy na stosunki powstałe pod działaniem ustawy lub ustaw dotychczasowych)

Przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych

W stosunku do już funkcjonujących urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym, przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powinny uzyskać zgodę Prezesa UKE na ich używanie w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Obowiązki dostępowe

W związku z rozszerzeniem obowiązku dostępu na elementy infrastruktury dotychczas nieobjęte tym obowiązkiem, koniecznym jest wprowadzenie przepisu przejściowego, zgodnie z którym przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej, na którego nałożono obowiązek zapewnienia dostępu, zobligowany będzie do przedstawienia zmian warunków hurtowych dotyczących nowych elementów dostępu.

Ochrona użytkownika końcowego

W związku z rozszerzeniem katalogu niezbędnych elementów regulaminu świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (niewymagających zawarcia umowy w formie pisemnej), określonych w art. 60, konieczne jest wprowadzenie stosownego przepisu przejściowego.

Należy zamieścić przepis, zgodnie z którym przepisu art. 56 ust. 4a i 4b nie stosuje się do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Ponadto, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w zakresie realizacji przez abonentów uprawnień, o których mowa w art. 69 – 72, powinny być stosowane przepisy dotychczasowe.

Usługa powszechna

W zakresie usługi powszechnej należy wziąć pod uwagę sytuację, gdy znowelizowana ustawa Prawo telekomunikacyjne wchodzi w życie w czasie, gdy trwa konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego – proponuje się, by w takiej sytuacji umorzyć wszczętą procedurę i zastosować nowe przepisy.

Należy także przewidzieć przepis umożliwiający wszystkim przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zobowiązanym do pokrycia dopłaty przyłączenie się, na prawach strony, do postępowania prowadzonego przez Prezesa UKE w sprawie przyznania dopłaty w odniesieniu do wniosków złożonych przez przedsiębiorcę wyznaczonego przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Centralna Baza Danych

Należy wprowadzić przepis zobowiązujący przedsiębiorców telekomunikacyjnych w terminie 5 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy do:

- 1) dostarczenia danych dotyczących przeniesionych numerów, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1;
- 2) dostosowania swoich systemów informatycznych do systemu, o którym mowa w art. 78 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, oraz do przekazania danych, o których mowa w art. 78 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Przepisy przejściowe umożliwią dokonanie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych określonych prac mających na celu dostosowanie swoich systemów informatycznych do PLI CBD w nowym kształcie.

Należy także przewidzieć przepis utrzymujący w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 78 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 78 ust. 7 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Częstotliwości

Za zasadne należy uznać uregulowanie w projektowanej ustawie kwestii postępowań będących w toku, a dotyczących dokonywania rezerwacji częstotliwości oraz wydawania pozwoleń radiowych według nowych przepisów.

Należy przewidzieć przepis stanowiący transpozycję art. 9a dyrektywy ramowej. Przepis ten powinien przyznawać podmiotom, na rzecz których przed dniem 25 maja 2011 roku została dokonana rezerwacja częstotliwości na czas dłuższy niż do 25 maja 2016 roku możliwość wystąpienia w terminie do 25 maja 2016 roku z wnioskiem do Prezesa UKE o dokonanie oceny ograniczeń, o których mowa w art. 115 ust. 2 pkt 5 (czyli będących implementacją art. 9 ust. 3 i 4 Dyrektywy ramowej). W wyniku oceny, Prezes UKE, w drodze decyzji, ograniczenia te zmienia, znosi albo utrzymuje w mocy.

Obowiązujące po dniu 25 maja 2016 roku decyzje w sprawie rezerwacji częstotliwości mogłyby zawierać ograniczenia wykorzystywania częstotliwości jedynie zgodne z warunkami określonymi w art. 115 ust. 2 pkt 5.

Ponadto, powinno się wprowadzić przepis nakładający na Prezesa UKE obowiązek sporządzenia w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy, pierwszego przeglądu konieczności stosowania w decyzjach w sprawie rezerwacji częstotliwości ograniczeń, o których mowa w art. 115 ust. 2 pkt 5 oraz przekazania jego wyników Radzie Ministrów do zatwierdzenia.

Przewiduje się również przepis, zgodnie z którym rezerwacje częstotliwości wydane na czas dłuższy niż 15 lat zachowują ważność do upływu terminu ich ważności. Przepis ten jest konsekwencją zmiany art. 114 ust. 5, w którym proponuje się wprowadzenie górnego limitu okresu, na jaki może być przyznana rezerwacja. Ponieważ obecnie przepisy limitu takiego nie przewidują, w praktyce może pojawić się problem, czy rezerwacje częstotliwości wydane na podstawie dotychczasowych przepisów na czas dłuższy niż 15 lat zachowują swoją ważność. Zaproponowany przepis usuwa ewentualne wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie.

Proponuje się także przepis przejściowy, zgodnie z którym pozwolenie radiowe na używanie urządzenia radiowego, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, nie wymagające pozwolenia radiowego zgodnie ze znowelizowanym art. 144 ust. 2 pkt 4, zachowuje ważność do dnia wpisu do rejestru urządzeń prowadzonego przez Prezesa UKE w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania zmiany rezerwacji częstotliwości, nie dłużej jednak niż do upływu określonego w tym pozwoleniu okresu jego ważności. Prezes UKE powinien wpisać urządzenie radiowe, na którego używanie wydano pozwolenia radiowe na podstawie dotychczasowych przepisów w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania zmiany rezerwacji częstotliwości w zakresie określonym w znowelizowanym art. 144 ust. 2 pkt.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 144 ust. 2 pkt 4 oraz art. 144a ustawy Prawo telekomunikacyjne używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego wykorzystującego zakresy częstotliwości zarezerwowane na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością, o ile rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego nie będzie wymagało pozwolenia radiowego, zaś urządzenia te natomiast będą podlegały wpisowi do prowadzonego przez Prezesa UKE rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia radiowego, zwanego dalej „rejestrem urządzeń”. Szacuje się, że w skali całego kraju przedsiębiorcy telekomunikacyjni wykorzystują łącznie ok. 40.000 urządzeń, których używanie, po wejściu w życie proponowanych przepisów, w przypadku dokonania przez Prezesa UKE odpowiednich zmian w dokonanych rezerwacjach częstotliwości, nie będzie wymagało posiadania pozwolenia radiowego. Jednocześnie używanie tych urządzeń, zgodnie ze zmienionymi przepisami będzie wymagało dokonania wpisu do prowadzonego przez Prezesa UKE rejestru urządzeń. Podkreślić należy, że używanie ww. urządzeń w myśl obowiązujących przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne wymagało pozwolenia radiowego. W związku z powyższym, w projektowanym przepisie proponuje się utrzymanie w mocy pozwoleń radiowych, wydanych na podstawie obowiązujących przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne do czasu tych wpisu urządzeń do rejestru urządzeń, nie dłużej jednak niż do upływu okresu ważności tych pozwoleń, oraz nałożenie na Prezesa UKE obowiązku wpisu (z urzędu) tych urządzeń do rejestru urządzeń, w terminie do 3 miesięcy od dnia dokonania zmiany rezerwacji częstotliwości w zakresie określonym w art. 144 ust. 2 pkt 4 nowelizowanej ustawy. Celem zaproponowanego rozwiązania jest uniknięcie sytuacji, w której po wejściu w życie proponowanych przepisów i dokonaniu przez Prezesa UKE odpowiednich zmian w wydanych na rzecz przedsiębiorców telekomunikacyjnych rezerwacjach częstotliwości wiązało się będzie z jednoczesnym wygaśnięciem nawet do kilkudziesięciu tysięcy pozwoleń radiowych i koniecznością jednoczesnego wpisania używania wszystkich tych urządzeń do rejestru urządzeń. Podkreślić należy, że zaproponowane rozwiązanie przyczyni się do zmniejszenia kosztów funkcjonowania Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Zastępca Prezesa UKE

W przypadku powołania zastępcy Prezesa UKE w trakcie kadencji Prezesa UKE, kadencja zastępcy Prezesa UKE powinna upłynąć wraz z końcem kadencji Prezesa UKE.

Postępowania w toku

Proponuje się także zamieszczenie przepisu przejściowego, zgodnie z którym do postępowań administracyjnych i sądowych toczących się w dniu wejścia w życie ustawy zastosowanie będą miały zmienione przepisy.

Moc obowiązująca niektórych aktów wykonawczych

Konieczne jest zamieszczenie przepisu utrzymującego w mocy akty wykonawcze wydane na podstawie zmienionych upoważnień do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepis ten powinien wskazywać, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 42 ust. 4, art. 78 ust. 7, art. 81 ust. 6, art. 95 ust. 4, art. 111 ust. 3, art. 144 ust. 3, art. 148 ust. 4 i art. 150 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 42 ust. 4, art. 78 ust. 7, art. 81 ust. 6, art. 95 ust. 4, art. 111 ust. 3, art. 144 ust. 3, art. 148 ust. 4 i art. 150 ust. 4 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

7. Przepisy końcowe

Ustawa powinna wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, za wyjątkiem art. 1 pkt (zmiany do art. 56, 71 ust. 2a i 4, art. 78 ust. 2 i 7, 105a, 128 ust. 3a, 173 ust. 1, 174a-174d oraz 175-175f), który powinien wejść w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia oraz art. 1 pkt i pkt (zmiana do art. 185 i art. 193a – wynagrodzenie UKE), który powinien wejść w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

III. OCENA PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW (KOSZTÓW I KORZYŚCI) SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH PROJEKTOWANEJ USTAWY

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje

Do podmiotów, na które oddziałują projektowane regulacje należą:

- organy administracji państwowej,
- GIODO,
- organy administracji samorządowej – starostowie,
- przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz jednostki samorządu terytorialnego wpisani do rejestru prowadzonego przez Prezesa UKE,
- podmioty ubiegające się lub posiadające rezerwację częstotliwości,
- PKP,
- podmioty ubiegające się lub posiadające pozwolenia radiowe,
- użytkownicy usług telekomunikacyjnych, w tym osoby niepełnosprawne,
- właściciele i użytkownicy wieczystości budynków mieszkalnych,
- Centra Powiadamiania Ratunkowego,
- przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych,
- osoby posiadające świadectwa operatora urządzeń radiowych.

2. Wpływ projektowanej ustawy na:

1) Sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanych zmian ustawy spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa:

- 1) koszty związane z ustanowieniem Rady do spraw Bezpieczeństwa Teleinformatycznego;
- 2) koszty wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i integralności sieci zwiększających obowiązki Prezesa UKE i GIODO;
- 3) koszty wynikające z konieczności prowadzenia dodatkowych statystyk przez Ministerstwo Sprawiedliwości, dotyczących gromadzenia danych o ogólnym przedmiocie odwołań, liczbie wniosków odwoławczych od decyzji Prezesa UKE, czasie trwania postępowań odwoławczych oraz liczbie wydanych decyzji o zastosowaniu środków przejściowych;
- 4) oszacowanie dodatkowych stałych kosztów powołania dodatkowego zastępcy Prezesa UKE:
 - a) zgodnie z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 10, poz. 91) wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny dla zastępcy kierownika urzędu centralnego ustala się przy zastosowaniu mnożnika kwoty bazowej;

Od 1,0 do 6,5 dla wynagrodzenia zasadniczego

Od 1,0 do 2,0 dla dodatku funkcyjnego,

- b) ustalona w ustawie budżetowej na 2009 rok kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – 1.835,35 zł.

Przyjmując powyższe założenia, dodatkowe roczne koszty stałe związane z powołaniem zastępcy Prezesa UKE mogą kształtować się na poziomie od 44.048,40 zł do 187.205,52 zł.

Koszt zatrudnienia 5 pracowników w UKE w związku z realizacją zadań nałożonych znowelizowanym pakietem dyrektyw telekomunikacyjnych wynosi 1.058.669,1 zł. Na ten koszt składa się koszt wynajęcia powierzchni biurowej dla 5 pracowników, który wynosi 30.000 zł miesięcznie oraz następujące koszty:

- koszt wynagrodzenia 1 pracownika w ujęciu rocznym: 122.533,82 zł
- koszt wyposażenia 1 stanowiska pracy w sprzęt komputerowy: 8500 zł (opcja z komputerem stacjonarnym) lub 10.500 zł (opcja z notebookiem)
- koszt wyposażenia 1 stanowiska pracy w sprzęt biurowy: 2200 zł
- pozostałe koszty w przeliczeniu na 1 pracownika w ujęciu rocznym (szkolenia, delegacje, materiały biurowe itp.) 4500 zł.

Wprowadzenie proponowanych zmiany limitów opłat (art. 185) nie spowoduje zmniejszenia wpływów budżetu państwa. Wpływ na zmianę obciążenia podmiotów opłatami za prawo do dysponowania częstotliwościami będzie miało wydanie przez Radę Ministrów nowego rozporządzenia w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością.

Symboliczne zwiększenie wpływów do budżetu państwa może przynieść określenie wysokości opłat dla dodatkowych systemów w art. 185 pkt 5 ust. 2 z uwagi na małą liczbę pracujących urządzeń, również nieznaczne zwiększenie wpływów przyniesie planowane w rozporządzeniu ustalenie większej niż obecnie opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością dla przestarzałych technologicznie urządzeń radiowych, które w sposób mało efektywny wykorzystują zasoby częstotliwości.

Potencjalny wpływ na zwiększenie wykorzystywania częstotliwości, a co za tym idzie na wysokość wpływów do budżetu państwa z tego tytułu, będzie związany ze zróżnicowaniem wysokości opłaty za prawo do dysponowania lub wykorzystywania częstotliwości przez wybrane systemy ruchomych, ze względu na wielkość obszaru, na którym systemy te będą pracowały - obecnie nie ma jednak możliwości oszacowania przyszłego zainteresowania podmiotów takim wykorzystywaniem częstotliwości a co za tym idzie wysokości dodatkowych wpływów do budżetu z tego tytułu.

Zwolnienie z opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości przez stacje nadawcze pracujące w systemach radionawigacji i radiolokacji w służbie radiokomunikacyjnej morskiej (radiolatarnie, pławy nawigacyjne nadające sygnały automatycznej identyfikacji statków, pławy pomiarowe i radary nadbrzeżne) oraz przez stacje radionawigacyjne i radiolokalizacyjne pracujące w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej (radiolatarnie NDB, VOR, ILS, radiodalmierze DME i radary), które są urządzeniami zapewniającymi bezpieczeństwo w żegludze morskiej i powietrznej, przyniesie nieznaczne zmniejszenie dochodów budżetu. Dotychczasowe wpływy budżetu państwa z tytułu opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwością przez wymienione wyżej urządzenia radiowe wynosiły ok. 70 tys. zł rocznie.

Wejście w życie projektowanych zmian ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

2) Rynek pracy

Przyjęcie projektowanej regulacji pośrednio może wpłynąć także na rynek pracy, w związku z faktem, iż regulacja ta będzie miała wpływ na sytuację przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

3) Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Proponowane regulacje mogą mieć wpływ na konkurencyjność w zakresie rynku telekomunikacyjnego. Dodatkowo wprowadzenie możliwości zastosowania rozdziału funkcjonalnego operatora o znaczącej pozycji rynkowej przyczyni się do stworzenia identycznych, niedyskryminacyjnych warunków dostępu do sieci telekomunikacyjnej dla wszystkich przedsiębiorców (zarówno w zakresie określania cen, sposobu świadczeniu usługi dostępu hurtowego, jak i dostępu do informacji).

Celem proponowanych regulacji jest zapewnienie i zwiększenie skutecznej konkurencji na rynku telekomunikacyjnym. W związku z powyższym, ceny dostępu do sieci Internet oraz ceny usługi powszechnej powinny ulegać stopniowemu zmniejszeniu.

Proponowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na przedsiębiorczość dzięki projektowanemu rozwiązaniu „Green ICT” oraz nowemu modelowi usługi powszechnej.

Zmiana art. 78 ust. 7, a w jej następstwie wydanie nowego rozporządzenia, może wywrzeć wpływ na przedsiębiorców telekomunikacyjnych poprzez potrzebę dostosowania ich systemów informatycznych w celu zapewnienia połączeń na numery alarmowe.

4) Sytuację i rozwój regionalny

Zapisy projektu mogą wpłynąć na sytuację przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a przez to również na rozwój regionów, a także wykonywanie działalności telekomunikacyjnej przez jednostki samorządu terytorialnego..

3. Wstępna ocena zgodności regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem UE.

4. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt założeń zostanie przesłany do Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, KIG, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Business Centre Club, Stowarzyszenia Budowniczych Telekomunikacji, Krajowej Izby Gospodarczej Budownictwa Telekomunikacyjnego, Federacji Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji, Stowarzyszenia Inżynierów Telekomunikacji, Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Zrzeszenia Właścicieli Nieruchomości, Ogólnopolskiej Izby Gospodarki Nieruchomościami, Krajowej Izby Gospodarczej, Fundacji Audiodeskrypcji, Stowarzyszenia Marketingu Bezpośredniego oraz Unii Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce.